

Ι. Δ. ΣΑΡΑΝΤΙΔΟΥ
Πρωτοβαθμίου Δημοδιδασκάλου

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ

ΤΗΣ Β' ΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ Μ. Σ. ΣΑΡΑΝΤΙ
ΠΕΣΜΑΤΖΟΓΛΟΥ ΚΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

1933

Λογία
Γρανταφίσιον

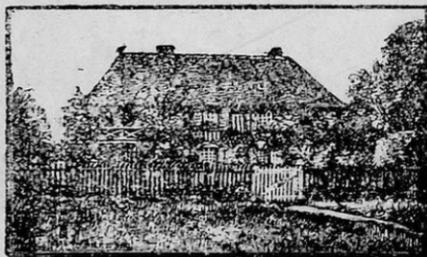
Ε235
Ι. Δ. ΣΑΡΑΝΤΙΔΟΥ
Πρωτοβαθμίου Δημοδιδασκάλου

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ

ΤΗΣ Β΄ ΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΠΡΟΠΛΑΣΤΙΚΑ
ΓΡΑΦΙΚΑΙ-ΔΕΚΤΙΚΑΙ-ΓΡΑΜ-
ΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ-ΠΟΙΗ-
ΜΑΤΑ.—ΙΧΝΟΓΡΑΦΙΑ.—ΧΕΙ-
===== ΡΟΤΕΧΝΙΑ =====

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ Μ. Σ. ΣΗΚΑΚΗ
ΠΕΣΜΑΤΖΟΓΛΟΥ ΚΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ—ΑΘΗΝΑΙ

1933

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Τὰ γνήσια αντίτυπα φέρουν τὴν σφραγίδα τοῦ ἔκ-
δότου.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ

ΠΡΩΤΗΝΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Πατέρα, πῶκαμες τὴ γῆ
μὲ τόσα λουλουδάκια,
τὸν οὐρανὸ μὲ τὰστρά του,
τοὺς κάμπους, τὰ πουλάκια,

Πατέρα, πῶκαμες μὲ μιᾶς
τὸν κόσμον πέρα πέρα,
τὴ θάλασσα τὴ γαλανή,
τὴ νύχτα καὶ τὴ μέρα,

Κάμε νὰ γένουμε καλοὶ
κι ἔμεῖς στὴν κοινωνία
καὶ χάριζε μας, Πλάστη ας, μ
μυαλό, ζωή, υγεία.

Κι ὅταν μὲ τὴ βοήθεια Σου
θᾶμαστε πιά μεγάλοι
πάλι Ἐσέ, Πατέρα μας,
τὸ στόμα μας θὰ ψάλλῃ,

Ἐσένα πῶκαμες μὲ μιᾶς
τὸν κόσμον πέρα πέρα,
τὴ θάλασσα τὴ γαλανή,
τὴ νύχτα καὶ τὴ μέρα.

1. Ὁ Τάκης βοηθεῖ ἓνα συμμαθητὴν του.

1

Εἶναι ἀρχαὶ Ὀκτωβρίου. Τὰ μαθήματα ἤρχισαν τακτικά. Τὰ περισσότερα παιδιὰ ἠγόρασαν τὰ βιβλία των. Μερικὰ ὅμως εἶναι ἀκόμη χωρὶς βιβλίον, καὶ δι' αὐτὸ δὲν ἔμποροῦν νὰ μάθουν καλὰ τὸ μάθημά των. Ὁ διδάσκαλος τὰ μαλλώνει καὶ τὰ παραγγέλλει νὰ ἔχουν εἰς τὸ ἄλλο μάθημα ἔλα τὰ βιβλία των.

2

Ἦστερα ἀπὸ τὸ μάθημα τὰ παιδιὰ ἐβγήκαν εἰς τὸ διάλειμμα.

Ὅλα, εὐθυμα καὶ χαρούμενα, παίζουν καὶ πηδοῦν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σχολείου. Ὁ μικρὸς Κώστας μονάχα, ἓνα συμπαθητικὸ καὶ χαριτωμένο παιδάκι, στέκεται εἰς μίαν γωνίαν καὶ σκέπτεται. Φαίνεται πολὺ λυπημένος. Τὸν βλέπει ὁ Τάκης καὶ τὸν πλησιάζει.

— «Τί ἔχεις, καλὲ Κώστα; τοῦ λέγει· φαίνεσαι σὰν νὰ κλαῖς!»

Ὁ Κώστας σφρυγγίζει τὰ δακρυσμένα του μάτια καὶ τοῦ λέγει :

— «Ἄχ! Τάκη μου· δὲν ἔμπορεσα ἀκόμη νὰ ἀγοράσω

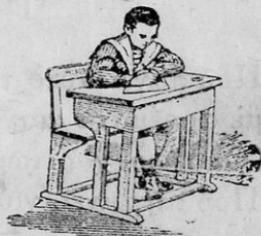
βιβλίον. Χρήματα δὲν ἔχομεν. Ὁ πατέρας μου τρεῖς μῆνες τώρα εἶναι ἄρρωστος, καὶ ἡ καημένη ἢ μητέρα μου μόλις προφθάνει νὰ θγάλη τὸ ψωμί μας. Δὲν ἠξέυρω τί νὰ κάμω. Αὐριον πάλιν δὲν θὰ ἠμπορέσω νὰ εὐχαριστήσω τὸν διδάσκαλόν μου».

3

Ὁ Τάκης τὸν ἤκουσε μὲ προσοχήν.

Ἐσυγκινήθηκεν ἀπὸ τὰ λόγια του, καὶ ἐπροσπάθησε νὰ τὸν παρηγορήσῃ.

Τὸ μεσημέρι, σὰν ἐγύρισε ἀπὸ τὸ σχολεῖον, διηγήθη-
κεν εἰς τὴν μητέρα του τὴν ἱστορίαν
τοῦ Κώστα καὶ τὴν ἐπαρεκάλεσε νὰ
τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ ἀγοράσῃ ἀπὸ τὰς οἰ-
κονομίας του ἓνα βιβλίον, καὶ νὰ τὸ
χαρίσῃ εἰς τὸν συμμαθητὴν του.

Ἡ μητέρα του μὲ μεγάλην χαρὰν
τοῦ ἔδωσε τὴν ἄδειάν της, καὶ τὴν
ἄλλην ἡμέραν ὁ Κώστας εἶχε τὸ βιβλίον του.

Πόσον χαρούμενος εἶναι τώρα ὁ Κώστας!

Ἀλλὰ καὶ πόσον εὐχαριστημένος ὁ Τάκης!

— Φίλος καλὸς στὴν ἀνάγκη φαίνεται.

— Κάμε καλὸ κι ἄς κοίτεται σὰν νᾶσπειρες σιτάρι,
ὅπου τὸ ρίχνεις μὲς στὴ γῆ κι ὕστερα βρίσκεις χάρι.

Ἐρωτήσεις: 1. Ποῦ εὗρήκεν ὁ Τάκης χρήματα;— 2.
Πῶς ἔκαμεν οἰκονομίας ὁ Τάκης;— 3. Ποῦ φυλάττουν
τὰς οἰκονομίας των τὰ καλὰ παιδιὰ;— 4. Πῶς πρέπει νὰ
φερώμεθα εἰς τὰ πτωχὰ παιδιὰ;

Λέξεις: Ὁ διδάσκαλος, ἡ προσοχή, ἡ ἱστορία, ἡ οἰ-
κονομία, χαρούμενος, εὐχαριστημένος, λυπη-
μένος.

Ἀσκήσεις : Ὄρθογραφικαί—Γραμματικαί—Συνθετικάί—Γραφικαί.

1. Ὁ Κ...φαίνεται πολὺ...—2. Ὁ Κ...θέλει νὰ εὐχαριστήσῃ.....του.—3. Ὁ Τ...ἀκούει τὸν Κ... μὲ....—5. Ὁ Τ...διηγεῖται εἰς τὴν μητέρα του.... τοῦ Κ...—5. Ὁ Τ...θὰ χαρίσῃ βιβλίον ἀπὸ... του.—6. Ὁ Κ...εἶναι....—7. Ὁ Τ...εἶναι....

Ἰχνολογ.—Χειροτεχνία : Κουμπαραῶς, Σελὶς βιβλίου. Βιβλίον.

Τ Ο Σ Χ Ο Λ Ε Ι Ο

Ποῦ πάγει αὐτὸ τὸ μικρούλακι, ποῦ τρέχει μὲ χαρὰ ;
μὲ φορέματα καινούργια, μὲ φορέματα καλά ;

Ὅμορφο, χαριτωμένο, κτενισμένο, καθαρὸ,
Ποῦ πηγαίνει, γιὰ ποῦ τρέχει τὸ ξανθούλικο μικρό ;

Μὲ τὴ σάκκα τὴν καινούργια μὲ τὸ σκοῦφθ τὸν πλεκτῶ,
τρέχει μὲ χαρὰ μεγάλη, τὸ καλό μου, στὸ σχολεῖο·
δέτε σοβαρό, καμάρι, δέτε βῆμα τακτικό !
Νεοσύλλεκτος θαρρεῖτε πὸς πηγαίνει στὸ στρατό

Εἶναι στὴ Δευτέρα φέτος καὶ θὰ μάθῃ πιδὸ πολλὰ,
παιγνιδάκια, τραγουδάκια καὶ μαθήματα καλά.
Τρέχει κι ὅλο τρέχει· δέτε προθυμία καὶ σπουδὴ !
Ποιὸς δὲν ἀγαπάει, πέστε μας, ἓνα τέτοιο καλὸ παιδί ;

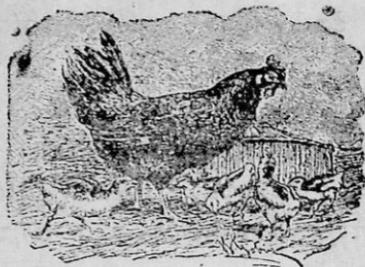
3. Ἡ ὄρνιθα μὲ τὰ πουλάκια της.

1

Τὸ σπίτι τοῦ Τάκη ἔχει μίαν μεγάλην ἀυλὴν. Εἰς τὴν γωνίαν τῆς ἀυλῆς, κάτω ἀπὸ τὴν στέγην, εἶναι κτισμένος ἓνας ὄρνιθωνας. Μέσα εἰς τὸν ὄρνιθῶνα ζοῦν πέντε ὄρνιθες καὶ δύο πετεινοί.

Εἶναι Μάρτιος. Αἱ ὄρνιθες ἤρχισαν νὰ γεννοῦν αὐγά.

— «Καλὲ μητέρα, πότε θὰ κάμουν αἱ ὄρνιθές μας πουλάκια ;» ἐρωτᾷ μίαν ἡμέραν τὴν μητέρα του ὁ Τάκης.

— «Βλέπεις, παιδί μου, αὐτὴν τὴν ὄρνιθα ; Ὑστερα ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας θὰ γίνῃ κλωσσοῦσα. Τότε θὰ ρίψω ὀλίγα ἄχυρα εἰς ἓνα κοφίνι, καὶ θὰ τῆς ἐτοιμάσω τὸ μέρος της. Ἐπά-

νω εἰς τὰ ἄχυρα θὰ τῆς βάλω μερικὰ αὐγά, καὶ ἐκεῖνη θὰ καθήσῃ ἐπάνω των νὰ τὰ κλωσσήσῃ. Ἀπὸ αὐτὰ τὰ αὐγά ὕστερα θὰ θγοῦν πουλάκια.

2

Κάθε ἡμέραν ὁ Τάκης πηγαίνει καὶ βλέπει μὲ περιέργειαν τὴν κλωσσαν. Ἀνυπόμονος περιμένει νὰ θγοῦν τὰ πουλάκια. Ἀπορεῖ μάλιστα μὲ τὴν ὑπομονὴν ποῦ ἔχει ἡ ὄρνιθα νὰ κάθεται ὅλην τὴν ἡμέραν νὰ κλωσσᾷ τὰ αὐγά της.

Ἐπέρασαν τρεῖς ἐβδομάδες. Κατὰ τὴν συνήθειάν του κατέβη πάλιν ὁ Τάκης νὰ ἰδῇ τὴν κλωσσαν. Μὲ μεγάλην του ἀπορίαν βλέπει ὅτι ὅλα τὰ αὐγά εἶναι σπασμένα. Τρέχει ἀμέσως εἰς τὴν μητέρα του :

— «Καλὲ μητέρα, τῆς λέγει, ποιὸς ἔσπασε τὰ αὐγά ; Ποῦ εἶναι ἡ κλωσσοῦσα μας ;

— «Νά, δὲν τὴν βλέπεις ;— τοῦ ἀπαντᾷ ἡ μητέρα του — θόσκει ἐκεῖ κάτω μὲ τὰ μικρά της. Ἄκουσε, φαίνεται, τὸ πρῶν νὰ κτυποῦν τὰ μικρά της μὲ τὴν μύτην των τὸ τσόφλι, ἐκατάλαβεν ὅτι εἶναι καιρὸς πιά νὰ ἔθγουν ἔξω, ἔσπασε τὰ αὐγά της, καὶ ἐθγήκαν τὰ πουλάκια ποῦ βλέπεις μαζί της. Πήγαινε νὰ τὰ χαρῆς. Πρόσεχε ὅμως νὰ μὴν τὰ πλησιάζῃς, διότι ἡ μητέρα των θὰ νομίσῃ ὅτι θέ-

λεις νὰ τοὺς κάμης κακό, καὶ ἤμπορεῖ νὰ σὲ τσιμπήσῃ».

“Ὅλος χαρὰ ὁ Τάκης τρέχει νὰ τὰ ἰδῇ.

“Ἦσαν ὀκτὼ πουλάκια μικρούτσικα. Ἐτριγύριζαν τὴν μητέρα των. Ἐτρεχαν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, καὶ ἐφώναζαν τσίου—τσίου. //

3.

Μὲ τὸν καιρὸν τὰ πουλάκια ἐμεγάλωσαν ἀρκετά. Ἐχουν ὅμως ἀκόμη τὴν ἀνάγκην τῆς μητέρας των.

—Κό, κό, κό, μείνατε κοντά μου, τοὺς λέγει ἡ μητέρα των.

—Τσίου, τσίου, τσίου, ἐδῶ εἴμεθα μητέρα, τῆς ἀπαντοῦν ἐκεῖνα. Καὶ ἡ ὄρνιθα σκαλίξει τὴν γῆν, εὐρίσκει σπόρους καὶ σκουλήκια, καὶ τὰ μικρὰ τρέχουν καὶ τὰ τρώγουν μὲ εὐχαρίστησιν.

—Κό, κό, κό, μὴ φεύγετε ἀπὸ κοντά μου, καὶ τὰ μικρὰ τρέχουν εἰς τὴν μητέρα των. Ἐκεῖνη συχνὰ τὰ μετροᾷ. Φοβεῖται μὴ χαθῇ κανένα.

“Ὅταν εἶναι κοντά τῆς, κανεῖς δὲν τὰ πειράζει. “Ὅλοι φοβοῦνται τὸ τσίμπημά τῆς. Καὶ ἡ γάτα τοῦ σπιτιοῦ μὲ πόσῃ λαχτάραν τὰ παραμονεύει, καὶ περιμένει νὰ ξεμακρύνῃ κανένα!

Τὸ μικρότερον πολὺ στενοχωρεῖ τὴν μητέρα του. Ὁ Τάκης τὸ φωνάζει Τιτί. Εἶναι πολὺ στενοκέφαλο καὶ παρήκοο.

Νάτο! πάλιν ξεμάκρυνε. Ἐπῆγε καὶ ἀνέβηκεν ἐπάνω εἰς ἓνα σωρὸ ξύλα.

—Κό, κό, κό, φωνάζει ἡ μητέρα του. Ποῦ εἶσαι Τιτί;

—Τσίου, τσίου, τσίου! Ἐδῶ εἶμαι, μητέρα, δὲν μὲ βλέπεις;

Καὶ ἤρχισε νὰ πηδᾷ ἐπάνω εἰς τὸν σωρὸν. Σὰν ἀπρόσεκτο ὅμως ποῦ ἦτο, γλυστρά καὶ μαγκώνει τὸ πόδι του ἀνάμεσα εἰς δύο ξύλα.

Τὸ βλέπει ἡ γάτα, καὶ τρέχει νὰ τὸ ἀρπάξῃ.

—Τσίου, τσίου, τσίου! Τρέξε, μητερούλα μου, φωνά-

ζει τὸ Τιτί.

4.

Ἡ ὄρνιθα ἀκούει τὴν φωνὴν τοῦ Τιτί, καὶ μὲ σηκωμένα πτερὰ δρμᾶ νὰ σώσῃ τὸ μικρὸ της. Ὁ Τάκης ἔτυχε νὰ παίξῃ ἐκείνην τὴν ὥραν εἰς τὴν αὐλήν. Ὅταν εἶδε τὸ Τιτί νὰ κινδυνεύῃ, τρέχει, διώχνει τὴν γάταν, καὶ γλυτώνει τὸ ἀπερίσκεπτο Τιτί.

Τὸ Τιτί, κουτσὸ καὶ μὲ σπασμένα πτερὰ, πλησιάζει

τὴν μητέρα του. Ἡ καλὴ ὄρνιθα τὸ μαλλώνει, ἀλλὰ δὲν τὸ δέρνει. Τοῦ φθάνει τὸ πάθημά του! Ἐτιμωρήθη ἀρκετὰ διὰ τὴν ἀπειθειάν του.

Τ' ἀδελφάκια του βλέπουν τὴν ἐλσεινὴν κατάστασιν τοῦ Τιτί, καὶ φοβισμένα μαζεύονται γύρω εἰς τὴν μητέρα των.

—Τσίου, τσίου, τσίου! λέγουν· θὰ σὲ ἀκοῦμε πάντα, καλὴ μας μητερούλα, διὰ νὰ μὴ πάθωμεν καὶ ἡμεῖς αὐτὰ ποῦ ἔπαθε τὸ καημένο μας τὸ Τιτί.

—Ποῦ τοῦ γονιοῦ του δὲν ἀγροικᾷ
κακὸς κακοῦ θὰ πάη.

Ἐρωτήσεις: 1. Τί πουλὶ ἦτο τὸ Τιτί;—2. Τί ἔκαμνε εἰς τὴν μητέρα του;—3. Τί ἔπαθε μίαν φοράν;—4. Διατί ἡ γάτα δὲν ἐτολμοῦσε νὰ τὸ πλησιάσῃ;—5. Πότε ὥρμησε νὰ

τὸ πιάση ;—6. Διατί ἡ ὄρνιθα δὲν ἐτιμώρησε τὸ Τιτί ;—7. Τί εἶπαν τ' ἀδελφάκια του εἰς τὴν μητέρα των ;—8. Εἰπέτε πῶς ἀπὸ τ' αὐγὰ θγαίνουον πουλάκια ;

Λέξεις : (πρὸς ὀρθογραφίαν καὶ συμπλήρωσιν).— Ὁ Μάρτιος, ἡ λαχτάρα, ἡ ὑπομονή, παρήγορος, στενοκέφαλος, ὁ πετεινός, ἡ ὄρνιθα, ἀπό.

Ἀσκήσεις : (συμπληρώσεις). Εἰς τὸν ὀρνιθῶνα τοῦ Τάκη ζοῦν.... καὶ.... —2. Αἱ ὄρνιθες ἀρχίζουον νὰ γεννοῦν.... — 3. Ἡ κλωσσα ἔχει μεγάλην.... — 4. Ἡ γάτα παραμονεύει με.... — 5. Τὸ Τιτί εἶναι.... καὶ.... — 6. Ὁ... τιμωρεῖται.

Ἰχνολογ. Χειροσ. : Αὐγό. Πουλάκι. Ὁρνιθῶν.

Αἰνίγματα.

1. Ἔχω ἓνα βαρελάκι
κι ἔχει διὰ λογίων κρασάκι.

2. Μία μητέρα φτερωτὴ
γεννᾷ ἀφτέρωτο παιδί,
κι ἓνα ἀφτέρωτο παιδί
γεννᾷ μητέρα φτερωτή.

4. Η ΚΟΤΑ ΜΟΥ

1

Κότα μου, κοτούλα μου
ποῦ με τὸ κακόρισμά σου
κράζεις κι ἔρχονται σιμά σου
τὰ κοτοπουλάκια σου,
τὰ μικρὰ παιδάκια σου
κότα μου κοτούλα μου,

2.

Κότα μου, κοτούλα μου,
πού πρωτὶ μόλις ξυπνήσης,
τρέχεις πρώτα νὰ γεννήσης
στὸ κοτέτσι σου τ' αὐγὸ,
νὰ τὸ φάγη ἡ μαμὰ κι ἐγώ—
κότα μου, κοτούλα μου.

3.

Κότα μου, κοτούλα μου,
πού μονάχη δὲν φοβᾶσαι
καὶ νωρίς—νωρίς κοιμᾶσαι,
τ' αὐγουλάκια σου παστρεύω,
σ' ἀγαπῶ καὶ σὲ λατρεύω—
κότα μου, κοτούλα μου.

5. Ἡ ἱστορία τῆς Γιαγιᾶς.

1.

Ὁ Τάκης ἔχει καὶ ἀδελφὴν· τὸ ὄνομά της εἶναι Ἑλλη.

Ἡ Ἑλλη εἶναι ἓνα πολὺ καλὸ καὶ φρόνιμο κοριτσάκι,
καὶ κατὰ δύο ἔτη μεγαλύτερα ἀπὸ τὸν Τάκη. Ὡς ἀν καλὴ
ἀδελφούλα, πάντοτε περιποιεῖται τὸν Τάκη. Συχνὰ τὸν
κτενίζει, τοῦ κόβει τὰ νύχια, καὶ κάποτε, ἀν τοῦ κοπῆ κα-
νένα κουμπί, μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν τοῦ τὸ ράβει.

Μίαν ἡμέραν ἡ μητέρα των τοὺς ἔδωσε δύο δραχμάς
διὰ ν' ἀγοράσουν ζαχαρωτά.

Ὁ Τάκης πηγαίνει εἰς τὸ ζαχαροπλαστεῖον, ἀγοράζει
τὰ ζαχαρωτά, καὶ ἔρχεται εἰς τὸ σπίτι διὰ νὰ τὰ μοιρασθῆ
μὲ τὴν Ἑλλην. Εἰς τὸ μοίρασμα ὅμως δὲν ἠμποροῦσε νὰ
συμφωνήσῃ μὲ τὴν ἀδελφὴν του. Ἐζητοῦσε περισσότερα
κομμάτια, καὶ ἡ Ἑλλη ἤθελε νὰ τὰ μοιρασθοῦν ἐξ ἴσου.

—Διατί κάνεις ἔτσι Τάκη;—τοῦ λέγει ἡ Ἑλλη.—ἡ μητέρα ἔδωσε τίς δραχμές καὶ διὰ τοὺς δύο μας. Ἄφου ὅμως ἐπιμένεις τόσον, ἔλα νὰ πᾶμε εἰς τὴν Γιαγιά, νὰ μᾶς τὰ μοιράσῃ.

Ἡ Γιαγιά ἤκουσε καὶ τῶν δύο τὰ παράπωνα· εἶδεν ὅτι ὁ Τάκης εἶχεν ἄδικον, τοὺς ἐμοίρασε τὰ ζαχαρωτὰ ἐξ ἴσου καὶ τοὺς εἶπε :

—Τὰ καλὰ ἀδελφάκια δὲν μαλλώνουν, ὅταν ἔχουν νὰ μοιρασθοῦν κάτι τι. Ἄκουτε νὰ σᾶς εἰπῶ τί ἔπαθαν δύο γάτοι ἀπὸ ἓνα τέτοιο μάλλωμα.

2

Μίαν φορὰν ἐζοῦσαν εἰς ἓνα σπίτι δύο γάτοι καὶ μία μαϊμού.

Μίαν ἡμέραν, ἐκεῖ ποῦ ἐκυνηγοῦσαν οἱ γάτοι ποντίκια εἰς τὸ κελλάρι, εὗρήκαν ἓνα κομμάτι τυρί. Ἐκάθησαν νὰ τὸ μοιρασθοῦν, ἀλλὰ δὲν ἤμποροῦσαν νὰ συμφωνήσουν, καὶ εἰς τὰ τελευταῖα ἐτσακώθησαν εἰς τὰ γερά. Ἀκούει τὸν θόρυβον ἡ μαϊμού καὶ τρέχει

νὰ ἰδῇ τί συμβαίνει.

Ὅταν τὴν εἶδαν οἱ γάτοι, ἀφῆκαν κατὰ μέρος τὰ μαλλώματα, καὶ τὴν ἐπαρακάλεσαν νὰ τοὺς τὸ μοιράσῃ. Βλέπει ἡ μαϊμού τὸ τυρί καὶ συλλογίζεται μὲ τί τρόπον θὰ ἤμπορέσῃ αὐτὴ νὰ τὸ φάγῃ.

Ἐκεῖ εἰς τὸ κελλάρι, εἰς μίαν γωνίαν βλέπει μίαν ζυγαριάν. Σοβαρὰ—σοβαρὰ βάζει τὰ γυαλιά της, παίρνει ὑπερα τὸ τυρί, τὸ κόπτει εἰς δύο κομμάτια, καὶ βάζει τὸ καθένα εἰς τοὺς δίσκους τῆς ζυγαριᾶς. Ὁ δεξιὸς ὅμως δίσκος βαραίνει περισσότερο ἀπὸ τὸν ἀριστερόν. Ἡ πονηρά, μὲ τὴν πρόφρασιν νὰ ἰσορροπήσῃ τὴν ζυγαριάν, πότε τρέ-

γει ἀπὸ τὸ ἓνα κομμάτι καὶ πότε ἀπὸ τὸ ἄλλο, καί, ὡς ποῦ
νὰ καταλάβουν οἱ γάτοι τὴν πονηρίαν τοῦ «κὺρ Δικαστοῦ»,
τὸ τυρὶ ἐχάθηκεν ἀπὸ τὴν μέσην.

Καὶ ἔτσι οἱ καλοὶ σου ἔμειναν μονάχα μὲ τὴν ὄρεξιν.

— Σὰν μαλλώνουν δύο, τρίτος κερδίζει.

— Ὅποιος γυρεύει τὰ πολλὰ χάνει καὶ τὰ λίγα.

Ἐρωτήσεις : 1. Πῶς περιποιεῖται ἡ Ἑλλη τὸν Τάκη;

— 2. Διὰτὶ δὲν συνεφώνησαν εἰς τὸ μοίρασμα τὰ δύο ἀδέλ-

φια ; — 3. Ποῖοι ἄλλοι ἔπαθαν τὰ ἴδια ; — 4. Διὰτί ; —

5. Πῶς ἐφέρθη ἡ μαῖμου ; — 6. Τί ἔπρεπε νὰ κάμουν οἱ

γάτοι ; — 7. Τί μαθαίνετε ἀπὸ τὸ πάθημά των ;

Λέξεις : Ὁ ἀδελφὸς—ἀγαπημένος—ἐνωμένος—εὐτυ-
χισμένος—πονηρὸς—ἑαυτόν.

Ἀσκήσεις : 1. Τὰ καλὰ ἀδέλφια εἶνε πάντα... — 2. Μὴ

ἐμπιστεύεσθε εἰς τοὺς... — 3. Ἀδέλφια..., σπίτια... — 4.

Ὅποιος φροντίζει διὰ... του φροντίζει διὰ τὸν... του.

Ἰχνογρ. χειροτ. : Ζυγαριά. Γυαλιά. Γάτος.

Ἀἴνιγμα

Τοῦ ποντικοῦ ἡ οὐρὰ
τοῦ ἀητοῦ τὰ νύχια,
σ' ὄλον τὸν κόσμον τρέχουν
καὶ λένε τὴν ἀλήθεια.

— Τί εἶναι ;

6. Ἡ καλωσύνη τοῦ Τάκη.

1.

Μίαν Δευτέραν, χειμῶνα καιρόν, δύο παιδιὰ ἐπήγαιναν εἰς

τὸ σχολεῖον. Πιὸ ἐμπρὸς ἐπεριπατοῦσεν ἀκουμπισμένος εἰς τὸ ραβδί του ἕνας γέρος.

Τὴν στιγμὴν ποῦ τὰ δύο παιδιὰ ἐπερνοῦσαν κοντὰ ἀπὸ τὸν γέρον, ἀέρας δυνατὸς ἐπέταξε τὸ καπέλλο τοῦ γέρου κάτω, καὶ τὸ ἑκατρακυλοῦσε μακρὰ. Ὁ γέρος ἐλυπεῖτο πολὺ, διότι δὲν ἤμποροῦσε νὰ τρέξῃ, νὰ πιᾶσῃ τὸ καπέλλο του, καὶ μόλις εἶδε τὰ δύο παιδιὰ :

— Τρέξατε, παρακαλῶ, παιδιὰ μου, τοὺς εἶπε, πιᾶστε μου τὸ καπέλλο, διότι δὲν ἤμπορῶ νὰ τρέξω, καὶ φοβοῦμαι μὴ τὸ χάσω...

Τὰ δύο παιδιὰ ὅμως ἔκαμαν ὅτι δὲν τὸν ἤκουσαν. Ἐστάθησαν ἐκεῖ, καὶ ἐγελοῦσαν μὲ τὸ καπέλλο, ποῦ τὸ ἐπετοῦσεν ὁ ἀέρας ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.

2.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπερνοῦσεν ἀπ' ἐκεῖ ὁ Τάκης. Ἐπήγγαινε καὶ αὐτὸς εἰς τὸ σχολεῖον. Ὁ Τάκης ἐνόησεν ἀμέσως τί τρέχει, καί, χωρὶς νὰ τοῦ εἰπῇ τίποτε ὁ γέρος, ἔτρεξε, ἔπιασε τὸ καπέλλο, τὸ ἑκαθάρισε, ἔκαλημέρισε τὸν γέρον καὶ τοῦ τὸ ἔδωκε.

Ὁ γέρος ἐσυγκινηθῆ ἀπὸ τὴν καλωσύνην καὶ τὴν εὐγένειαν τοῦ Τάκη, καὶ μόλις ἤμπόρεσε νὰ τοῦ εἰπῇ «Εὐχαριστῶ μικρούλη μου».

3.

Τὰ δύο παιδιὰ καὶ ὁ Τάκης ἔφθασαν εἰς τὸ σχολεῖον. Ἐνόμισαν ὅτι κανεὶς δὲν εἶδεν τὸ τί ἔγινεν εἰς τὸν δρόμον. Ὁ διδάσκαλος ὅμως, ὁ ὁποῖος εἶχε τὸ σπίτι του εἰς τὸν δρόμον ἐκεῖνον, τὰ εἶδεν ὅλα ἀπὸ τὸ παράθυρόν του, καὶ ὅταν ἐτελείωσε τὸ μάθημα, εἶπεν εἰς τὰ παιδιὰ :

— Παιδιὰ μου, σήμερα τὸ πρωὶ εἶδα κάτι τι ἀπὸ τὸ παράθυρόν μου, καὶ πρέπει νὰ σᾶς τὸ εἰπῶ. Εἰς τὸν δρόμον τρία παι-

διὰ ἀπὸ τὴν τάξιν μας ἤρχοντο εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ ἓνας γέρος ἐπήγαινε εἰς τὴν ἐργασίαν του. Ὁ ἀέρας ποῦ ἐφυσούσε τὴν ὥραν ἐκείνην, ἐπέταξε τὸ καπέλλο τοῦ γέρου μακρὰ. Ὁ γέρος δὲν ἤμποροῦσε νὰ τρέξῃ νὰ τὸ πιάσῃ. Δύο ἀπὸ τὰ παιδιὰ ἐστέκοντο καὶ ἐδιασκεδάζαν μὲ τὸ κατρακύλισμα τοῦ καπέλλου· τὸ τρίτον ἔτρεξε, τὸ ἔπιασε, τὸ ἐκαθάρισε, καὶ τὸ ἔδωκεν εἰς τὸν γέροντα· τὸ τρίτον αὐτὸ παιδί εἶναι ὁ Τάκης. Εὐγέ του! Εἶναι εὐγενικό, ὑποχρεωτικό καὶ καλόγνωμο παιδί.

4.

Ἄλλα τὰ παιδιὰ ἐγύρισαν καὶ ἐκοίταξαν τὸν Τάκη μὲ εὐχαρίστησιν, ὁ Τάκης ὅμως δὲν τὸ ἐπῆρεν ἐπάνω του. Ἀπλῶς εἶχε κάμει τὸ χρέος του.

Τὰ δύο ἄλλα παιδιὰ ἐκοκκίνησαν ἀπὸ ἐντροπήν· δὲν ἐτολμοῦσαν νὰ σηκώσουν τὰ μάτια των. Θὰ ἐπροτιμοῦσαν ν' ἀνοιξῇ ἡ γῆ τὴν στιγμὴν ἐκείνην καὶ νὰ τὰ καταπιῇ.

— Ἡ εὐγένεια δὲν κοστίζει τίποτε,
ὅμως ποῖλὰ κατορθώνει.

Ἐρωτήσεις : — 1. Τί ἔπαθεν ἓνας γέρος; — 2. Πῶς τοῦ ἐφέρθησαν δύο παιδιὰ; — 3. Πῶς τοῦ ἐφέρθη ὁ Τάκης; — 4. Ἄν εἰσθε σεῖς τί θὰ ἐκάμνατε; — 5. Τί δὲν ἐπῆρεν ἐπάνω του ὁ Τάκης; — 6. Διατί;

Λέξεις : Ἡ εὐγένεια, τὸ χρέος, ἡ καλωσύνη, τὸ σχολεῖον, τὸ καπέλλο, ὁ γέρος.

Ἀσκήσεις : 1. Ὁ ἀέρας ἔρριψε τὸ καπέλλο.... — 2. Ὁ Τ. . . . ἐπήγαινε εἰς — 3. Ὁ Τ. ἔπιασε... καὶ τὸ ἔδωκεν εἰς — 4. Ὁ γέρος ἐσυγκινήθη ἀπὸ καὶ τοῦ Τ. — 5. Ὁ Τ. εἶχε κάμει του.

Ἰγνοογρ. χειροῖ. Δρόμος. Δρόμος μὲ δένδρα. Ραβδί. Καπέλλο.

7. Διατί ὁ Τάκης ἐπροτίμησε νὰ τιμωρηθῇ δι' ἓνα του σφάλμα, παρὰ νὰ εἰπῇ ψεῦμα.

1.

Ἐν ἀπόγευμα ὁ Τάκης ἐπήγαινε εἰς τὸ σχολεῖον. Εἰς τὸν δρόμον ἀπαντᾷ τὸν συμμαθητὴν του Εὐάγγελον. Ἐκεῖ ποῦ ἐπεριπατοῦσαν μαζί, ἀκούουν ἕξαφνα νὰ παίζη στρατιωτικὴ μουσική. Εἰς ὀλίγον προβάλλει ἀπὸ τὴν γωνίαν ἓνας λόχος. Ἐμπρὸς-ἐμπρὸς ἐπήγαινε ἓνας ὠραῖος ἀξιω-

ματικός. Ἀπὸ πίσω ἤρχετο ἡ μουσική τοῦ λόχου καὶ ὁ σημαιοφόρος μετὰ τὴν γαλανόλευκον, ἄλλοι ἔπαιζαν τύμπανα καὶ ἄλλοι τρομπέτες. Καὶ ὀπίσω ἀκολουθοῦσαν οἱ στρατιῶται. Ὅλοι ἐπεριπατοῦσαν μετὰ βῆμα καμαρωτὸν καὶ τεντωμένα κορμιά.

Ἐν-δυό, ἐν-δυό...

Ἐγίνετο παρέλασις !

2.

Τοὺς ἦλθεν ὄρεξις καὶ τῶν δύο νὰ τρέξουν κατόπιν των. Τοὺς ἠκολούθησαν ἕως τὸν στρατῶνα, καὶ ἔτσι ἔμειναν ἀργά. Ὅταν ἔφθασαν εἰς τὸ σχολεῖον, εἶχεν ἀρχίσει τὸ μάθημα. Ὁ διδάσκαλος τοὺς ἐρωτᾷ διὰ τί ἤργησαν. — Κύριε, ἀπαντᾷ ὁ Εὐάγγελος, ἡ μητέρα μου εἶναι ἀρρωστή. Μ' ἔστειλεν εἰς τὸ φαρμακεῖον, διὰ νὰ τῆς ἀγοράσω φάρμακα καὶ δι' αὐτὸ ἤργησα.

— Καὶ σύ, Τάκη ;

Ὁ Τάκης ἔφριξεν ὅταν ἤκουσε τὴν ψευτιά τοῦ Εὐάγγελου. Τὸν ἐσιχάθη διὰ τὴν ὑποκρισίαν του. Δὲν ἠθέλησεν ὅμως καὶ νὰ τὸν προδώσῃ. Ἐννοίωσε μέσα τοι μίαν φωνὴν νὰ τοῦ λέγῃ: «Τάκη! νὰ φανῆς γενναῖος! Μὴ καταδεχθῆς νὰ ταπεινωθῆς!»

—Κύριε, λέγει εἰς τὸν διδάσκαλόν του, πταίω. Ἐρχόμεν ἔνωρίς εἰς τὸ σχολεῖον. Εἰς τὸν δρόμον εἶδα στρατιώτας νὰ κάνουν παρέλασιν μετὰ τὴν μουσικὴν των, καὶ ἔτρεξα ἀπὸ πίσω των χωρὶς νὰ σκεφθῶ ὅτι θὰ περάσῃ ἡ ὥρα.

Ὁ διδάσκαλος ἐσυγχώρησε τὸν Εὐάγγελον, ἐμάλλωσε τὸν Τάκη, τὸν ἐσυμβούλευσε νὰ εἶναι ἄλλην φορὰν τακτικώτερος, καὶ τοὺς διέταξε νὰ καθίσουν εἰς τὰς θέσεις των.

Ἐκάθησαν καὶ οἱ δύο.

Ὁ Εὐάγγελος, ἂν καὶ δὲν ἐτιμωρήθη, ἦτο κατακόκκινος, καὶ δὲν ἐτολμοῦσε νὰ σηκώσῃ τὰ μάτια του ἀπὸ τὴν ἐντροπήν

του.

Ὁ Τάκης ὅμως εἶχε τὸ κεφάλι του ψηλά, καὶ χαρούμενον τὸ πρόσωπόν του. Ἦτο πολὺ εὐχαριστημένος, διότι ἔκαταλάβαινεν ὅτι ἔκαμεν ἐκεῖνο ποῦ ἔπρεπε νὰ κάμῃ. Ἐπροτίμησε νὰ ὁμολογήσῃ τὸ σφάλμα του καὶ νὰ τιμωρηθῆ, παρὰ νὰ ἐντρέπεται πάντα τὸν ἑαυτὸν του.

—Ὁ γρουσὸς δὲ λεκιάζει.

—Ὁ ψεύτης εἶναι ἐξάδελφος τοῦ κλέφτη.

Ἐρωτήσεις. 1. Τί λάθος ἔκαμαν ὁ Τάκης καὶ ὁ Εὐάγγελος; — Πῶς ἀπέφυγε τὴν τιμωρίαν ὁ Εὐάγγελος; — 3. Διατί δὲν ἠθέλησε νὰ τὴν ἀποφύγῃ καὶ ὁ Τάκης; — 4. Ποιὸς ἀπὸ τοὺς δύο εἶναι κερδισμένος; —

5. Διατί ;—6. Ὁ καλὸς ἄνθρωπος ποῖον πρέπει νὰ ἐντρέπεται πρῶτα-πρῶτα ;

Λέξεις : Ὁ ἄνθρωπος,—ὁ τίμιος,—ὁ καλός,—
ἡ ἀλήθεια—λερώνω,—λέγω.

Ἀσκήσεις : 1. Εἶναι... πρᾶγμα νὰ... κανεῖς... —2. Τὰ... ποτὲ δὲν καταδέχονται νὰ... ψεύματα.—3. Τὸ ψεῦμα... καὶ ἐντροπιάζει... ..

Ἰχνογρ. Χειροτεχν. Σημαία ἐπὶ κοντῶ. Σπαθί. Πηλίκιον. Τύμπανον. Σάλπιγξ. Τρομπέτα. Σταυροδρομίον. Τρίστρατον μὲ πλατεῖαν.

Ἄνιγμα

Κόκκαλα δὲν ἔχει
καὶ κόκκαλα τσακίζει,

Τί εἶναι ;

8. ΝΕΟΣΥΛΛΕΚΤΟΣ

1. Ὁ καλὸς ὁ στρατιώτης
πρέπει νάχη σιτὸ πλευρὸ
τὸ τουφέκι του ἐν πρώτοις
καὶ γεμᾶτο καὶ γερὸ.
—Νεοσύλλεκτο παιδί.
σιτᾶλόγῳ του τραγουδεῖ :
χόπ, χόπ, χόπ· χόπ, χόπ, χόπ,
ἴππε τρέχα τὸ γκαλόπ.
2. Πρέπει νάχη κρεμασμένον
κι ἓνα κοφτερὸ σπαθί.
πὺ μιά μέρα γυμνωμένον

σ'ένα στῆθος νὰ χωθῆ.

— Νεοσεκτύλλο...

κ.τ.λ.

3. Ἴπλον μ' ἔλαφρὰ ποδάρια
δυὸ σπιρούνια νὰ κεντοῦν,
καὶ λουριὰ καὶ χαλινάρια
σὰν πετᾶ νὰ τὸν κρατοῦν.

— Νεοσύλλεκτο...

κ.τ.λ.

4. Πρέπει πάντα στυλωμένο
τὸ κεφάλι νὰ κρατῆ
τὸ μουστάκι του στριμμένο
καὶ τὴ μέση του σφικτῆ.

— Νεοσύλλεκτο...

κ.τ.λ.

5. Καὶ ὁ ἦρωας πρέπει νάχη
πρωτ' ἀπ' ὅλα μιὰ καρδιά,
ἄλλως, ἄλλως, εἰς τὴν μάχη
τὸν γελοῦν καὶ τὰ παιδιά.

— Νεοσύλλεκτο...

κ.τ.λ.

9. Ὁ Μίμης ἀποφασίζει νὰ λέγη τὴν ἀλήθειαν.

1.

Ὁ Μίμης, τὸ γειτονόπουλον καὶ συμμαθητῆς τοῦ Τάκη,
ἦτο καλόκαρδο παιδί. Εἶχεν ὅμως τὴν κακὴν συνήθειαν νὰ
λέγη κάποτε ψεύματα.

Οί γονεῖς του πολλάκις τὸν ἐμάλλωναν καὶ τὸν ἐσυμ-
βούλευαν νὰ μὴ λέγῃ ψεύματα, διότι τὸ ψεῦμα εἶναι πολὺ
κακὸν πράγμα. Ἄλλ' ὁ Μίμης δὲν ἐννοοῦσε νὰ διορθωθῇ.
Ἐσυνήθιζε νὰ ἐπαινῇ εἰς τὰ ψεύματα τὸν ἑαυτὸν του, καὶ
νὰ κατηγορῇ τοὺς συμμαθητὰς του.

2.

Μίαν ἡμέραν ὁ πατέρας του εἶχε καλέσει τὸν διδάσκα-
λον τοῦ Μίμη εἰς τὸ σπίτι του διὰ μίαν ὑπόθεσιν.

Τὸ μεσημέρι, ὅταν ἐτελείωσε τὸ μάθημα, ἐπῆγεν ὁ Μί-
μης εἰς τὸ σπίτι, καὶ ἤρχισε νὰ λέγῃ εἰς τὸν πατέρα του,
ὅτι ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἤξευρεν ἄριστα τὸ μάθημά του, καὶ
ὅτι ὁ Τάκης, ὁ γείτονάς του, ἦτο ἀμελέτητος καὶ ἐτιμωρήθη.

Τὴν ὥραν ποὺ ἐδιηγεῖτο αὐτὰ, ἔμβαινε καὶ ὁ διδάσκα-
λός του εἰς τὸ ἴδιον δωμάτιον, καὶ τὰ ἤκουσε. "ὦ ! πόσον
ἐντρέπηκε τότε ὁ Μίμης καὶ πόσον ἐλυπήθη ! Ὁ διδάσκα-
λός του τὸν ἔπιασε νὰ ψεύδεται ! Πῶ-πῶ ! τί ἐντροπή ! τί
ἐντροπή !...

3.

— Τί λές, Μίμη; τοῦ εἶπε ὁ διδάσκαλός του, πότε ἐγι-
ναν αὐτὰ ! Διατί λές ψεύματα ; Δὲν ἐτιμωρήθης σήμερα σύ,
διότι δὲν εἶχες μελετήσῃ καὶ διότι εἶχες γράψῃ ἄσχημα
τὴν ἀντιγραφὴν σου, ἐνῶ ὁ Τάκης ἤξευρε πολὺ καλὰ τὸ
μάθημά του, καὶ ἐπῆρεν ἄριστα εἰς τὴν ἀντιγραφὴν του :

Ὁ Μίμης ἐμετανόησεν εἰς τ' ἀληθινὰ διὰ τὴν κακίαν
του συνήθειαν, καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ καὶ νὰ θεδαιώνῃ τὸν
πατέρα του καὶ τὸν διδάσκαλόν του, ὅτι ποτὲ πλέον εἰς τὸ
ἔξῃς δὲν θὰ λέγῃ ψεύματα.

Ἐκεῖνοι τὸν ἐπίστευσαν καὶ τὸν ἐσυγχώρησαν.

Καὶ ὁ Μίμης ὅμως, τὸ καλόκαρδο παιδί, ἐκράτησε τὸν
λόγον του.

Ἄπο τότε κανεῖς δὲν τὸν ἤκουσε νὰ λέγῃ πλέον ψεύματα ἔστω καὶ εἰς τὰ ἄστυα.

— Τὸ ψεῦμα εἶναι σὰν τὸ κάρβουνο :

Λερώνει τὸν ἄνθρωπο.

— Ὁ κλέφτης καὶ ὁ ψεύτης τὸν πρῶτο χρόνο χαίρετα .

Ἐρωτήσεις : 1. Ποίαν κακὴν συνήθειαν εἶχεν ὁ Μίμης; — 2. Τί ἐσυνήθιζε νὰ κάμνῃ; — 3. Μὲ τὸ ψεῦμα τοῦ ποίους ἐπείραζε; — 4. Διατί τοὺς ἄλλους; — 5. Διατί τὸν ἑαυτὸν του; — 6. Τί τοῦ ἐκόσπισε μίαν ἡμέραν ἢ κακὴ του αὐτῆ συνήθεια; — 7. Τὸ πάθημά του εἰς τί τὸν ὠφέλησε; — 8. Ὅστε ἂν ἔχετε καὶ σεῖς καμμίαν κακὴν συνήθειαν τί πρέπει νὰ κάμετε;

Ἀέξεις; Ὁ διδάσκαλος, ὁ συμμαθητής, ὁ λόγος. Ἡ ἀλήθεια, ἡ ἡμέρα, ἡ κακὴ. Τὸ ψεῦμα. Λέγω, σιάνω, ἐπαινῶ, κρατῶ, κατηγορῶ, συγχαρῶ, ὑπ' ἄσχομαι, ἐντροπιάζομαι.

Διηγῆται ὁ Μίμης

Εἶχα μίαν...συνήθειαν. Εἰς τὰ ψεύματα... τὸν ἑαυτὸν μου καί...τοὺς...μου. Μίαν... μέ...δ . μου νὰ ψεύδωμαι. ὦ! πόσον...! Τοῦ... ὅμως, ὅτι θὰ λέγω πιά πάντοτε τὴν... ὦ...μέ... Καὶ ἐγὼ ὅμως...τὸν... μου. Τώρα οὔτε εἰς τ' ἄστυα δὲν.. ψεύματα.

Σημ.— Ἡ διήγησις καὶ εἰς ἄλλα πρόσωπα : π. χ. τὸ γ'. ἔνικ. καὶ εἰς τὸ ἀ' πληθ. κ. οὐ. κ.

10. ΕΡΧΕΤΑΙ Ο ΠΑΤΕΡΑΣ

1. Πῆρε καὶ βραδυάζει
ἔκλεισεν ἢ ἀγορά,

ἡ μητέρα σιάζει
τὸ τραπέζι μὲ χαρά.

2. Κάποιον σὰν κι ἐμένα
περιμένει χαρωπὰ
κάποιος γνωρισμένα
στὴν ἐξώπορτα κτυπᾷ.

3. Τὸν ἀκούεις κάτου
μητερίτσα μου καλή :
Νά τὸ πάτημά του
τρίζει πάνω στὸ σκαλί.

4. Μύρισ' ὁ ἀέρας
ἔφεξε τὸ σπιτικό,
ἔρχεται ὁ πατέρας
μὲ χαμόγελο γλυκό.

11. Ὁ ἀνατάστατος Μίμης γίνεται τακτικός.

1.

Ὁ Μίμης εἶχε καὶ ἓνα ἄλλο ἐλάττωμα. Ἦτο ἀκατάστατος.

Τὰ παιγνίδια του, τὰ βιβλία του, καὶ τὰ φορέματά του ποτὲ δὲν εὐρίσκοντο εἰς τὴν ὠρισμένην των θέσιν· ἦσαν παραχωμμένα ἢ παραπεταμένα ἐδῶ κι ἐκεῖ.

Τὸ πρῶτ' ποῦ θὰ ἐπήγαινε εἰς τὸ σχολεῖον, ἄλλοτε ἐζητοῦσε τὸ τετράδιόν του, ἄλλοτε τὸ μολύβι του ἢ τὸ βιβλίον, καὶ ἔτσι ἔμενε πάντοτε ἀργά· τὸ ὀλιγώτερον ἔχανε τὴν πρώτην ὥραν τῶν μαθημάτων του. Ὁ διδάσκαλός του πολλακίς τὸν ἐτιμώρησε διὰ τοῦτο.

΄σάκις πάλιν θὰ ἔβγαινε μὲ τὸν πατέρα του ἢ τὴν μητέρα του εἰς περίπατον, ὅλο τὸ σπίτι ἐγένετο ἄνω-κάτω τὰ κορδέατά του ἦσαν πάντοτε εἰς μεγάλην ἀταξίαν. Πότε ἐζήτησε τὸ ἐπανωφόρι του, πότε τις κάλτσες του, πότε τὸ μανῆλί του εἶχε χαμένο, πότε τὸ πανταλόνι του χωρὶς κουπί, καὶ πότε τὰ ὑποδήματά του χωρὶς κορδόνια.

Διὰ τὰ ἐτοιμασθῆ ὁ Μίμης ἐχρειάζετο πολλή ὥρα καὶ διὰ τοῦτο συχνὰ τὸν ἀφῆγαν εἰς τὸ σπίτι, καὶ τὸ ἀκατάστατο παιδί ἔχανε τὸν περίπατον.

2.

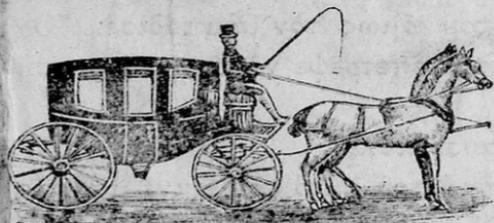
Μίαν Κυριακὴν ἡ οἰκογένεια τοῦ Τάκη θὰ ἐπὶ γαίην εἰς τὴν ἐξοχὴν ἀπὸ τὸ πρῶτ.

Ἀπὸ τὸ Σάββατον ὁ Τάκης, μὲ τὴν ἄδειαν τῶν γονέων του, ἐπαρακάλεσε τὸν πατέρα τοῦ Μίμη, νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ ἔλθῃ μαζί των εἰς τὴν ἐξοχὴν, ὅπου θὰ ἐπερνοῦσαν πολὺ εὐχάριστα. "Ἐμειναν σύμφωνοι νὰ εἶναι ἕτοιμος ὁ Μίμης εἰς τὰς ἐπτάμισυ τὸ πρῶτ, διότι εἰς τὰς ὀκτὼ ἀκριβῶς θὰ ἤρχετο τὸ ἀμάξι νὰ τοὺς πάρῃ.

Ἡ μητέρα τοῦ Μίμη, ἐπειδὴ ἤξευρε πόσον ἀκατάστατος ἦτο ὁ υἱὸς της, τὸν ἐσυμβούλευσε νὰ ἐτοιμάσῃ ἀπὸ τὸ βράδυ τὰ πράγματά του, καὶ πρὶν νὰ κοιμηθῇ τὸν ἠρώτησε πάλιν:—Μίμης, εἶναι τὰ πράγματά σου ἐν τάξει, ὥστε νὰ τὰ εὔρης τὸ πρῶτ εὐκολα; Μάλιστα! ἀπήντησε δικαστικὰ ὁ Μίμης, καὶ ἐχώθη εἰς τὸ τρῶμά του.

3.

Τὸ πρῶτ ἐπλησίαζεν ὀκτὼ ἡ ὥρα, καὶ μόλις εἶγεν ἕτοι-

μασθή ὁ Μίμης, ἂν καὶ εἶχεν ἐξυπνήσῃ ἀπὸ τὰς ἑ-
τρεχεν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἐζητοῦσε τὰ πράγματά του, καὶ μὲ
τὴν βίαν του ἀνησύχησεν ὅλο τὸ σπιτικό.

Ὁ Τάκης τὸν ἐπερίμενε ἀνυπόμονα, τὸ ἀμᾶξ ἦτο
ἔτοιμο ν' ἀναχωρήσῃ, καὶ τὴν στιγμὴν ποῦ ἐκατέβαινε
ὁ Μίμης τὴν σκάλαν, ἢ μητέρα του παρετήρησεν ὅτι κευ-
χε χωρὶς καπέλλο.

— Μίμη, τοῦ ἐφώναξε, ποῦ εἶναι τὸ καπέλλο σου;

Ὁ Μίμης ταραγμένος ἐγύρισε νὰ πάρῃ τὸ καπέλλο του,
ἀλλὰ ποῦ νὰ τὸ εὔρῃ; Ποῦ νὰ τὸ εἶχε βάλει ἄρχαυε χθὲς
τὸ βράδυ; Εἰς τὸ κρεμαστάρι δὲν ἦτο, οὔτε εἰς τὸ δωμάτιον
ποῦ ἐκοιμήθη. Ἐτρεχε σὰν τρελλὸς ἀπὸ δωμάτιον εἰς δω-
μάτιον, ἐφώναζε, ἐκτυποῦσε μὲ πείσμα χέρια καὶ πόδια,
ἀλλὰ τὸ καπέλλο δὲν εὑρίσκετο. Ὁ Τάκης ὅμως δὲν ἤμπο-
ροῦσε νὰ τὸν περιμένῃ περισσότερον καὶ ἔφυγε. Εἶχε μά-
λιστα ἀργήσῃ ὀλίγον, καὶ ἐσκέπτετο ὅτι τόσοι ἄνθρωποι
ἐπερίμεναν δι' αὐτόν. Ἦξευρεν ὅτι δὲν εἶναι καλὸν νὰ κά-
μῃ κανεὶς τὸν ἄλλον νὰ τὸν περιμένῃ. Ἡ εὐγένεια θέλει
ἀκρίβειαν, τοῦ ἔλεγε συχνὰ ὁ πατέρας του.

4.

Ὁ Μίμης εἰς τὴν ἀπελπισίαν του, ἠθέλησε νὰ φύγῃ
χωρὶς καπέλλο· ἢ μητέρα του ὅμως τὸν ἤμπόδισε. Ὁχ-
μόνον αὐτό, ἀλλὰ καὶ δὲν τοῦ ἐπέτρεψε νὰ θῆῃ ὅλην τὴν
ἡμέραν ἀπὸ τὸ σπίτι.

Ὁ Μίμης ἔκλαυσε-ἔκλαυσε πολὺ...

Εὐτυχῶς ὅμως τὸ πάθημά του αὐτὸ τοῦ ἔγινε μάθημα.
Εἰς τὸ ἐξῆς ἐφρόντιζε νὰ βάζῃ τὰ πράγματά του εἰς τὴν
ὠρισμένην των θέσιν τὸ καθένα, καὶ τόσον ἐσυνήθισεν εἰς
τὴν τάξιν, ὥστε καὶ εἰς τὰ σκοτεινά, καὶ μὲ κλειστὰ μάτια
ἤμποροῦσε νὰ εὔρῃ τὰ πράγματά του.

Ὁ ἀκατάστατος τιμωρεῖται μόνος του.

Ὁ ἀκατάστατος χάνει καιρόν.

Εἶναι πάντοτε στενοχωρημένος καὶ βιαστικός.

Εἶναι πάντοτε ζημιωμένος.

Ὁ τακτικὸς εἶναι πάντοτε

κερδισμένος καὶ ἥσυχος

Ἡ εὐγένεια θέλει ἀκριβειαν καὶ τάξιν.

Μὴ κάμετε τοὺς ἄλλους νὰ σᾶς περιμένουν.

- Ἐρωτήσεις: 1. Τί ἄλλο ἐλάττωμα εἶχεν ὁ Μίμης; — 2. Τί κάμνει ὁ ἀκατάστατος; — 3. Πότε εἶναι κανεὶς τακτικός; — 4. Ποῖα εἶναι τὰ κακὰ τῆς ἀκαταστασίας; — 5. Ποῖα τὰ καλὰ τῆς τάξεως; — 6. Ποῖα τὰ καλὰ τῆς ἀκριβείας; — 7. Τί θέλει ἡ εὐγένεια;

Λέξεις: (πρὸς γλωσσικὴν ἄσκησιν): Ἀκατάστατος—ἀκαταστασία. τακτικὸς—τάξις, ἀκριβὴς—ἀκριβεία, εὐγενὴς—εὐγένεια, ἀγενὴς—ἀγένεια.

Ἰχνογρ. ἐλευθέρα: "Ἀνθρώποι μέσα εἰς ἀμάξι, ἀνοιχτό.

Ἀμάξι: ἀμαξᾶς κτυπᾷ τὸ μαστίγιον. "Ἐπαυλις με δένδρα.

12. Η ΤΑΞΙΣ

Ὁποῖος θέλει νὰ προφθάσῃ

Τὶς καλὰς δουλειὰς ποὺ θάλῃ

ἄς ἐργάζεται με τάξι

καὶ ὅτι καὶ ὅπως λάλῃ.

Τακτικὸς στὰ ἔργα ἂν μείνῃς

κάθετι θὰ κατορθώσῃς.

τῶνα πιάνεις — τ'ἀλλ' ἀφήνεις;
τίποτε δὲν θὰ τελειώσῃς.

13. Ἡ ἠχώ καὶ ὁ Μίμης.

1.

Ὁ Μίμης ὅπως ἦτο βιαστικός, ἐθύμωνε καὶ γρήγορα, καὶ εἰς τὸν θυμὸν του ἐπάνω ἔλεγε ἄσχημα λόγια, ὕβριζε!...

Μίαν φορὰν εἶχαν ὑπάγει ἐκδρομὴν τὰ παιδιὰ τῆς δευτέρας τάξεως εἰς ἓνα γειτονικὸν δάσος. Ἐκεῖ ποῦ ἔπαιζαν καὶ ἐκυνηγοῦντο, ὁ Μίμης ἐφώναξε: «χό, χόππ!» Ἀμέσως μία φωνὴ ἀπὸ τὸ δάσος ἐπανέλαθε «χό, χόππ!»

Ὁ Μίμης ἐξαφνίσθηκε καὶ ἐρώτησε: «Ποιὸς εἶσαι;» Ἡ φωνὴ ἐπανέλαθε: «Ποιὸς εἶσαι;»

Ὁ Μίμης ἀναψὲ ἀμέσως ἀπὸ θυμὸν, καὶ ἐφώναξε δυνατὰ: «Εἶσαι ἀνόητο παιδί!» — «ἀνόητο παιδί!» τοῦ ἀπήντησεν ἡ φωνή!

2.

Ὁ Μίμης ἤρχισε τώρα νὰ ὕβριζῃ ἄσχημα. Ἐλεγεν ὅτι τοῦ ἤρχετο εἰς τὴν γλῶσσάν του, ἀλλὰ καὶ ἡ φωνὴ τοῦ ἀπαντοῦσε τὰ ἴδια. Ὁ Μίμης κατακόκκινος ἀπὸ θυμὸν, καὶ σχεδὸν μὲ δάκρυα εἰς τὰ μάτια, ἔτρεχεν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ νὰ εὔρῃ τὸ ἀνόητο παιδί, νὰ τὸ ἐκδικηθῇ. Ἀλλὰ δὲν ἤμπόρεσε ν' ἀνακαλύψῃ κανένα.

Ἐπῆγε τότε εἰς τὸν διδάσκαλόν του καὶ τοῦ ἐπαραπονέθηκεν ὅτι κάποιος κακὸ παιδί, κρυμμένο μέσα εἰς τὸ δάσος, τὸν ἐπείραζε καὶ τὸν ὕβριζε.

Ὁ διδάσκαλος ἐνόησε τί τρέχει καὶ τοῦ εἶπε:

— Παιδί μου, ἄδικα παραπονεῖσαι. Παραπονεῖσαι ἐναντίον σου. Δὲν ἤκουσες παρὰ τὰ ἰδικά σου λόγια, Ἄν ἔλεγες καλὸν λόγον, θὰ ἔπαιρνες καλὴν ἀπάντησιν. Ἵβρι-

σες, καὶ ἤκουσες ὕβρεις. Ἡ φωνὴ ποῦ ἤκουσες λέγεται ἠχῶ-ἀντίλαλος. Ὅταν θὰ φθάσης εἰς μεγαλυτέρας τάξεις, θὰ μάθης πῶς γίνεται. Μόνον ἀπὸ τὸ σημερινὸν πάθημά σου μάθε ὅτι :

—“Ὅπως θὰ φέρεσαι εἰς τοὺς ἄλλους ἔτσι θὰ φέρονται καὶ οἱ ἄλλοι εἰς σέ.

—“Ὅ,τι κάμης—θὰ τὸ εὖρης.

—Τὸ καλὸ θὰ σοῦ φέρῃ καλὸ,
καὶ τὸ κακὸ θὰ σοῦ φέρῃ κακόν.

Ἐρωτήσεις: 1. Ποῖον ἦτο τὸ τρίτον ἐλάττωμα τοῦ Μίμη; — 2. Τί τοῦ συνέβη μίαν φοράν; — 3. Πότε δὲν θὰ ἐπάθαινε αὐτό, ν' ἀκούσῃ ἄσχημα λόγια; — 4. Τί ἔμαθεν ἀπὸ τὸ πάθημά του.

Ἄσκήσεις: (ἀ. ἐπιθέτων :) ὁ βιαστικός, ἡ β., τὸ β., ὁ γειτονικός, ὁ καλός, ὁ κακός· (β' ρημάτων καὶ ἐπιρρημάτων :) τρέχω, θυμῶνω, ὑβρίζω, φωνάζω—βιαστικά, ἄσχημα, ἄδικα, δυνατά, [π. χ. ἐγὼ τρέχω βιαστικά, θυμῶνω ἄσχημα, ὑβρίζω ἄδικα, φωνάζω δυνατά. Ἡμεῖς τρέχομεν β..] (οὕτω καὶ εἰς τὸν παρατατικόν, ἀόριστον καὶ μέλλοντα διαρκῆ καὶ στιγμιαίον. Διάκρισις τοῦ τρέχεις—τρέχει καὶ τοῦ θὰ τρέξης—θὰ τρέξη...)

Ἰχνολογ. Σύνδενδρον μέρος. Παιδίον τρέχον καὶ φωνάζον.

14. Ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀέρας.

Ὁ ἀέρας θύμωσε, μὲ τὸν ἥλιο μάλλωσε.

Ὁ ἀέρας ἔλεγε: «εἶμαι δυνατότερος!»

Κι ὁ ἥλιος ἔλεγε: «σὲ περνῶ στὴ δύναμι!»

Ἐνας γέρος ἄνθρωπος μὲ τὴν μαύρη κάπα του στὸ χωράφι πῆγαινε.

Ὁ ἀέρας λάλησε :

—“Ὅποιος ἔχει δύναμι, παίρνει ἀπὸ τὸν γέροντα τὴν χονδρὴ τὴν κάπα του.”

Φύσηξε, ξεφύσηξε κι ἔσκασε στὸ φύσημα. Ἄδικος ὁ κόπος του. Κρύωσεν ὁ γέροντας καὶ διπλᾶ τυλίχθηκε στὴν χονδρὴ τὴν κάπα του.

Κι ὁ ἥλιος λάλησε :

—“Ὅποιος ἔχει δύναμι, παίρνει ἀπὸ τὸν γέροντα τὴν χονδρὴ τὴν κάπα του.

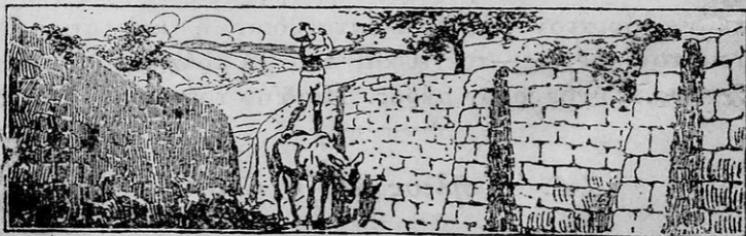
Ἐφρξεν ὀλόλαμπρος, κλωσύνη σκόρπισε. Ἐδγαλεν ὁ γέροντας τὴν χονδρὴ τὴν κάπα του.

—“Ἀκουσε καὶ μάθε το : σὲ περνώ στὴ δύναμι γιατί πᾶς μὲ τὸ κακό, κι ἐγὼ πάω μὲ τὸ καλό.”

15. Ὁ ἀπερίσκεπτος Πέτρος.

«Σκεφθῆτε πρὶν νὰ ὀμιλήσετε».

Ὁ Πέτρος ἐπέστρεψε μίαν ἡμέραν ἀπὸ τὴν πόλιν εἰς τὸ χωρίον του. Καθησμένος ἐπάνω εἰς τὸ ζῶν του ἐπερνοῦσεν

ἐν κ δρόμον χαμηλόν, περιτοιχισμένον δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ μὲ ὑψηλοὺς κτιστοὺς τοίχους.

Ἦτο μεσημέρι. Ὁ ἥλιος ἔκαιε. Ὁ Πέτρος ἐνοιωθε τὸν δρῶτα νὰ τρέχη εἰς τὰς παρειάς του.

Ἐξαφνα βλέπει ἐπάνω ἀπὸ ἓνα τοῖχον κλώνους φορτωμένους κεράσια λαχταριστά.

Ὁ Πέτρος δὲν ἠμπόρεσε ν' ἀντισταθῇ εἰς τὸν πειρασμόν.

— Πρέπει νὰ τρώγω μερικά, εἶπε, νὰ δροσισθῶ ἔλαθμως ποὺ οἱ κλώνοι εἶναι ὑψηλά!

Ὁ Πέτρος ἤξευρεν, ὅτι τὸ ζῶν του εἶναι πολὺ ἥσυχον καὶ σίγουρον. Τὸ ἐσταμάτησε λοιπόν, ἀνέβη ὀλόρθος εἰς τὴν ράχιν του καὶ ἤρχισε νὰ τρώγῃ κεράσια.

— «Τί εὐτυχία, ἔλεγε μόνος του ὁ Πέτρος, νὰ εὔρω τὰ γλυκὰ καὶ δροσερὰ αὐτὰ κεράσια, ἀκριβῶς τὴν στιγμήν ποὺ εἶχα τόσῃν δίψαν καὶ μὲ ἔκαιεν ἡ ζέστη!

Ἀλήθεια εἶμαι πολὺ ἔξυπνος ποὺ ἐφαντάσθην αὐτὸν τὸν τρόπον. Καὶ τὸ γαιδουράκι μου τί καλὸν ζῶον ποὺ εἶναι, νὰ στέκεται ἐδῶ ἀκίνητον εἰς τὰ τέσσαρά του πόδια! Δὲν μοῦ χρειάζεται παρὰ νὰ τοῦ φωνάξω ἓνα «οὔστ» καὶ νὰ σηκωθῇ νὰ φύγῃ».

Εἰς τὸ ἀκουσμα τῆς λέξεως αὐτῆς τὸ γαιδουράκι ξεκινᾷ καὶ ὁ ἀνόητος Πέτρος σύρεται εἰς τὸ χῶμα!.

Ἐρωτήσεις: 1. — Ἀπὸ ποῦ ἤρχετο ὁ Πέτρος; — 2. Τί ἐνοιωθεν εἰς τὸν δρόμον; — 3. Τί εἶδε; — 4. Τί ἔκαμε; — 5. Τί ἔπαθε; — 6. Διατί;

Ὁ Πέτρος διηγεῖται τὸ πάθημά του.

Λέξις: Περονῶ, διψῶ, σταματῶ, ξεκινῶ. — Ἐπιστρέφω, καίω, βλέπω, τρώγω, φωνάζω.

Ἀσκήσεις: Ὁ Π... ἔ... εἰς τὸ χωρίον του. Π... δρόμον χαμηλόν. Ὁ ἥλιος κ... Ὁ Π... ἰδρώνει καὶ δ... Β... ὑψηλά εἰς τὸν τοῖχον κεράσια. Θ... νὰ φάγῃ μερικά. Σ... τὸ ζῶον του. Στέκεται ὀλόρθος καὶ τ... Ἐκεῖ ποὺ μονολογεῖ φ... οὔστ. Τὸ ζῶον ξ... καὶ ὁ Π... σύρεται εἰς τὸ χῶμα!

Ἰκνογε. Χειροτεχν. Κεράσια, τοῖχος κτιστός. Γαιδουράκι.

16. Ο Τάκης εις τὴν ἐκδρομὴν.

1

Ἦλθεν ἡ ἀνοιξίς. Τὰ χιόνια ἔλυωσαν πλέον. Ὁ τρελλοβορριάς ἔπαυσε νὰ φυσᾷ ἄγρια. Ἐπῆρε τὴν θέσιν του ὁ δροσερὸς καὶ μυρωμένος Μπάτης. Τὰ χελιδόνια ἐγύρισαν ἀπὸ τὸ μακρυνὸ των ταξίδι. Κτίζουν τὰς φωλεὰς των. Γεμίζουν τὸν ἀέρα μὲ τὸ τρελλὸν τερέτισμά των. Ὅλα γελοῦν. Οἱ ἄνθρωποι τρέχουν εἰς τὴν ἐξοχὴν· ἄλλοι εἰς τὰ χωράφια των, ἄλλοι εἰς τὰ ἀμπέλια των καὶ ἄλλοι εἰς τὰ περιβόλια των.

Ὁ διδάσκαλος ἕνα ἀπόγευμα, ὕστερα ἀπὸ τὸ μάθημα, λέγει εἰς τὰ παιδιά.

— Αὔριον, παιδιά, θὰ πάμε εἰς περίπατον. Θὰ μείνωμεν εἰς τὴν ἐξοχὴν ἀπὸ τὸ πρωῒ ἕως τὸ βράδυ. Νὰ ἔλθετε ἐνωρίς. Νὰ πάρετε μαζί σας καὶ τὰ φαγητά σας.

Ὅταν ἤκουσαν τὰ παιδιά τὰ λόγια τοῦ καλοῦ των διδασκάλου, ἐπῆγαν νὰ πετάξουν ἀπὸ τὴν χαράν των. Ὁ Τάκης μάλιστα δὲν ἤμποροῦσε νὰ κρατηθῆ. Ἐγελοῦσε, ἐφώναζε, ἐπηδοῦσε.

2

Τὴν ἄλλην ἡμέραν πρωῒ-πρωῒ κτυπᾷ ἡ καμπάνα τοῦ σχολείου. Ὅλοι τὴν ἐπερίμεναν. Εἶναι ὥρα πού ἐσηκώθησαν. Εἰς ὀλίγον τὸ σχολεῖον ἐγέμισεν ἀπὸ παιδιά. Ἦλθαν καὶ οἱ διδάσκαλοι. Ἐβαλαν τὰ παιδιά εἰς γραμμὴν καὶ ἐξεκίνησαν. Εἰς τὸν δρόμον ἤρχισαν τὰ τραγούδια. Μὲ τὰς χαρωπὰς των φωνὰς ἐξύπνησαν τὸν κόσμον. Ὁ Τάκης μὲ τὸν φίλον του τὸν Κώστα ἐπήγαιναν ἐμπρός. Ἦσαν οἱ ὀδηγοὶ τῆς τάξεώς των. Χαρὰ πού τὴν ἔχουν!

3

Ἐφθασαν εἰς τὴν ἐξοχὴν. Συγκίνησις εἰς τὰ παιδιά. Ἦρ-

χισαν ὄλα ν' ἀναπνέουν βαθειά-βαθειά τὸ μυρωμένο πρωϊ-
νὸ ἀεράκι. Τί ἔμορφιά ! Ἡ γῆ εἶναι καταπράσινη. Μοσχο-
βολᾷ. Τὰ πουλάκια μόλις ἐξύπνησαν. Προσεύχονται μὲ τὸ
γλυκό των κελάδημα. Ἡ δροσιὰ σὰν διαμάντι κάθεται ἐ-
πάνω εἰς τὰ χόρτα. Πέρα ἐκεῖ τὸ ποτάμι κυλᾷ τ' ἀσημέ-
νια του νερά. Τρέχει νὰ ποτίσῃ τὰ λουλούδια, νὰ δροσίσῃ
τὰ ζῶα, νὰ γυρίσῃ τὸν μύλον. Μὲ πόσῃν λαχτάραν τὸ πε-
ριμένουν ὄλα !

Περνοῦν τὴν ξυλίνην γέφυραν τοῦ ποταμοῦ. Ἀναβαί-
νουν τὸν λόφον. Τί μαγεῖα ! Προβάλλει ὁ ἥλιος ἀπὸ τὸ
βουνόν. Τί μεγάλος, τί κόκκινος δίσκος ! Τὰ παιδιὰ ἐκόν-
τευαν νὰ μὴ τὸν γνωρίσουν !

4

Παιδιά, ἐφώνησεν ὁ διδάσκαλος, βλέπετε ; ὁ ἥλιος ἀ-
νατέλλει. Τὸ μέρος αὐτὸ ἀπόπου βγαίνει ὁ ἥλιος λέγεται

Ἀνατολή. Κοιτάξατε πῶς ἀναβαίνει. Θ' ἀναβῆ-θ' ἀναβῆ,
ὡς πού νὰ φθάσῃ εἰς τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ. Τότε ἀκριβῶς
θα εἶναι μεσημέρι. Θ' ἀρχίσῃ ὕστερα σιγά-σιγά νὰ κατα-
βαίνῃ. Θα καταβῆ-θα καταβῆ, ὡς πού νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἀν-
τικρυνὸν βουνόν. Ἐκεῖ θα σταθῆ λιγάκι, θ' ἀποχαιρετίσῃ
ὄλον τὸν κόσμον, καὶ θα κρυφθῆ ὀπίσω ἀπὸ τὸ βουνόν. Τὸ
μέρος ἐκεῖνο, ὅπου θα καταβῆ ὁ ἥλιος λέγεται Δύσις.

Κοιτάξατε τώρα τὴν Ἀνατολήν, καὶ ἀπλώσατε τὰ χέ-
ρια σας εἰς τὰ πλάγια. Τὸ μέρος πού δείχνει τὸ δεξιὸ σας

χέρι λέγεται Νότος. Ἄπ' ἐκεῖ φυσᾷ ὁ Νοτιάς, καὶ μᾶς φέ-
ρει τὰ σύννεφα καὶ τὴν βροχὴν. Τὸ μέρος ποῦ δείχνει τὸ
ἀριστερόν σας χέρι λέγεται Βορρᾶς. Ἄπ' ἐκεῖ μᾶς ἔρχεται
ὁ Βορριάς ποῦ σφυρίζει θυμωμένα τὸν χειμῶνα, καὶ διώχνει
τὰ σύννεφα ἀπὸ τὸν Οὐρανόν.

Τὰ παιδιὰ μὲ μεγάλην προσοχὴν ἤκουαν τὸν διδάσκα-
λόν των. Ὁ Τάκης μάλιστα ἦτο ὄλος αὐτιά. Εἶχε μίαν
κρυφὴν χαράν, ὅτι ἔμαθε τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος·
τὴν Ἀνατολήν, τὴν Δύσιν τὸν Νότον καὶ τὸν Βορρᾶν.

5

Ἐμπρὸς τώρα, παιδιὰ, εἶπεν ὁ διδάσκαλος, πηγαίνετε
κάτω ἐκεῖ εἰς τὰ φουντωτὰ δένδρα, νὰ φάγετε λιγάκι.

Τὰ παιδιὰ μὲ φωνὰς καὶ τραγοῦδια κατέβηκαν τὸν λό-
φον. Ἐτρεξε τότε τὸ καθένα νὰ πιᾷσῃ κατάλληλον θέσιν.
Εἰς ὀλίγον ὄλα εἶχαν καθήσει. Ἐγιναν παρέες-παρέες,
καὶ ἔτρωγαν μὲ εὐχαρίστησιν. Ὁ πρωινὸς περίπατος τοῦς
εἶχε ἀνοίξει τὴν ὄρεξιν.

Ὁ Τάκης μὲ τὸν φίλον του Κώστα ἐκάθησαν κάτω ἀ-
πὸ ἓνα μεγάλον πλάτανον. Ἐνοῦν ὁ Τάκης τὸ καλαθάκι
του καὶ ἔβγαλεν ἀπὸ μέσα μίαν ἐφημερίδα καὶ μίαν πε-
τσέτα. Ἐστρωσε τὴν ἐφημερίδα κατὰ γῆς, καὶ ἐπάνω
ἔπλωσε τὴν πετσέτα. Ἔστερα ἔβγαλε τὰ φαγητά του. Εἶ-
χε πάρει μαζί του ἀρκετὸ ψωμί, κάμποσα αὐγά, κρὺο ψητὸ
κρέας καὶ μερικὰ πορτοκάλια. Εἶχε σκοπὸν νὰ φιλεύσῃ
καὶ τὸν φίλον του τὸν Κώστα. Καὶ ὁ Κώστας ὅμως εἶχε
πάρει μαζί του ὀλίγον ψωμάκι καὶ τυράκι μέσα εἰς ἓνα
μανδύλι. Ἐφαγαν ἀπ' ὄλα καὶ οἱ δύο. Ὁ Τάκης μάλιστα
μὲ περισσοτέραν ὄρεξιν ἔτρωγεν ἀπὸ τὸ ψωμί καὶ τὸ τυρὶ
τοῦ Κώστα.

Ἀφοῦ ὄλα τὰ παιδιὰ ἔφαγαν, ἤρχισαν τὰ τραγοῦδια.
Ἐπειτὰ ἔπαιξαν διάφορα παιγνίδια, ποῦ εἶχαν μάθει εἰς τὸ
σχολεῖον.

Τὸ ἀπόγευμα, ἀφοῦ ἐπέρασεν ὀλίγον ἡ ζέστη, ὁ διδάσκαλος ἐφώνηξε τὴν τάξιν τοῦ Τάκη, διὰ νὰ τοὺς μάθῃ μερικὰ πράγματα ἀπὸ τὴν Πατριδογνωσίαν.

— Κοιτάξατε παιδιὰ, τοὺς εἶπεν, ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ ὕψωμα ποῦ ἀνεβήκαμε τὸ πρωῒ. Αὐτὸ τὸ ὕψωμα λέγεται λόφος. Γυρίσατε τώρα νὰ ἰδῆτε ἐκεῖ πέρα. Βλέπετε ἐκείνους τοὺς μεγάλους λόφους; Εἶναι βουνά. Καὶ ἐκεῖ βαθεῖα εἰς τὰ πλάγια ἐκείνου τοῦ βουνοῦ, φαίνονται πολλὰ δένδρα. Εἶναι τὸ δάσος, ἀπόπου μᾶς φέρουν ξύλα καὶ κάρβουνα.

Ὁ Τάκης ἦτο κοντὰ εἰς τὸν διδάσκαλόν του, διὰ νὰ τὸν ἀκούῃ καλύτερα, καὶ ἔξαφνα τὸν ἐρωτᾷ :

— Καὶ αὐτὸ τὸ ποταμάκι, κύριε, ἀπ' ἐκεῖ ἔρχεται; Βλέπω ὅτι ἀνάμεσα εἰς ἐκεῖνο τὸ βουνὸ χάνεται τὸ ἄκρον του.

— Μάλιστα, ἀπ' ἐκεῖνα τὰ ριζοβούνια βγαίνουν πολλὰ νερά. Τὰ νερὰ αὐτὰ κάνουν συντροφιά εἰς τὸν δρόμον των, καταβαίνουν ὅλα μαζί, σιγά-σιγά, ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ χαλίκια, καὶ σχηματίζουν ρυάκι. Τὸ ρυάκι αὐτὸ ὅταν καταβῇ ὀλίγον παρακάτω, εἰς τὴν στενὴν ἐκείνην κοιλάδα, συναντᾷ ἄλλα ρυάκια καὶ ὅλα μαζί σχηματίζουν αὐτὸ ἐδῶ τὸ ποταμάκι, ποῦ τρέχει τόσον χαρούμενο πρὸς τὰ κάτω, καὶ πηγαίνει εἰς τὴν πεδιάδα. Κοιτάξατε πόσον μακρὰ πηγαίνει τὸ ρεῦμά του. Τρέχει, ἀκούραστο καὶ ὅλο τρέχει, νὰ εὕρῃ τὴν μάνα του τὴν θάλασσαν.

Προσέξατε τώρα νὰ σᾶς μάθω καὶ κάτι ἄλλο. Αὐτὴ ἐδῶ ἡ ἀχροποταμίᾳ, ποῦ εἶνε πρὸς τὸ δεξιὸν σᾶς χέρι, λέγεται ἀλλέως καὶ δεξιὰ ὄχθη. Ἡ ἄλλη ἡ ἀπέναντι λέγεται ἀριστερὰ ὄχθη. Βλέπω, παιδιὰ, ὅτι εἰς καμμίαν ὥραν θὰ βασιλεύσῃ ὁ ἥλιος. Ἐλάτε νὰ ἰδοῦμεν μερικὰ πράγματα ἀκόμη. Δι' αὐτὰ θὰ σᾶς ὁμιλήσω εἰς τὸ σχολεῖον.

Ἐπροχώρησαν κατὰ τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἔφθασαν εἰς τὰ περιβόλια. Τὸ πρῶτον περιβόλι πού συνήντησαν ἦτο μεγάλο καὶ τριγυρισμένο μὲ σύρματα ἀκανθωτά. Ἐπλησίασαν τὴν μεγάλην κιγκλιδωτὴν πόρταν καὶ ἐμβήκαν εἰς τὸν φαρδὸν διάδρομον. Δεξιὰ εἰς τὸ βάθος ἦτο ἡ

κατοικία τοῦ κηπουροῦ, μὲ τὸν σταῦλον, τὸν ὄρνιθωνα καὶ τὴν ἀποθήκην εἰς τὸ κάτω πάτωμα. Ἀριστερά, ἦτο τὸ περιβόλι, χωρισμένο εἰς πρασιάς. Εἰς τὸ βόρειον μέρος ἦσαν φυτευμένα πολλὰ δένδρα. Ἐνας ὑπη-

ρέτης ἐπέρασεν ἀπὸ κοντά των φορτωμένος φύλλα μουριάς. Πηγαίνει, εἶπεν ὁ διδάσκαλος, τροφήν εἰς τοὺς μεταξοσκώληκας.

Ὁ κηπουρὸς ἐκαθάριζε τὰ ξηρὰ κλαδιὰ ἐνὸς δένδρου, πέρα ἐδούλευαν πολλοί, ἄλλοι ἔρριπταν κοπριά, ἄλλοι ἐπότιζαν, ἄλλοι ἐσκάλιζαν τὸ χῶμα καὶ ἄλλοι ἔσπερναν...

Ὁ διδάσκαλος ἀπεχαιρέτησε τὸν κηπουρόν, καὶ τὴν ὥραν πού ἔφευγαν, ἐξαφνίσθησαν τὰ παιδιὰ ἀπὸ δυνατὸν κροτάλισμα.

Ἐστρεψαν πρὸς τὸ μέρος τῆς κατοικίας καὶ εἰς μίαν γωνίαν τῆς στέγης, ἐπάνω εἰς χαλασομένον σῶρον χόρτων, εἶδαν δύο πελαργούς.

— Τώρα κοντὰ φαίνεται ὅτι ἐγύρισαν ἀπὸ τὸ ταξίδι των, εἶπεν ὁ διδάσκαλος, καὶ σκέπτονται νὰ ἐπισκευάσουν τὴν φωλεάν των.

Εἰς τὸν δρόμον συνήντησαν ἀγελάδας, γίδια καὶ πρόβατα, πού ἐπέστρεφαν ἀπὸ τὴν βοσκὴν. Τὰ συνώδευσεν ὁ βοσκὸς μὲ ἓνα μακρὸ ἀγκυλωτὸ ραβδί καὶ ὁ Πιστός, ὁ ἑπίτονος τὴν νύκτα ἐφύλαττε τὸν κύριόν του, καὶ τὴν ἡμέραν τὰ ζῷά του εἰς τὸ λειβάδι.

Όταν ἐπλησίασαν εἰς τὴν γέφυραν, ἐπαραμέρισαν νὰ περάσῃ ἓνα κάρρον μὲ κόκκινο ἄλογο, φορτωμένον ἄδεια καλάθια. Φαίνεται ὅτι ἐπήγαιναν εἰς τὸ περιβόλι. Ἐπέρασαν τὴν γέφυραν καὶ ὁ διδάσκαλος τοὺς εἶπε :

— Παιδιά, ἐτοιμασθῆτε, σὲ μισὴ ὥρα θὰ φύγωμεν /

8.

— Ἐμπρός, ἐφώναξαν τότε μερικὰ παιδιὰ, ἐμπρός νὰ μαζεύσωμεν ἄνθη ἄνθοδέσμας θὰ πάμε σπίτια μας :

Ἔλα τὰ παιδιὰ τότε ἐσκορπίσθησαν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ καὶ τὸ καθένα ἐπροσπαθοῦσε νὰ κόψῃ τὰ πιὸ ὄμορφα λουλούδια, διὰ νὰ κάμῃ τὴν ἄνθοδέσμην του. Ὁ Τάκης καὶ ὁ Κώστας ἀχώριστοι ἐμάζευσαν καὶ αὐτοὶ διάφορα ἄνθη: παπαρούνας, μαργαρίτας ἀγριογαρύφαλλα... ἔκοψαν κλωνάρια λυγαριάς, φύλλα λεβάντας, ἐκάθησαν ἔπειτα κάτω ἀπὸ μίαν ἀνθισμένην ἀμυγδαλιὰν καὶ ἔκαμαν ἀπὸ μίαν ἄνθοδέσμην. Ὁ Κώστας μάλιστα ἐφρόντισε νὰ γίνῃ ἡ ἄνθοδέσμη τοῦ Τάκη πιὸ μεγάλη καὶ πιὸ ὄμορφη.

Εἰς ὀλίγον ἀκούεται ἡ σφύριτρα τοῦ διδασκάλου. Ἔλα τὰ παιδιὰ τρέχουν νὰ ἔμβουν εἰς τὴν γραμμὴν. Δίδει ὁ διδάσκαλος τὸ παράγγελμα, καὶ ξεκινοῦν. Μὲ βῆμα στρατιωτικόν, καὶ μὲ τραγοῦδια ζωηρὰ ἐμβαίνουν εἰς τὴν πόλιν. Ὁ κόσμος τὰ ὑποδέχεται μὲ χαρὰν. Τὰ βλέπει στολισμένα μὲ ἄνθη—χαρωπά, ζωηρὰ καὶ ροδοκόκκινα—καὶ τὰ καμαρώνει.

Φθάνουν τέλος εἰς τὸ σχολεῖον. Ἐκεῖ ἔλοι οἱ μαθηταὶ εὐχαρίστησαν τὸν διδασκαλὸν των, τὸν ἐκαληνύκτισαν, καὶ ὁ καθεὶς χαρούμενος καὶ γελαστὴς ἐγύρισε εἰς τὸ σπίτι του.

— Εὐτίνα πρῶτ', νὰ ζῆς πολὺ /

Ἐρωτήσεις: 1. Διατί τὴν ἀνοιξιν ὁ περίπατος εἶναι πῶς εὐχάριστος ἀπὸ κάθε ἄλλην ἐποχὴν;—2. Εἰς τί ὠφελεῖ ὁ περίπατος;—3. Διατί ὁ Τάκης ἐπεριποιήθη τὸν Κώστα;—4. Πῶς ὁ Κώστας τοῦ ἔδειξε τὴν εὐγνωμοσύνην του;—5. Τί καὶ τί εἶδαν εἰς τὸν περίπατον;

Λέξεις: Ὁ ἄνθρωπος,—ἡ ἐξοχή,—ὁ περίπατος,—ὁ καθαρὸς,—ὁ εὐχάριστος,—ὁ ὠφέλιμος.

Ἀσκήσεις: 1. Ὁ πρωῖνός... εἶναι πολὺ...—2. Εἶναι πολὺ... νὰ ζῆ κανεὶς εἰς... —3. Ὁ... τῆς ἀέρας ζωογονεῖ.....

Αἰνίγματα.

1. Κόκκινος ποδηματῆς
τοῖχο τοῖχο περπατᾷ.
2. Πάνω στὰ κεραμίδια μας
καρῦδια ἀπλωμένα.
Τί εἶναι;

17. ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

1. Μουλούδια ἄς διαλέξωμε
καὶ ρόδα καὶ κρῖνα,
καὶ ἐλάτε νὰ πλέξωμε
στεφάνια μ' ἐκεῖνα,
στὸ Μάη πού σήμερθε
προβάλλει στὴ γῆ. |

2. Τ' ἀηδόνια συμφώνησαν
—τῆς γῆς ἀγγελούδια—
καὶ βροῆκαν κι ἐτόνισαν
καινούργια τραγούδια
στο Μάη πὸς σήμερα
προβάλλει στὴ γῆ.

3. Οἱ κῆποι πὸς στόλισαν
τὸ κάθε κλωνάρι,
εὐθὺς μοσχοβόλησαν
κι ἀνθήσαν γιὰ χάρι
τοῦ Μάη πὸς σήμερα
προβάλλει στὴ γῆ.

4. Χορεύει τὸ πρόβατο
τ' ἀρνάκι βελάζει,
κι ἀπ' τὸν ἀγκαθόβατο
δροσοῦλα σταλάζει,
στο Μάη πὸς σήμερα
προβάλλει στὴ γῆ.

5. Λουλούδια ἄς διαλέξωμε,
κλωνάρια ἀνθισμένα,
στεφάνια νὰ πλέξωμε
δροσιά ραντισμένα,
στοῦ Μάη πὸς σήμερα
προβάλλει στὴ γῆ. /

18. ΓΙΑ ΠΕΣ ΜΟΥ

1. Για πές μου θεῦμά μου νὰ ζήσης
τί τοῦ παιδιοῦ μου θὰ χαρίσης ;
— Τὰ κρουσταλλένια μου νερὰ
ἐγὼ νὰ λούζεται τοῦ δίνω,
καὶ θὰ τὸ βλέπης μιὰ χαρὰ
νὰ λάμπη σὰν τὸν ἄσπρο κρίνο.
2. Για πές μου θεῦμα μου νὰ ζήσης,
καὶ τίποτε ἄλλο θὰ χαρίσης ;
— Ἔχω καὶ ψάρια, ὡς ἑκατὸ
λογιῶν, κι ἅς ἔρχεται νὰ πιάσῃ
ἀγκίστρι ἅς ἔχη δυνατό,
πλατὸν καλάθι νὰ τὰ βάνῃ.
3. Πές, ὄρνιθα καὶ σύ, νὰ ζήσης,
τί τοῦ παιδιοῦ μου θὰ χαρίσης ;
— Διπλὸ προσκέφαλο μπορῶ
ἐγὼ μὲ πούπουλα νὰ κάνω
σὰν σοῦ κοιμᾶται στὸ πλευρό,
θὰ γέρνη τὸ κεφάλι ἐπάνω.
4. Πές, ὄρνιθά μου, νὰ μοῦ ζήσης,
καὶ τίποτε ἄλλο θὰ χαρίσης ;
— Πρωί— πρωὶ σὰν μ' ἀγροικᾶ
μὲς στὴν αὐλὴ πού καθαρίζω,
ἅς τρέχῃ κάτω βιαστικά
κι ἀγὸ ζεστὸ θὰ τοῦ χαρίσω.

5. Πές, π ρ ο β α τ ί ν α μου, νὰ ζήσης,
τί τοῦ παιδιοῦ μου θὰ χαρίσης ;
— Ἐχω στή ράχη μου μαλλί,
κι ἂν θέλῃς κόψ' το νὰ τὸ ξάνῃς,
καὶ γιὰ τὸ κρύο τὸ πολὺ
ξεστὸ ἴνα ροῦχο νὰ τοῦ κάνῃς.

6. Πές, π ρ ο β α τ ί ν α μου, νὰ ζήσης,
καὶ τίποτε ἄλλο θὰ χαρίσης ;
— Τὸ ἀρνὶ μου πῆραν τῆ Λαμπρῇ
καὶ τώδωκαν τοῦ μακελλάρη,
καὶ τώρα ἄχ ! πές μου πὼς μπορεῖ
κι αὐτὸς τὸ γάλα μου νὰ πάρῃ.

7. Πές, μέλισσά μου κι ἐσύ, νὰ ζήσης,
τί τοῦ παιδιοῦ μου θὰ χαρίσης ;
— Ἄπὸ τὰ μᾶς ἢ καθεμιὰ
ἀπὸ λουλούδια μέλι φέρνει,
κι ἂν ἔχῃ, πές του, ἐπιθυμιά,
λιγάκι ἄς ἔρχεται νὰ παίρῃ.

8. Πές, μέλισσά μου, νὰ μοῦ ζήσης,
καὶ τίποτε ἄλλο θὰ χαρίσης ;
— Φαρμακερὸ κρατάω κεντρί,
νὰ τὸν κεντρώσω καὶ μιὰ στάλα
στον κόσμο ἔδω νὰ μὴ θαρῇ
κι ὅλα πὼς εἶναι μέλι—γάλα.

19. Ο ΒΟΣΚΟΣ

1. Ξυπνάει με τὸν πρῶτο πετεινὸ
καὶ τὸ ραβδί στὸ χέρι του ἀρπάζει
φέρει τ' ἀρνάκια ὅλα στὸ βουνό,
κι ἐκεῖνος ἀπὸ κάτω τὰ κοιτάζει.
2. Βόσκουν τ' ἀρνάκια, τρέχουν σὰν τρελλά,
μέσ στοῦ βουνοῦ τὰ δροσερὰ θυμαρία,
στὸ θάμνο πὺν κρυφὰ μοσχοβολᾷ,
καὶ μέσ στὰ καταπράσινα χορτάρια.
3. Καὶ ὁ βοσκὸς μονάχος τραγουδεῖ,
μὰ δὲν ξεχνᾷ τ' ἀρνάκια πὺν βοσκοῦνε.
Εἶν' ὁ βοσκὸς μας φρόνιμο παιδί
κι ὅλοι στὸ χωριὸ τὸν ἀγαποῦνε.
4. Κι ἀφοῦ περάσ' ἡ μέρα μιὰ φορὰ
τ' ἀρνάκια του μαζεύει κάθε βράδυ,
γυρίζει στὸ χωριὸ του με χαρά,
καὶ κλεῖ στὴ μάντρα τὸ κοπάδι.

20. Ὁ Τάκης μανθάνει πῶς γίνεται τὸ ἀλεύρι.

1.

Ὁ πατέρας τοῦ Τάκη τοῦ εἶχεν ὑποσχεθῆ μίαν φορὰν, νὰ τοῦ μάθῃ πῶς γίνεται τὸ ἀλεύρι.

Μίαν Κυριακὴν λοιπὸν μετὰ τὴν ἐκκλησίαν, τὸν ἐπῆρε καὶ ἐπῆγαν εἰς τὸ χωράφι των. Τὸ χωράφι ἦτο καταπράσινο. Ὁ Τάκης δὲν ἐχόρταινε νὰ τὸ βλέπῃ. Ὁ ἀέρας ἐθώπευε τὰ στάχυα καὶ ἐκείνα τὸν εὐχαριστοῦσαν μὲ χαριτωμένας ὑποκλίσεις καὶ γλυκὸν ψίθυρον.

2.

Ὁ πατέρας ἐπαρατηροῦσε τὸν θαυμασμὸν τοῦ Τάκη καὶ τοῦ λέγει.

— Σὲ βλέπω πολὺ εὐχαριστημένον. Θὰ ἔχῃς βέβαια τὴν περιέργειαν νὰ μάθῃς πῶς ἔγιναν αὐτὰ τὰ ὠραία στάχυα. Τὸ φθινόπωρον ὁ γεωργὸς μας ὠργωσε τὴν γῆν μὲ τὸ ἄροτρον. Κατόπιν ἔσπειρε τὸν σπόρον. Ὁ σπόρος ἔμεινε πολὺν καιρὸν μέσα εἰς τὸ χῶμα, ἐμχλάκωσε καὶ ἐφούσκωσε ἀπὸ τὴν ὑγρασίαν τῆς γῆς, καὶ σιγὰ σιγὰ ἐφύτρωσε. Μὲ τίς μικρὰς μυτίτσες ἐτρύπησε τὴν γῆν καὶ ἐβγήκεν ἔξω. Αὐτὲς αἱ μυτίτσες σιγὰ σιγὰ ἐμεγάλωσαν, καὶ ἔγιναν αὐτὰ τὰ ὠραία στάχυα, πού τὰ θαυμάζεις

τώρα. Καὶ ὁ πατέρας ἐξερρίζωσε μερικὰ στάχυα, τὰ ἔδειξεν εἰς τὸν Τάκη καὶ τοῦ εἶπε.

—Βλέπεις αὐτὰς τὰς τρίχας; Εἶναι αἱ ρίζαι τῶν. Ἐπάνω ἀπὸ τὰς ρίζας εἶναι τὸ καλάμι μὲ τοὺς κόμβους καὶ μὲ τὰ σπαθωτά του φύλλα. Ἐπάνω-ἐπάνω εἶναι τὸ στάχυ. Εἰς τὰ στάχυα μέσα εὐρίσκονται οἱ κόκκοι ἂν τοὺς πιέσω, θὰ βγῆ ἓνα ὑγρόν, ἄσπρο σὰν γάλα. Ἀργότερα θὰ μεστώσουν οἱ κόκκοι καὶ θὰ ὠριμάσουν. Καλάμια καὶ στάχυα τότε θὰ χρυσώσουν ἀπὸ τὸν θερινὸν ἥλιον, καὶ ὁ γεωργὸς θὰ ἐννοήσῃ ὅτι εἶναι πλέον καιρὸς τοῦ θερισμοῦ.

3.

Θὰ ἔλθουν τότε εἰς τὸ χωράφι οἱ θερισταί, καὶ μὲ κάτι μεγάλα δρέπανα θ' ἀρχίσουν νὰ κόβουν τὰ στάχυα σὺρριζα καὶ νὰ προχωροῦν. Θὰ γεμίσουν τὸν ἀέρα μὲ χαρούμενα τραγοῦδια, τραγοῦδια τοῦ θερισμοῦ. Κατόπιν τῶν γυναικῶν καὶ κοριτσάκια θὰ κάμουν δεμάτια!

Τὰ δεμάτια θὰ τ' ἀφήσουν ὀλίγας ἡμέρας νὰ ξηραθοῦν καλά, καὶ ἔπειτα θὰ τὰ φορτώσουν ἐπάνω εἰς μεγάλα ἀμάξια, θὰ τὰ φέρουν εἰς τὸ ἀλώνι, καὶ θὰ κάμουν θημωνιές. Εἰς τὸ ἀλώνι θ' ἀλωνίσουν τὰ στάχυα, κατόπιν θὰ τὰ λυχνίσουν, καὶ θὰ χωρίσουν τὸ σιτάρι ἀπὸ τὸ ἄχυρον. Τὸ σιτάρι θὰ τὸ φέρουν εἰς τὴν σιταποθήκην, καὶ τὸ ἄχυρον εἰς τὸν ἄχυρωνα!

4.

—Ἐτσι λοιπόν, Τάκη, γίνεται τὸ ξανθὸ σιτάρι. Διὰ νὰ γίνῃ ὅμως ἀλεύρι, τί βάσανα ἔχει ἀκόμη νὰ ὑποφέρει τὸ κακόμοιρο. Ἐκεῖ κάτω, ἀνάμεσα εἰς τὰ δένδρα, εἶναι ἓνας μύλος. Θὰ εὐχαριστηθῆς πολὺ, ἂν τὸν ἰδῆς. Πάμε!

Καὶ ὁ πατέρας μὲ τὸν Τάκη ἐκίνησαν κατὰ τὸν μύλον. Ὁ μύλος δὲν ἦτο καὶ πολὺ πλησίον. Ὡς ποῦ νὰ φθάσουν ἐκεῖ ὁ

Τάκης έκουράσθη λιγάκι/Ίδρωσε, διότι ο ήλιος έκανε πολύ και έδιψασε. Έπέρασαν μίαν γέφυραν, καμωμένην από κορμούς δένδρων, και τέλος έφθασαν εις τόν μύλον. Ο Τάκης βλέπει εκεί πλησίον μίαν βρύσιν, και τρέχει να χορτάση τήν δίψαν του. Ο πατέρας του όμως τόν έμποδίζει και του λέγει: «Παιδί μου, ιδρωμένος δεν πρέπει να πιής νερό» //

(Εις τόν μύλον με μεγάλην χαράν τους ύπεδέχθηκεν ο Γε-

ρομυλώνας. Τους έστρωσε μίαν ψάθαν να καθήσουν. Ο πατέρας του Τάκη τόν έβαλε να καθήση εις μέρος που δεν έκανε ρεύμα. Εις αυτό το αναμεταξύ ο Τάκης ήκουσε με περιέργειαν μίαν μεγάλην βοήν. Ήτο το νερό που έβγαινεν έξω με όρμην. //

3.

Ο πατέρας του επήρε τόν Τάκη, και τόν έφερε κατά την στρογγυλήν πέτραν που έγύριζε. Έπάνω από τήν πέτραν, όλίγον ύψηλά, βλέπει ο Τάκης κρεμασμένην μίαν μεγάλην ξυλίνην κάσαν. Η κάσα αυτή προς το επάνω μέρος ήτο τετράγωνη, και προς τα κάτω έστένευε σαν χωνί.

— Μέσα εις αυτήν τήν κάσαν που βλέπεις, Τάκη, του ειπεν ο πατέρας του, χύνουν σιτάρι. Από τήν άκραν του χωνιού χύνεται το σιτάρι λίγο-λίγο εις τήν τρύπαν της πέτρας, με ένα στενόν ξύλινον σωλήνα. Κάτω από τήν πέτραν του

γυρίζει μία άλλη πέτρα. Τὸ κελόιοιο τὸ σιτάρι μύλος ἐμβῆ
ἐκεῖ μέσα δὲν τὴν γλυτώνει. " Ἄσχημα τὴν ἔχει. Θέλει νὰ
φύγη, ἀλλὰ πῶς; Τὸ ἀρπάζουν αἱ ἄπλαχνες πέτρες, τὸ
τρίβουν μὲ θυμόν, καὶ τὸ κάνουν ψιλὴν σκόνην. Τὸ σιτάρι ἔ-
γινεν ἀλεύρι. Βλέπεις μὲ τί τρομάρα τρέχει νὰ πέση μέσα
εἰς αὐτὴν ἐδῶ τὴν κάσιν; Ὁ μύλωνᾶς κατόπιν γεμίζει τὰ
σακκιά καὶ τὰ ἐτοιμάζει.

— "Εἰ λοιπόν, Τάκη, ἔμαθες τώρα
πόσοι ἄνθρωποι κοπιᾶζουν, διὰ νὰ μᾶς
δώσουν τὸ ἄσπρο αὐτὸ ἀλεύρι;

— Ναί, καλέ μου πατέρα, καὶ σ' εὐ-
χαριστῶ πολύ.

Ἐπεχειρέτησαν καὶ οἱ δύο τὸν μύλωνᾶν, τὸν ἠὲχαρί-
στησαν διὰ τὴν περιποίησιν ποὺ τοὺς ἔκαμε καὶ ἐπέστρε-
ψαν εἰς τὴν πόλιν.

Λοιπὸν

— Σὰν τὸ λὲς καὶ δὲν τὸ κάνεις,
τὴν ὑπόληψί σου χάνεις.

— Ὁ ὑποχρεωτικὸς σ' ὄλους εἶν' ἀγαπητ' ἴσ'.

Ἐρωτήσεις : 1. Διηγηθῆτε σὰν νὰ εἰσθε σεῖς α')
ὁ σπόρος, β') ὁ γεωργός, γ') ὁ μύλωνᾶς, δ') ὁ μύλος καὶ ε')
τὸ σιτάρι ποὺ γίνεται ἀλεύρι. — 2. Ποῖος ἦτο πιστὸς εἰς τὸν
λόγον του; — 3... ὑποχρεωτικὸς εἰς τοὺς ξένους; — 4. Πῶς
ἐφέρθησαν ὁ Τάκης καὶ ὁ πατέρας του εἰς τὸν μύλωνᾶν;

Γραφή: Ὁ μύλος ἀλέθει σιτάρι. Ἀπὸ τὸ σιτάρι γίνεται
τὸ ἀλεύρι. Τὸ σιταρένιο ψυαὶ εἶναι θρεπτικώτερον ἀπὸ τὸ
κριθαρένιο. Ὁ ἄρτος εἶναι ἡ ἀναγκασιωτέρα τροφή τοῦ ἄν-
θρώπου. Δυστυχῶς ἐκεῖνος ποὺ τὸν στερεῖται.

Ἰδρωμένος μὴ πίνης νερό. Μὴ κάθεσαι εἰς τὸ ρεῦμα. Ὁ-
ταν δώσης ὑπόσχεσιν νὰ κρατήσης τὸν λόγον σου. Ὁ τίμιος εἶ-
ναι πιστὸς εἰς τὸν λόγον του.

Ἰχνοργ. χειροτεχ. — Καλάμι καὶ φύλλα στάχους. Δρεπά-
νι. Γέφυρα. Στάχυς. Μυλόπετρα. Μύλος (ἀνεμόμυλος).

Λογία

21. Ἡ βροχὴ καὶ τὸ θέρος.

1. Τὰ χωράφια ξηραμμένα
περιμένουν τὰ καημένα
τῆς βροχούλας τὸ νερό
γιὰ νὰ ποῦν καὶ νὰ χορτάσουν
καὶ οἱ γεωργοὶ νὰ πιάσουν
τὴ δουλειὰ μὲ τὸν καιρό.

2. Πέφτει, πέφτει ἡ βροχούλα·
τί χαρὰ καὶ τί δροσοῦλα,
ἐμαλάκωσεν ἡ γῆ.
Τὸ ἀλέτρι, τὸ ζευγάρι
ὁ καθένας σας ἄς πάρη,
στὸ ποδάρι, γεωργοί!

3. Ἦλθεν ἡ ἀνοιξίς· τί χάρι!
φουντωμένο τὸ κριθάρι,
τὸ σιτάρι σας γλωρό!
Ἦλθε καὶ τὸ καλοκαίρι.
τὸ δρεπάνι σας στὸ χέρι,
γεωργοὶ τὸ κοφτερό.

4. Ὅλα τὰ σπαρτὰ φθασμένα,
πέφτουν, πέφτουν θερισμένα
τὰ δεμάτια, τί πολλά !
Τί χαρά ! τί πανηγύρι !
θὰ θερίσῃ ὅποιος σπείρῃ,
θὰ χαρῆ καὶ θὰ γελᾷ.

5. Ἄλωνίζου, ἄλωνίζου !
φύσ' ἄερί καὶ λυχνίζου
ἢ δουλειὰ νὰ μὴ σταθῇ !
Ὁ καθέννας σὰς νὰ πάρῃ
στὰ σακκιά του τὸ σιτάρι
καὶ στὸ σπῖτι του ναρθῇ.

6 Τὰ σακκιά στὸν ὄμο παίρουν
καὶ σιγὰ-σιγὰ τὰ φέρουν
στὸν καλὸν τὸν μυλωνᾶ.
Καὶ ἄλεύρι τὸ σιτάρι
ὅταν γίνῃ νὰ τὸ πάρῃ
ὁ καθέννας δὲν ξεχνᾷ !

Σοφία

22. Ὁ παρήκοος Φώτης γίνεται γνωστικός.

1.

Ὁ πατέρας τοῦ Τάκη εἶχεν ἐπιστάτην εἰς τὰ κτήματά
του τὸν κὺρ Παυλῆ.

Ὁ κὺρ Παυλῆς, ἀγαθὸς καὶ τίμιος ἄνθρωπος, ἔξουσε
σχεδὸν εὐτυχισμένος μὲ τὴν γυναῖκά του καὶ τὸν μονογενῆ
υἱὸν του.

τὸν Φώτην. Μόνον μερικὰς φορὰς τὸν ἐστενοχωροῦσεν ὁ Φώτης μὲ μερικά του φυσικά. Ἐλησμονοῦσε τὰς συμβουλὰς του. |

Μίαν φορὰν μάλιστα ὀλίγον ἔλειψε ν' ἀποθάνῃ. Ὁ πατέρας του τὸν εἶχε στείλει εἰς τὴν πόλιν—εἰς τὸν πατέρα τοῦ Τάκη—διὰ μίαν ὑπόθεσιν, καὶ τοῦ εἶχε παραγγείλει—ὅπως πάντα—« ἰδρωμένος νὰ μὴ πιῇ νερό ». Ἐκεῖνος ὅμως ἔτρεξεν εἰς τὸν δρόμον, ἴδρωσεν, ἐδίψασε πολὺ, καὶ ὅταν ἐπερνοῦσεν

ἐμπρὸς ἀπὸ μίαν δροσερὰν πηγὴν, ἔπιε-ἔπιε τόσον, ὥστε ἀμέσως ἔνοιωσε μέσα του ἓνα πόνον· ἐγύρισεν εἰς τὴν ἔπαυλιν μὲ πυρετόν· ἐπὶ 15 ἡμέρας τὸν ἐπεσκέπτετο ὁ ἰατρός καὶ τὸν ἐπότιζε πικρὰ φάρμακα. Μέσα εἰς τὸν πόνον τοῦ ὁ Φώτης ὑπέσχετο καὶ ὠρκίζετο, ὅτι ἄλλην φορὰν δὲν θὰ λησμονήσῃ τὴν συμβουλὴν τοῦ πατέρα του. |

2.

Καὶ ὅμως τὴν ἐλησμόνησε πάλιν.

Μίαν ἡμέραν τοῦ Αὐγούστου ἔρχεται ὁ κύριος Παυλῆς διασπικτός εἰς τὴν πόλιν, καὶ παρακαλεῖ τὸν πατέρα τοῦ Τάκη, νὰ τοῦ κάμῃ τὴν χάριν, νὰ στείλῃ εἰς τὴν ἔπαυλιν τὸν ἰατρόν του. Ἐκινδύνευεν ὁ Φώτης. Ἀπὸ χθὲς εἶχε πυρετόν δυνατόν, καὶ πόνον εἰς τὸ στομάχι καὶ τὴν κοιλίαν. Ἐπαρακαλοῦσε, ἐφώναζε καὶ ἔκαμνε συχνὰ ἐμετοῦς. Ἡ μητέρα του ἔκλαιε, καὶ ἐφοβεῖτο ἢ καημένη μὴ χάσῃ τὸν μανάκριβόν της.

Ὁ ἰατρός ἐξήτασε τὸν Φώτην. Ἐπαρατήρησε τὴν γλώσσαν του· ἦτο ἀσπροκίτρινη. Ἐμέτρησε τὸν σφυγμόν του καὶ τὴν ἀναπνοήν του· ἐκτυποῦσε δυνατὰ, καὶ ἀνέπνεε βαρυσταλά. Ἐκτύπησεν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ τὴν κοιλίαν του, ἐρώτησε

τί είχε φάγει ὁ ἄρρωστος χθὲς καὶ προχθὲς, ἔγραψε μίαν συνταγὴν μὲ τὴν παραγγελίαν νὰ τοῦ δώσουν ἀμέσως τὸ ἱατρικόν, καὶ ὥρισε τὴν διαίταν.

Ὁ ἱατρὸς ἔφυγεν ἀνήσυχος διὰ τὴν ὑγείαν τοῦ ἀρρώστου, καὶ ὑπεσχέθηκεν, ὅτι θὰ τὸν ἐπισκεφθῆ ἄλλοτε. Ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ὁ Φῶτης ἐπάλαιε μὲ τὸν θάνατον. Τέλος μὲ τὰς πολλὰς περιποιήσεις τῶν γονέων του, καὶ τὴν ἐπιμονὴν τοῦ ἱατροῦ, τὴν διαίταν καὶ τὰ ἱατρικά, ἐξέφυγε τὸν κίνδυνον.

3.

Ἄλλὰ διατί εἶχεν ἀρρωστήσῃ ἄλλοτε ὁ Φῶτης;

Ἄπὸ τὴν λαιμαργίαν του.

Ἄγαποῦσε πολὺ τὰ ὀπωρικά, καὶ τὰ ἔτρωγεν ἀχόρταγα.

Ὁ πατέρας του πολλάκις τὸν ἐσυμβούλευε: « Παιδί μου, μὴ τρῶς πολλὰ ὀπωρικά, καὶ μάλιστα ἄπλυτα καὶ ἀκάθαρτα. Μὴ τὰ τρῶς ἄγουρα, μήτε σάπια. Μερικά, καθὼς τὰ ἀπίδια, τὰ μῆλα κ. ἄ. ὅ. φρόντιζε νὰ τὰ ξεφλουδίσης, πρὶν τὰ βάλῃς εἰς τὸ στόμα σου.

Ὁ Φῶτης ἤκουε μὲ προθυμίαν τὰ λόγια αὐτά, ἀλλὰ δυστυχῶς δι' αὐτὸν καὶ τοὺς γονεῖς του, δὲν τὰ ἐκρατοῦσε πολὺν καιρὸν εἰς τὸν νοῦν του. Τὸν ἐνικοῦσεν ἡ λαιμαργία του. Αὐτὴν τὴν φορὰν, εἶχε φάγει ἄγουρα κεράσια, καὶ μερικά μισσοσπισμένα. Ὑστερα ἀπὸ ὅσα ὑπέφερε εἶχε βάλει γινῶσιν. Ἄμα ἔδλεπεν ὀπωρικά ἀγίνωτα ἢ

ἢ μισοσαπισμένα ἔλεγε μόνος του : « πολὺ, πολὺ με-
γάλο κακὸν εἶναι ἡ λαιμαργία ».

Ἔοποιος δὲν ἀκούει γονιοῦ— παραγωνιᾶς καθίζει.

Ἐρωτήσεις :— 1. Διὰ τί ὁ Φῶτης ἀρρώστησε τὴν
πρώτην φορὰν ; 2.— Διὰ τί ἀρρώστησε τὴν δευτέραν φορὰν ;—
3. Πῶς ἠμποροῦσε ν' ἀποφύγη τὰ κακὰ αὐτά ;— 4. Διηγηθῆτε
σὰν νὰ εἰσθε ὁ Φῶτης α') τί ἔπαθε τὴν πρώτην φορὰν ; β').
τί τὴν δευτέραν φορὰν ;— 5. Σημειώσατε εἰς τὸ τετραδίον σας
τὰς συμβουλάς καὶ τὰ ρητὰ πού ἔχει τὸ μάθημά σας.

Ἀσκήσεις : Τῶν κατωτέρω ἐπιθέτων α') νὰ εὑρετε
ἀπὸ τὸ κείμενον τὰ ἀντίθετά των β') ἓνα κατάλληλον οὐ-
σιαστικὸν διὰ τὸ καθένα καὶ γ') σχηματίσατε τὰ τρία
των γένη μὲ κατάλληλα οὐσιαστικά :

Ἄπονηρός, ὁ ἄτιμος, τὸ καλόν, τὸ γλυ-
κύ, ὁ ἀδύνατος, ὁ ἥσυχος—τὰ πολύτιμα, τὰ
καθαρά, τὰ ὄριμα—(Ἐὐτυχῶς—ἀπροθυμία).

Γραφή. Ὁ ἐπιστάτης τοῦ κτήματος. Ὁ μονογενὴς υἱός.
Ἡ δροσερὰ πηγὴ. Ἡ συνταγὴ τοῦ ἱατροῦ.

Ἡ δίαιτα τοῦ ἀρρώστου. Ἡ περιποίησις τῶν γονέων.
Παλαίω μὲ τὸν θάνατον. Ἐφεύγω τὸν κίνδυνον.

Ἡ συμβουλὴ τοῦ πατέρα. Ἡ προθυμία τοῦ Φῶτη. Νικᾶ
ἡ λαιμαργία. Κινδυνεύει ὁ Φῶτης.

Μετανοεῖ. Ἐβαλε γνῶσιν.

Ἰχνογ Χειροτ. Μῆλον, ἄπιον, ροδάκινον...

23. Ἡ πηγὴ τοῦ χωριοῦ.

Στὸ χωριό μας μιὰ πηγὴ
ἀναβλύζει ἀπὸ τὴ γῆ,
φέρει ἀστείρευτο νερό,
κρυσταλλένιο, δροσερό,

Καὶ μὲ χάρι περισσὴ
πολυτρίχια καὶ κισσοὶ

γύρω στὰ νερά της σκύβουν
τὴν στολίζουν καὶ τὴν κούβουν.

Κι ὁ διαβάτης σταματᾷ
φιλικὰ τὴν χαιρετᾷ
καὶ στὸν ἥσκιο της κοντὰ
ξεκουράζεται ὁ διαβάτης. //

Καὶ τοῦ δίνει αὐτὴ νερὸ
κρυσταλλένιο, δροσερὸ,
κι ὁ διαβάτης εὐλογεῖ
τὴ φιλόξενη πηγὴ.

24. Ὁ Τάκης γράφει εἰς τὸν ἐξάδελφόν του.

1.

Ὁ Τάκης ἔχει ἐξάδελφον, ὁ ὁποῖος σπουδάζει εἰς τὰς
Ἀθήνας. //

Ὁ ἐξάδελφος τοῦ Τάκη ὀνομάζεται Νίκος.

Μίαν ἡμέραν ἢ μητέρα του λέγει εἰς τὸν Τάκην :

— Ὑστερα ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες, εἰς τὰς 6 τοῦ μηνός, εἶναι
ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἀγίου Νικολάου. Ἐορτάζει ὁ ἐξάδελφός σου.
Δὲν θὰ τὸν εὐχηθῆς τώρα ποὺ ἔμαθες πὰ νὰ γράφῃς; //

— Ναί, μητεροῦλα μου, θέλω νὰ τοῦ εὐχηθῶ τοῦ καλοῦ
μας τοῦ Νίκου εἰς τὴν ἑορτὴν του· πές μου ὅμως τί νὰ
τοῦ γράψω ;

Ἡ μητέρα τοῦ ἔδωσε μερικὰς ὀδηγίας, καὶ ὁ Τάκης
ἐκάθησε καὶ ἔγραψε τὸ γράμμα του.

Νὰ τὸ γράμμα τοῦ Τάκη :

✓ Ἀπὸ τὴν Σύρον 3 Δεκεμβρίου 1933
εἰς Ἀθήνας. //

Ἀγαπητέ μου ἐξάδελφε,

Μοῦ εἶπεν ἡ μητέρα ὅτι μεθαύριον εἶναι τὸ ὄνομά σου.
Πόσον ἐπιθυμοῦσα νὰ ἦσουν ἐδῶ, κοντὰ ἡμᾶς, νὰ ἐορτάσω-

μεν μαζί και νά σέ χαροῦμεν ! Ἄλλα και μακρὰ πού εἶσαι δέν σέ ξεχνῶ, ἐξάδελφε. ✓ Ἐμαθα πιά νά γράφω και ἐγώ, και μέ αὐτό μου τὸ γράμμα σου στέλνω πολλές εὐχὰς δια τὴν ἑορτὴν σου και φιλιὰ πολλά.

Ὁ πατέρας, ἡ μητέρα, ἡ γιαγιά και ἡ Ἑλλη σέ γλυκοφιλοῦν.

Σὲ φιλῶ και ἐγὼ γλυκὰ
ὁ ἐξάδελφός σου
Τάκης ✓

2.

Ὅταν ἐτελείωσε τὸ γράμμα του ὁ Τάκης, τὸ ἔδωκεν εἰς τὴν μητέρα του. ✓ Εκείνης πολὺ τῆς ἄρεσε, εὐχαριστήθηκε πού τὸ ἔγραψε μόνος του, τοῦ ἐδιόρθωσε μερικὰ λάθη, και τοῦ τὸ ἔδωσε νά τὸ καθαρογράψῃ. ✓ Μετὰ ἔγραψε τὸν φάκελλον, και τὸν ὠδήγησε πῶς νά τὸ στείλῃ.

Ὁ Τάκης ἐδίπλωσε τὸ γράμμα μίαν φοράν, τὸ ἐξαναδίπλωσε και τὸ ἔβαλε μέσα εἰς τὸν φάκελλον. Τὴν ἄλλην ἡμέραν ὁ Τάκης ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν μητέρα του χρήματα και ἐπῆγεν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον νά τὸ ταχυδρομήσῃ. ✓ Εκεῖ ἠγόρασε τὸ γ ρ α μ μ α τ ὁ σ η μ ο ν, τὸ ἐκόλλησεν εἰς τὸν φάκελλον, και ἔρριψε κατόπιν τὸ γράμμα εἰς τὸ γραμματοκιβώτιον.

Ὁ Νίκος μεθῦριον θὰ πάρῃ τὸ γράμμα. ✓

Ἐσκήσεις: 1. Διηγηθῆτε εἰς τὸν διδάσκαλον σὰν νά εἴσθε σεῖς ὁ Τάκης α') πῶς ἔγραψε τὸ γράμμα, β') πῶς τὸ ἐταχυδρομίσει. — 2. α') εἰπέτε (και γράψετε) ἓνα γράμμα εἰς τὸν πα-

τέρα σας πού είναι εἰς τὰ ξένα, β') νὰ προγγείετε κάτι τῷ
εἰς φίλον σας πού μένει εἰς τὰς Ἀθήνας, γ') νὰ εὐχηθῆτε εἰς
τὴν ἑορτὴν τῆς μητέρας σας, τοῦ διδασκάλου σας...

Λέξεις: Ὁ ἐξάδελφος, ἡ ἑορτὴ, φίλος, συγγενεῖς,
πάντοτε, εἰς, διά, καί, ὅτι, τούς, νά...

Ἀσκήσεις: Ὁ Τ... γράφει... .. του... .. του. Πρέ-
πει... γράφωμεν... τούς... .. μας, διά... τούς δεῖξωμεν, ...
τούς ἀγαποῦμεν καί... ἐνθυμούμεθα...

Ἰχνογρ. χειροτ. Φάκελλος ἀνοικτός—κλειστός.

Ἀίνιγμα

Ποῖο εἶν' ἐκεῖνο τὸ πουλί
ὁποῦ γεννᾷ ἀπ' τῆς μήτηρ
πῶχει φτεροῖ καὶ δὲν πετᾷ
καὶ πῶχει μαῦρο σπίτι ;

25. Τὸ ἐπιτυχημένον σημάδι.

1.

Μίαν φορὰν ἦτο ἓνα ἀγόρι. Τὸ ἀγόρι αὐτὸ ἦτο καλὸς
σκοπευτής, εἰς τὴν πέτραν, εἰς τὴν σφενδόνην καὶ εἰς τὰ
λάστιχο. Ἐγύριζεν ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ ἐσημάδευεν ὅ,τι
εὔρισκεν. Ἀκόμη καὶ ὅταν ἔτρωγε, ἐσκέπτετο διὰ τὸ καλὸ
σημάδι, καὶ ἐσημάδευε τὸ ὠρολόγι, τὴν γάταν, τὰς μυίγας
τοῦ τοίχου, καὶ ὅ,τι ἄλλο ἐτύχαινε νὰ ἰδῆ.

Εἰς τὸν κῆπον τῆς οἰκίας των ἐζοῦσεν ἓνα πουλάκι, τὸ
ὁποῖον μέσα εἰς τὴν φωλεάν του εἶχε πέντε πουλάκια.
Πέντε στοματάκια ὀρθάνοικτα διὰ φαγητόν, τὸ ἠνάγκαζαν
νὰ ἐργάζεται ἀδιάκοπα. Ἀπὸ τὴν αὐγὴν ἕως τὸ βράδυ ἐ-
πετοῦσεν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ εἰς τὰ χωράφια, εἰς τὰ δάση καὶ εἰς
τοὺς δρόμους. Ἐπιανε σκουλήκια, μυίγας, κανθάρους καὶ
σπόρους καὶ ἄλλα πράγματα, πού ἤξευρεν ὅτι ἦσαν ὠφέ-
λιμα εἰς τὰ πουλάκια του.

Ἐάν καὶ ἦτο δύσκολος καὶ κοπιαστικὴ ἐργασία τὸ καθημερινὸν αὐτὸ κουβάλημα, ὅμως τὸ ἔκαμνε μὲ εὐχαρίστησιν ἢ φιλόστοργος μητέρα, καὶ ἐξακολουθοῦσε καθ' ἡμέραν νὰ πετᾷ καὶ νὰ φεύγῃ μὲ χαρούμενον τερέτισμα καὶ νὰ ἐπιστρέφῃ μὲ ἓνα κομμάτι τροφῆς. Ἡ ἴδια δὲν

ἔτρωγε πολὺ, παρὰ ὅ,τι ἐκολλοῦσεν εἰς τὸ ράμφος τῆς τὴν ὥραν ποὺ ἐτάγιζε τὰ μικρὰ τῆς· ποτὲ ὅμως δὲν τὰ ἀφῆκε νὰ πεινάσουν, οὔτε τὸ μικρότερον ἀπ' ὅλα. Τὸ μικρὸ δὲν ἤμποροῦσε νὰ φωνάξῃ δυνατὰ ὅσον καὶ τὰ ἄλλα, ἀλλ' ὅμως τὸ ἐτάγιζε πάντοτε πρῶτον.

3.

Μίαν ἡμέραν, ἀφοῦ ἔπιασεν ἓνα σκουλήκι, ἐκάθησεν ἓνα λεπτὸν ἐπάνω εἰς τὸν τοῖχον, πρὶν νὰ πετάξῃ εἰς τὴν φωλεάν του, καὶ ὁ καλὸς μας ὁ σκοπευτὴς τὸ εἶδε, καὶ—φυσικᾶ—τὸ ἐσημάδευσε καὶ τὸ ἐκτύπησεν εἰς τὸ φτερό.

Ἐλαβῶθηκε τὸ δυστυχησμένον τὸ πουλάκι, καὶ ἐπονοῦσε πολὺ. Καὶ ὅμως σιγά-σιγά ἐσύρθη καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν ρίζαν τοῦ δένδρου, ὅπου ἦτο ἡ φωλεά του, ἀλλὰ δὲν ἤμποροῦσε νὰ πετάξῃ εἰς τὴν φωλεάν του, διότι ἡ φτερούγα του ἦτο σπασμένη.

Ἐτερέτισεν ὀλίγον, καὶ τὰ μικρὰ πουλάκια τὸ ἤκουσαν καὶ ἐπειδὴ ἐπεινοῦσαν, ἐτερέτισαν δυνατὰ, καὶ ἡ πλη-

γωμένη μητέρα ανεγνώρισεν όλων τὰς φωνάς, ἀκόμη καὶ τὴν φωνὴν τοῦ πιὸ μικροῦ, ἀλλὰ δὲν ἤμποροῦσε ν' ἀναβῆῃ πλησίον των, οὔτε νὰ τοὺς εἰπῆ διατί δὲν ἀνέβαιναν.

“Ὅλην τὴν ἡμέραν ἡ δυστυχισμένη μητέρα ἦτο πλαγισμένη ἐκεῖ, καὶ ὅταν ἑτερέτιζε, τὰ παιδάκια τῆς τῆς ἀπαντοῦσαν, καὶ ὅταν ἐκεῖνα ἑτερέτιζαν, ἀπαντοῦσε καὶ αὐτὴ, ἐκτὸς μόνον ὁσάκις ἐτύχαινε νὰ περάσῃ ἀπ' ἐκεῖ ὁ σκοπευτὴς! τότε ἔμεναν ἄφωνος.

Πρὸς τὸ βράδυ τὰ μικρὰ τῆς δὲν ἤμποροῦσαν πλέον νὰ τὴν ἀκούσουν, ἐκεῖνη ὅμως ἤμποροῦσεν ἀκόμη.

4.

✓ Τὴν νύκτα ἡ μητέρα ἐφόφησε, καὶ τὸ πρωτὶ ἐκοίτετο ἐκεῖ κρύα καὶ ξυλιασμένη μὲ τὰ θολὰ τῆς μάτια γυρισμένα ἀκόμη ἐπάνω πρὸς τὴν φωλεάν, ὅπου τὰ μικρὰ τῆς ἐτυραννοῦντο ἀπὸ τὴν πείναν. “Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκοιμῶντο ἕως ὅτου ἐκουράσθησαν καὶ ἐκοιμήθησαν πάλιν.

Τὴν ἄλλην νύκτα ἦτο πολὺ κρύο, ἔχασαν τῆς μητέρας των τὸ ζεστόν στήθος καὶ τὴν αὐγὴν ἐφόφησαν τὸ ἓνα κατόπιν τοῦ ἄλλου, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ μικρότερον τὸ ὁποῖον ἦτο κάτω κάτω εἰς τὴν φωλεάν, καὶ τὸ πρωτὶ ἐπρόβαλε τὸ κεφαλάκι του, καὶ ἀνοιξε τὸ κίτρινό του στοματάκι διὰ νὰ τὸ ταγίσουν! ἀλλὰ δὲν ἦτο κανεὶς νὰ τὸ ταγίσῃ, καὶ ἔτσι ἐφόφησε καὶ αὐτὸ ἐπὶ τέλους μὲ τὸ στόμα ὀρθάνοικτο καὶ ἄδειο.

✓ Καὶ ἔτσι ὁ σκοπευτὴς ἐσκοτώσε μὲ ἓνα σημάδι ἕξ πουλάκια, τὴν μητέρα καὶ τὰ πέντε μικρὰ τῆς. ✕

Παιδιά! ἐὰν τὸν συναντήσετε πουθενὰ τὸν σκοπευτὴν αὐτὸν ἢ κανένα ὁμοῖόν του, διηγηθῆτε του τὴν ἱστορίαν αὐτὴν—πῶς ἐφόφησαν μητέρα καὶ πουλάκια.—“Ἴσως συγκινηθῆῃ ἡ μάυρη του καρδιὰ καὶ ἡ κακὴ του ψυχὴ!

26. Ὁ πόνος τῆς Μάνας.

1. Ὄταν τῆς πῆραν τὴ φωλιά
μὲ τὰ μικρά της τὰ πουλιά,
σὲ μαῦρο ἀρχίνησε κλαδί,
πολὺ πικρὰ νὰ κελαϊδῇ
—τριτιτιό—τριτιτιό!
κι ἀκούστηκε ὡς τὸ Θεό!

2. Φεύγει ὁ μικρὸς ὁ κυνηγὸς
ποὺ τὰ πουλάκια της κρατᾷ,
μὰ ἔφθασεν ἄγγελος γοργὸς
ἔδω στὴ γῆ, καὶ τὸν ζητᾷ:
—τριτιτιό, τριτιτιό!
—Παιδάκι ἄσπλαγχο, ἔλα δῶ!...

3. »Καθὼς ἐπῆρες τὰ μικρὰ
ἔτσι κι ἐγὼ θὲ νὰ σὲ πάρω.
Γιὰ στάσου νὰ σὲ πάω στὸ χάρο
νὰ κλάψη ἢ μάνα σου πικρά».
— τριτιτιό, τριτιτιό.
—Τίνος παράπονο εἶν' αὐτό;»

4. Τρέμει σὰ φύλλο τὸ παιδί
πέφτει στὰ γόνατα καὶ κλαίει:
—Τὴ μάνα μου λυπήσου—λέει.
καὶ τὸ πουλάκι ἀπ' τὸ κλαδί:
—«τριτιτιό—τριτιτιό,
μάνα δὲν ἤμουνα κι ἐγώ;»

5. Ὁ ἄγγελος παίρνει τὰ μικρὰ
καὶ μὲ τὴ θεία του καλωσύνη
σ' ὀλάνθητο κλαροὶ τ' ἀφήνει,
ἐκεῖ στὴ μάνα τους κοντά·
—τιριτιτιό—τιριτιτιό
κι ἐκείνη κελαῖδεῖ στὸ Θεό.

6. —«Μιὰ χάρι, Θεέ μου, σοῦ ζητῶ
τῆς μάνας του νὰ μὴν πεθάνη.
Μὴν τὸ παιδέψης ἄλλο, φθάνει
κι ἄς μούκανε πολὺ κακό.
τιριτιτιό—τιριτιτιό
ἔξερω ἀπ' τῆς μάνας τὸν καημό !

Layla
✓ 27. Εἶναι ὁ Θεός.

1. Εἶναι Θεός !... Αὐτὸς σκορπᾷ
τὸν ἥλιο ποὺ τὴ γῆ θερμαίνει,
καὶ προστατεύει κι ἀγαπᾷ
ὀλόκληρη τὴν Οἰκουμένη.
2. Εἶναι Θεός!... μᾶς ὀδηγεῖ
καὶ μᾶς διδάσκει αὐτὰ ποὺ πρέπει,
καὶ ρίχνει μιὰ ματιὰ στὴ γῆ,
κι ὄλας τὰς πράξεις μας τὰς βλέπει.
3. Εἶναι Θεός! . . κάθε πρωτὶ
μᾶς στέλλει μιὰ καινούργια μέρα·
Αὐτὸς μᾶς δίδει τὴ ζωὴ—
Αὐτὸς μᾶς δίδει τὴ μητέρα! ✓

Ἐρωτήσεις. 1. Πῶς φροντίζει ὁ Θεὸς διὰ τὴν Οἰκουμένην; (Ἡλιος, βροχή, ζέστη, κρύο κ.λ.π.)—2. Μὲ ποίους μᾶς ὀδηγεῖ ὁ Θεός; (φύλαξ ἄγγελος, γονεῖς, διδάσκαλος κ.τ.λ.). Διατί ὁ Θεὸς ἠμπορεῖ καὶ βλέπει ὅλας μᾶς τὰς πράξεις; (εἶναι πανταχοῦ παρῶν κ.τ.λ.). Τί πρέπει λοιπὸν νὰ κάμουν πάντοτε τὰ καλὰ παιδιὰ; (Καλαὶ πράξεις: Ὑπακοή, φιλαλήθεια, ἐπιμέλεια, ἐλεημοσύνη κ.λ.π.)—3. Ποῖον εἶναι τὸ πολυτιμότερον πρᾶγμα ἀπὸ ὅσα μᾶς δίδει ὁ Θεός; (Γονεῖς) — Δι' ὅλα αὐτὰ τί χρεωστοῦμεν εἰς τὸν Θεόν; (ἀγάπην, εὐγνωμοσύνην κ.τ.λ.).

—Ὁ Θεὸς εἶναι προστάτης καὶ εὐεργέτης μᾶς.

28. Τὸ παιδί πὺν παίζει μὲ τὰ σπύρτα.

✓ Ὁ Φάνης εἶχε τὴν κακὴν συνήθειαν νὰ παίζη μὲ τὰ σπύρτα.

Ἡ μητέρα του πολλάκις τοῦ εἶχεν εἰπεῖ :

—Φάνη, παιδί μου, μὴ παίζης μὲ τὰ σπύρτα! Ἡμπορεῖ νὰ μᾶς κάμῃς κανένα μεγάλον κακόν· ἠμπορεῖ νὰ καῖς καὶ σὺ ὁ ἴδιος !..

Ἄλλ' ὁ Φάνης δὲν ἔπαιρνε ἀπὸ λόγια.

Μίαν ἡμέραν οἱ γονεῖς του ἔλειπαν ἀπὸ τὴν οἰκίαν. Ὁ Φάνης ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸ σχολεῖον καὶ ἐζητοῦσε νὰ παίζη. Εὗρηκεν ἓνα κουτὶ σπύρτα φυλαγμένα εἰς τὸ συρτάρι τοῦ τραπεζιοῦ, κατέβη εἰς τὴν αὐλήν, καὶ ἤρchiσε νὰ τ' ἀνάδῃ ἓνα-ἓνα, καὶ νὰ τὰ ρίπτῃ εἰς τὸν ἀέρα ἀναμμένα. ✓

✓ Ἐνα σπύρτο ἔπεσεν ἐπάνω εἰς τὰ ξηρὰ ἄχυρα τοῦ σταύλου, καὶ ἀμέσως αὐτὰ ἐπῆραν φωτιά.

Ὅταν ὁ Φάνης εἶδε τὰς φλόγας, ἐφοβήθη καὶ ἔφυγε. Ἀπὸ τὸν φόβον του δὲν τοῦ ἤλθεν εἰς τὸν νοῦν νὰ ζητήσῃ βοήθειαν. ✓

Ἐφυσσοῦσε δυνατὸς ἄνεμος. Ἡ φωτιά ἔκαυσε τὸ δωμάτιον πὺν ἦτο ἐπάνω ἀπὸ τὸν σταῦλον, καὶ ὕστερα ἐξαπλώθη εἰς ὅλην τὴν οἰκίαν.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἔκαυσε τὰ ἔπιπλα, τὰ στρώματα, τὰ κιβώτια, τὰ φορέματα, τὰ βιβλία. Ὅλα, ὡς καὶ τὰ εἰκονίσματα, τὰ ἔκαμε στάκτην.

2

Ἐνῶ ὅλα ἐκαίοντο, καπνὸς πυκνὸς ἔβγαινε ἀπὸ τὰ παράθυρα, καὶ αἱ φλόγες ὑψώνοντο ἐπάνω ἀπὸ τὴν στέγην.

Ὅταν οἱ γείτονες ἀντελήφθησαν τὴν πυρκαϊάν, ἦτο πλέον ἀργά.

Πολλοὶ ἔτρεξαν νὰ φέρουν νερό, διὰ νὰ σβήσουν τὴ φωτιά, διότι ἤρρηξαν νὰ ἔλθουν καὶ οἱ πυροσβέσται μὲ τὴν πυροσβεστικὴν τῶν ἀντλιῶν. Μόνον τὰς γειτονικὰς οἰκίας ἠμπόρεσαν νὰ σώσουν.

Ἡ οἰκία τοῦ Φάνη κατεστράφη ἐντελῶς. Καὶ ὅταν τὸ βράδυ ἐγύρισαν οἱ γονεῖς τοῦ ἀπὸ τὸ ἀμπέλι, μόνον χαλάσματα εὗρηκαν ποὺ ἐκάπνιζαν ἀκόμη.

ὦ! Πόσον μεγάλη λύπη τοὺς ἔπιασε!

Τώρα δὲν εἶχαν πλέον ἰδικὴν τῶν οἰκίαν νὰ κατοικήσουν, δὲν εἶχαν ἔπιπλα, δὲν εἶχαν φορέματα. Δὲν εἶχαν οὔτε χρήματα νὰ κτίσουν ἄλλην οἰκίαν, ν' ἀγοράσουν καινούργια στρώματα, καινούργια ἔπιπλα καὶ φορέματα!

Ἐκλαιαν, ἐστέναζαν νύκτα καὶ ἡμέραν. Ἀπαρηγόρητα ἔκλαιε καὶ ὁ Φάνης, ποῦ εἶχε κάμει μὲ τὴν παρακοήν του τόσον δυστυχισμένους τοὺς γονεῖς του καὶ τὸν ἑαυτὸν του.

— Ἄλλὰ τί τὸ ὄφελος ; Ἐπρεπε νὰ σκέπτεται πρὶν κάμει τὸ κακόν. Ὅταν σᾶς συμβουλευοῦν οἱ μεγαλύτεροί σας, κάτι περισσότερο ξεύρουν ἀπὸ σᾶς τοὺς μικρούς. Μὴ περιφρονεῖτε τὰς συμβουλὰς των.

Λέξεις. Παίζω παίρνω, βγαίνω, καταβαίνω, κλαίω. Συμβουλεύω, φεύγω—ἀναστενάζω. Τρέχω—βλέπω· λείπω. Ἀρχίζω, εὐρίσκω, ρίπτω, πίπτω.

Ἀσκήσεις: Ὁ Φ...π... μὲ τὰ σπύρτα. Ἡ μητέρα τὸν σ... Ὁ Φ... δὲν π... ἀπὸ λόγια.

Μίαν ἡμέραν ἡ μητέρα λ... ἀπὸ τὴν οἰκίαν. Ὁ Φ... ἐ... ἕνα κουτὶ σπύρτα, κ... εἰς τὴν αὐλήν, ἀ... νὰ τ' ἀνάβῃ τὰ ρ... ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Ἐνα ἀναμμένο π... εἰς τὰ ἄχυρα.

Ὁ Φ... β... φλόγας καὶ φ... Καπνὸς β.. ἀπὸ τὰ παράθυρα. Κόσμος τ... νὰ σβήσῃ τὴν φωτιάν. Ἡ φωτιὰ κ... ὄλα. Ὁ Φ... κ... καὶ ἀ... διὰ τὴν καταστροφὴν ποῦ ἔγινε ἀπὸ τὴν παροκλήν του.

Ἰχνογ.—Δι' ἐλευθέρως ἰχνογ. σκηνὰς ἐκ πυροαῖδς.

29. Τὸ πάθημα γιὰ μάθημα.

Παιδάκι μου, μὴ τυραννᾶς τὰ ζῶα τὰ καημένα—ὅπως ἐσένα καὶ αὐτὰ τάχ' ὁ Θεὸς πλασμένα—ἔλεγ' ἡ μάνα στὸν Κωστῆ, τὸ ἄτακτο παιδί της, καὶ κάποτε στὴ ράχη του, μετροῦσε τὸ ραβδί της.

Ἄλλ' ὁ Κωστῆς μας, σὰν κακὸ καὶ ἄσπλαχνο παιδάκι,
πότε τῆς γάτας ἤθελε νὰ κόψῃ τὸ μουστάκι,
καὶ πότε τὴν οὐρὰ τοῦ Φόξ, χαριτωμένου σκύλου,
ἔστριφογύριζε ὡσὰν φτερὰ ἀνεμομύλου.

Μιὰ μέρα τὸ παράκαμε, ἐθύμωσε τὸ σκύλο,
κι ἐκεῖνος δίχως νὰ σκεφθῆ τὸν Κώστα μας τὸν φίλο,
γερῆ τοῦ δίνει ξαφνικὰ δαγκωματιὰ στὴν πλάτη,
καὶ τώρα ὁ Κώστας ἀσθενὴς κοίτεται στὸ κρεβάτι.

—Μανοῦλα μου, πονῶ πολύ, φοβοῦμαι, θὰ πεθάνω—
φωνάζει ὁ Κώστας κλαίοντας στὸ στρώμα του ἑπάνω,
Κι ἡ μάνα μὲ παρηγοριὰ τοῦ ἔλεγε:

τὸ π ά θ η μ α

ἄς χορημεύσῃ. Κώστα μου, εἰς τὸ ἔξῃς,

γ ι ά μ ά θ η μ α.

30. Προσοχή.

1.

Προσοχή, παιδιά !

Τρώγετε πορτοκάλια—πολλὰ μάλιστα, ὅταν εἶναι εὐ-
θηνὰ καὶ γλυκά. Ἄλλὰ μὴ ρίπτετε
τὰ φλούδια εἰς τὸν δρόμον, καὶ μάλιστα ἑπάνω εἰς λιθόστρωτον ἢ πλα-
κόστρωτον. Φυλάξατέ τα καλύτερα
εἰς τὸ θυλάκιόν σας, τὸ ὅποιον καὶ
θὰ μυρζίη ἔτσι. Ἄλλως κανεὶς ἀφη-
ρημένος ἢ διασκευὴς διαβάτης θὰ τὰ
πατήσῃ, θὰ γλυστρήσῃ, θὰ πέσῃ, καὶ
θὰ πληγωθῆ· θὰ σπάσῃ κανένα χέρι
ἢ πόδι, καὶ αὐτὸ θὰ γίνῃ ἀπὸ σφάλμα ἰδικόν σας.

Εἶδα μίαν φοράν ἕνα κύριον ποὺ ἔσπασε τὸ πόδι του

ἀπὸ καρπουζόφλουδαν, καὶ ἤκουσα διὰ μίαν ἡλικιωμένην γυναῖκα, ὅτι ἔσπασε τὸ χέρι τῆς, ἐπειδὴ ἐπάτησεν ἐπάνω εἰς πεπονοσπύρους, πεταμένους εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου.

2.

Προσοχὴ παιδιά !

Ὅταν ἐμβαίνετε καὶ βγαίνετε ἀπὸ τὸ δωμάτιον, μὴ λησμονεῖτε νὰ κλείετε τὴν θύραν. Δὲν εἶναι ἀμαρτία βέβαια τὸ νὰ ἀφήνετε τὴν θύραν ἀνοικτὴν, ἀλλὰ εἶναι μία ἀμέλεια, ἢ ὁποῖα ἤμπορεῖ νὰ φέρῃ κακόν. Ὁ ἀέρας ποῦ ἔρχεται ἀπὸ ἔξω εἶναι δυνατώτερος ἀπὸ τὸν ἐντὸς τοῦ δωματίου ἀέρα. Σχηματίζει ρεύματα, καὶ ἀπὸ τὰ ρεύματά γίνονται κρυολογήματα.

3.

Προσοχὴ παιδιά !

Νὰ εἰσθε πάντοτε καθαροί. Ὁ κόσμος συχαίνεται τὸν ἀκάθαρτον. Πρὶν βγῆτε ἀπὸ τὸ σπίτι σας, παρατηρήσατε ἐὰν τὰ ὑποδήματά σας εἶναι καθαρισμένα καὶ τὰ κορδόνια των δεμένα καλά, ἐὰν τὰ μαλλιά σας εἶναι κτενισμένα, ἐὰν τὰ φορέματά σας εἶναι ξεσκονισμένα καὶ κουμπωμένα, ἐὰν τὰ νύχια σας εἶναι κομμένα, ἐὰν τὰ αὐτιά σας εἶναι καθαρισμένα καὶ τὰ χέρια σας σαπουνισμένα.

4.

Προσοχὴ παιδιά !

Προτοῦ ἐμβῆτε εἰς ξένον μέρος, κτυπήσατε πρῶτα ἐλαφρὰ τὴν θύραν, καὶ περιμένετε νὰ σᾶς εἰποῦν: ἐ μ π ρ ὀ ς ἦ π ε ρ ἄ σ τ ε.

Ὅταν εὐρίσκεσθε εἰς ξένον δωμάτιον ἢ εἰς γραφεῖον,

Όταν όμιλήτε πρὸς τὸν μεγαλύτερόν σας, ἢ συναντᾶτε εἰς τὸν δρόμον γνωστόν σας, μεγαλύτερον ἀπὸ σᾶς, ἀποκαλυφθήτε.

Όταν ζητεῖτε κάτι τι ἀπὸ ἕναν, μὴ λησμονήτε νὰ τοῦ εἰπῆτε «παρακαλῶ», καὶ ὅταν φύγετε «εὐχαριστῶ».

Όμιλεῖτε εἰς τοὺς μεγαλύτερους σας πάντοτε εἰς πληθυντικὸν ἀριθμὸν, μὲ τὸ σᾶς καὶ τὸ σεῖς, καὶ ὁ καλύτερος χαιρετισμὸς σας νὰ εἶναι «χαίρετε».

5.

Προσοχὴ παιδιά!

Σέβασ εἰς τοὺς γέροντας.

Σέβασ εἰς τοὺς ἀναπήρους καὶ μάλιστα τοὺς τυφλοὺς.

Όταν εὑρεθῆτε εἰς πεζοδρόμιον μὲ ἠλικιωμένον ἢ ἀνάπηρον, παραχωρήσατέ του τὸ μέρος ποῦ εἶναι πρὸς τὸν τοῖχον. Ἐὰν θέλουν νὰ περάσουν εἰς τὸν ἀντικυρῶν δρόμον, βοηθήσατέ τους· ἢμπορεῖ νὰ πάθουν τίποτε ἀπὸ τὰ ἀμάξια καὶ

τὰ αὐτοκίνητα.

Τὸ ἴδιον νὰ κάμνετε καὶ διὰ τὰ μικρότερα ἀπὸ σᾶς παιδιά.

6.

Προσοχὴ παιδιά!

Εἰς τὸν δρόμον περιπατεῖτε ἀριστερὰ τῶν μεγαλύτερων σας. Όταν ὀμιλοῦν δύο τρεῖς, σεῖς νὰ στέκεσθε ὀλίγον μακρότερα. Μόνον τὰ κακομαθημένα παιδιά χώνουσαν παντοῦ τὴν μύτην των. Τὰ καλὰ παιδιά εἶαι διακριτικά. Δὲν ἀνακατώνονται εἰς τὰς ὀμιλίαις τῶν μεγαλύτερων των. Ἀπαντοῦν μόνον ὅταν ἐρωτηθοῦν.

“Όταν κάθισθε με άλλους μὴ κινεῖτε διαρκῶς χέρια καὶ πόδια, μὴ σκαλίζετε τὴν μύτην σας καὶ τὸ στόμα σας, μὴ τρώγετε τὰ νύχια σας.

“Ω ! Τί συχαμερὰ ἐλαττώματα εἶναι αὐτά. //

7.

Προσοχή, παιδιά !

Μὴ σὰς λείπη ποτὲ τὸ μανδῆλι ἀπὸ τὴν τσέπην σας· νὰ εἶναι ὅμως καὶ καθαρὸν.

Μὴ πτύετε ὅπου τύχη. Μόνον εἰς τὸ μανδῆλι σας καὶ εἰς τὴν π τ υ ε λ ί σ τ ρ α ν νὰ πτύετε. “Όταν φτερνίζεσθε— ἢ χασμουρίζεσθε—σκεπάζετε τὸ στόμα σας μετὸ μανδῆλι σας καὶ τὸ χέρι σας.

Καθαρίζετε τὴν μύτην σας μόνον εἰς τὸ μανδῆλι σας, κρύβετε τὰ πτύελά σας μόνον εἰς τὸ μανδῆλι σας. Δὲν ὑπάρχει ἀηδέστερον πρᾶγμα νὰ πτύωμεν εἰς τὸ πάτωμα, εἰς τὰ σκαλοπάτια, εἰς τὴν αὐλήν, εἰς τὸν δρόμον... Εἶδα μερικοὺς νὰ πτύουν καὶ μέσα εἰς τὸ σχολεῖον καὶ μέσα εἰς τὴν ἐκκλησίαν !

Τί ἀηδία ! καὶ τί ἁμαρτία !

Ξεύρετε τί κακὸν γίνεται μετὰ τὰ π τ υ ε λ α .

Τὰ πτύελα ἀνακατώνονται μετὴν σκόνην καὶ γίνεται λάσπη. Ἡ λάσπη ξηραίνεται καὶ γίνεται πάλιν σκόνη. Μετὰ πατήματα καὶ τὸν ἀέρα ἡ σκόνη σηκώνεται ἐπάνω, καὶ ἐμβαίνει μέσα μας ἀπὸ τὸ στόμα καὶ τὴν μύτην. Καὶ ἐὰν κανεὶς ἀπ’ αὐτοὺς ποὺ ἔπτυσεν ἢ ἐκαθάρισεν τὴν μύτην του εἶχε καμμίαν ἀρρώστησιν, ἢ ἀρρώστεια ἐμβαίνει μέσα μας, καὶ ἔτσι πολλάκις ἀρρωστοῦμεν, χωρὶς νὰ ἠξεύρωμεν τὸ πῶς καὶ τὸ διατί. //

Γοργία Τ

31. Ο Χριστός και τὸ παιδάκι.

1.

Μίαν μὲ πέντε ὄρφανά, στὸ μεγαλύτερό της παιδάκι εἶπε μιὰν ἀυγή, καὶ ἔσταζε στὴ μαύρη γῆ σιγὰ τὸ δάκρυό της.

— «Εἰς τὸ σχολεῖό σου, πήγαινε, παιδί μου πικραμένο, μὲ καλαθάκι ἀδειανό... Ὅτ' πᾶς φτωχό μου ὄρφανὸ καὶ πάλιν πεινασμένο.

«Καὶ τᾶλλα τ' ἀδελφάκια σου φωμάκι δὲν θὰ ἰδοῦνε— Ἄλλοίμονον!» Ἔχει τιμὴ πολὺ μεγάλη τὸ φωμί, γιὰ κείνους ποὺ πεινοῦνε....»

Μὲ καλαθάκι ἀδειανό, κι ὡς τὴν καρδιά θλιμμένο, κείνο τὸ ἔρημο τὸ φτωχό, εἰς τὸ σχολεῖό του μοναχὸ τραβοῦσε τὸ καημένο.

Περνοῦσε ἀπὸ κάτασπρο μικρὸ ἐρημοκλήσι. Τοῦ φάνηκε ὡσὰν φωληγὰ— ὅπου ζεσταίνει τὰ πουλιὰ βορριάς ὅταν φυσήση.

Σὰ μάνας εἶχεν ἀγκαλιὰ τὴ θύρα ἀνοιγμένη, καὶ μ' ὀλοπρόθυμη σπουδὴ ἐμπήκε μέσα τὸ παιδί, μ' ἐλπίδα φοβισμένη.

Εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ καλοῦ Σωτῆρος μας ἐστάθη, κι ὡς νᾶχε μπρὸς του τὸ Χριστό, τοῦ ἔλεγε γονατιστὸ ἀπ' τῆς ψυχῆς τὰ βᾶθη :

2

— « Χριστέ, δὲν ἔχομε φωμί στὸ σπίτι μας καὶ κλαίω· ἰδὲ τὸ καλαθάκι μου ἂν ψεύματα σοῦ λέγω

» Ἐγὼ εἶμαι καλὸ παιδί, μοῦ εἶπεν ἡ μητέρα, καὶ δὲν πειράζει νηστικὸ νὰ μείνω καὶ μιὰ μέρα.

» Μὰ τὰ μικρὰ τ' ἀδέλφια μου καὶ ἡ πιὸ μικρὴ μας Φρόσω, δὲ εἶναι κρῖμα νὰ πεινοῦν νύχτα καὶ μέρα τόσο ;

» Καλὰ ἔμας μᾶς ἄφησες καὶ δὲν μᾶς συλλογᾶσαι, ὅμως τὴ Φρόσω σὺ μπορεῖς νὰ πῆς πὼς δὲν λυπᾶσαι ;

»Νά, σοῦ τὰ εἶπα ὅλα μας τὰ θάσανα, τίς λῦπες, γιὰ νὰ μὴ λέγῃς ὕστερα «γιατί δὲν μοῦ τὰ εἶπες;...»

8

Σὰ σχόλασε, ὦ! τί χαρά! ὡσάν πουλιά πετοῦσαν, τ' ἀδέλφια του μὲς στὴν αὐλή, μαζὶ κ' ἡ Φρόσω ἢ καλή καὶ σὰν τρελλὰ γελοῦσαν.

Καινούργια ρούχα καὶ ζεστὰ φοροῦσε τὸ καθένα. Κι ὅταν τὸ εἶδαν νὰ φανῇ, χαρᾶς ἀφήσανε φωνὴ μεγάλη τὰ καημένα.

«Ψωμάκι τώρα ἔχομε, μικρὸ μου πονεμένο, τοῦ εἶπ' ἡ μάνα του, κι αὐτὸ ὅπου στὰ χέρια μου κρατῶ, χρυσάφι γεμισμένο.

»Ἀπ' ὅλα τώρα ἔχομε· τί θέλεις νὰ σοῦ φέρω; Ἐέρεις χλωμό μοι ὀρφανό, πῶς πλέον δὲν θὰ λὲς «πεινῶ». Κ' εἶπ' ὁ μικρός: «τὸ ξέρω!»

— «Τὸ ξέρεις; πῶς»;

— «Νά, ὁ Χριστὸς μᾶς πλούτισε μητέρα... Σχολεῖδ μου σὰν ἐπήγαινα, στὸ ρημοκκλησι πέρα τὸ εἶπα τοῦ καλοῦ Χριστοῦ γιὰ νὰ μᾶς βοηθήσῃ. Δὲ σῶπε;»

— «Ναί, ὁ Κύριος μᾶς ἔχει ἐλεήσει, μ' ἓνα του ὅμως ἄγγελο γιὰ χάρη ἰδική σου. Γι' αὐτὸ λαμπάδα νὰ τοῦ πᾶς στὴν ἐκκλησιά θυμήσου».

4.

Τὸ θαῦμα αὐτὸ πῶς ἔγινε;

«Ὅταν στὴν ἐκκλησιά παρακαλοῦσε ὁ μικρός, μυριόπλουτος κυρία τὸ ἄκουσε σὲ μιὰ γωνιὰ κρυμμένη, καὶ βοήθεια εἰς τὴν μητέρα ἔστειλε μὲ πονεμένα στήθια.

Ἰ. Δ. Σαραντίδου, Ἀναγνωσματάριον Β'. Τοξ.

Δ Ι Η Γ Η Μ Α Τ Α

32. Ὁ ὑπερήφανος Φάνης.

Ὁ Φάνης ἦτο ὑπερήφανος καὶ ἀκατάδεκτος.

Μίαν ἡμέραν ἐφοροῦσε ἓνα ὠραῖον καὶ καινούργιον ψάθινον καπέλλο μὲ χρωματιστὴν κορδέλλαν. Ὁ Φάνης ὑπερηφανεύετο διὰ τὸ καπέλλο του καὶ ἐκοίταζε μὲ περιφρόνησιν τὸν μικρὸν συμμαθητὴν του Γεῶργον, ὁ ὁποῖος ἐφοροῦσε ἓνα παλαιὸν κούκον.

Ἐκεῖ πού ἐπεριπατοῦσεν ὁ Φάνης, ἤρχισε νὰ φυσᾷ ἀέρας δυνατός. Ὁ ἀέρας ἤρπασεν ἔξαφνα τὸ καπέλλο του καὶ τὸ ἐκατρακυλοῦσε σὰν στεφάνη βαρελίου. Ὁ Φάνης ἤρχισε νὰ τρέχῃ κατόπιν τοῦ καπέλλου, ἀλλὰ δὲν ἤμποροῦσε νὰ τὸ φθάσῃ. Τότε ὅλοι οἱ συμμαθηταὶ του ἤρχισαν νὰ γελοῦν μὲ τὸ κατρακύλισμα τοῦ καπέλλου καὶ τὸ τρέξιμον τοῦ Φάνη.

Μόνον ὁ καλὸς Γεῶργος, δὲν ἐγέλασε, ἀλλὰ ἔτρεξε καὶ ἔπιασε τὸ καπέλλο, τὴν στιγμὴν πού θὰ ἐπιπτεν αὐτὸ μέσα εἰς ἓνα χανδάκι γεμάτον νερὰ λασπωμένα. Ἐπειτα τὸ ἔδωκεν εἰς τὸν Φάνην. Ὁ Φάνης κατακόκκινος ἀπὸ τὴν ἐντροπὴν καὶ τὴν κούρασιν εἶπε :

— Εὐχαριστῶ πολὺ, Γεῶργο· εἶσαι πολὺ καλός, καλύτερος ἀπὸ μένα. Τώρα καταλαβαίνω, ὅτι ἡ καλὴ καρδιά εἶναι προτιμότερα ἀπὸ τὰ ὠραῖα φορέματα.

33. Ὁ ὑπερήφανος καπνός.

Εἶπε ὁ καπνὸς μιὰ μέρα :

« Μεγάλος θὰ γενῶ

» θ' ἀνέβω στὸν ἀέρα,

» θὰ πάγω στὸν οὐρανό.

» Τὰ νέφη θὰ περάσω,
» θ' ἀνέβω πιὸ ψηλά,
» ὅσπου κι ἐγὼ νὰ φτάσω
» στ' ἀστέρια τὰ πολλά.
» Καὶ βασιλιᾶς θὰ γίνω,
» καὶ θὰ καταφρονῶ
» τὴ γῆ ποὺ τῶρ' ἀφήνω,
» θὰ πάγω στὸν οὐρανό».
Καὶ ἀμέσως ξεκινάει
νὰ πάγη στὸν οὐρανό.
Μὰ ἄξαφνα φυσάει
ἀγέρι σιγανό,
καὶ πρὶν στὰ ὕψη φέρῃ
τὸ μαῦρο του κορμί,
δυνάμωσε τ' ἀγέρι,
τὸν σκόρπισε μ' ὀρμή.

34. Ὁ γνωστικὸς πετεινὸς καὶ ἡ πονηρὰ ἀλώπηξ.

Ἕνας γέρος πετεινὸς ἐστέκετο ἐπάνω εἰς τὴν στέγην
μιας ἀποθήκης.

Εἰς ὀλίγον ἔρχεται τρέμουσα μία ἀλώπηξ καὶ φωνάζει:

— «Πετεινέ, καλέ μου πετεινέ, σοῦ φέρω μίαν εἰδησιν,
ἣ ὁποία θὰ σὲ κάμῃ νὰ πετάξης ἀπὸ τὴν χαρὰν σου.
Παύει ὁ πόλεμος τῶν ζώων, διότι ἐκουράσθησαν νὰ πολε-
μοῦν μεταξὺ των.

» Μεταξὺ μας θὰ εἶναι ἀπὸ δῶ καὶ πέρα ἡσυχία καὶ
εἰρήνη. Αὐτὴν τὴν εἰδησιν μοῦ εἶπαν νὰ σοῦ φέρω ὅλα τὰ
ζῶα. ὦ φίλε μου, καλέ μου φίλε, ἔλα ἀμέσως κάτω νὰ σὲ
ἀγκαλιάσω· εἶμαι τρελλὴ ἀπὸ τὴν χαρὰν μου!»

Ἐνῶ ἔλεγεν αὐτὰ ἡ ἀλώπηξ, ὁ πετεινὸς ἐκοίταζεν ὀ-
λόγυρα.

— Τί βλέπεις ἔτοι τριγύρω; » Ἠρώτησεν ἡ ἀλώπηξ.

— « Τοὺς δύο πιστοὺς φίλους μου, τὸν Φῶξ καὶ τὸν
Μοῦργον, ποὺ ἔρχονται νὰ μοῦ κάμουν ἐπίσκεψιν ».

Ἡ ἀλώπηξ ἔκαμεν ἀμέσως νὰ φύγη.

— « Διατί φεύγεις, καλή μου ἀλώπηξ; Τί φοβεῖσαι; Δὲν
ἔτελείωσε πλέον ὁ πόλεμος τῶν ζῶων μεταξύ των; »

— « Ναί, ἀπεκρίθη ἡ ἀλώπηξ ἀπὸ μακρυά. Δὲν ξεύρω
ἔμως καλὰ ἂν τὴν εἶδησιν τὴν ἔχουν μάθει καὶ οἱ σκύλοι ».

— Δυσὲ χία σ' ὅποιον πάθη
κι ἀπ' τὸ πάθημα δὲν μάθη.

— Τῶν πρώτων τὰ παθήματα
τῶν δεύτερων γεφύρι.

35. Ἀλεποῦ καλόγρια..

Σὰν δὲν εἶχε τί νὰ φάγη
μιὰ ἀλεποῦ πονηρευμένη
ἀπεφάσισε νὰ πάγη
καὶ καλόγρια νὰ γένη.

Τρεῖς κοκόροι, ποὺ δὲν ἔχουν
στὸ κεφάλι λίγη γνώση,
τὴν πιστεύουνε, καὶ τρέχουν
τὴν εὐχή της νὰ τοὺς δώσῃ.

Μπαίνουν μέσα στὸ κελί της,
τοὺς ἑομολογᾷ ἐκεῖνη
καὶ κουνεῖ τὴν κεφαλὴν της
καὶ συγχώρεση τοὺς δίνει.

καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ ὥρα
καθὼς ἦτο πεινασιμένη,
τοὺς ἀρπάζει, κ' εἶναι τῶρα
καὶ οἱ τρεῖς συγχωρεμένοι.

Σοφία

36. Τί ἔπαυθε μιὰ πονηρὰ ἀλώπηξ.

1.

Ἐνας σκύλος καὶ ἓνας πετεινός, γέροι καὶ οἱ δύο των, ἔκαμαν συντροφιά καὶ ἐταξείδευαν εἰς διάφορα μέρη.

Ἐνα βράδυ ἐνουκτώθησαν εἰς ἓνα δάσος, καὶ ἀπεφάσι-
σαν νὰ περάσουν ἐκεῖ τὴν νύκτα.

Ὁ σκύλος ἐχώθη εἰς τὴν κουφάλα ἐνὸς χονδροῦ δέν-
δρου, καὶ ὁ πετεινὸς ἀνέβη ὑψηλὰ εἰς ἓνα τοῦ κλάδου. Ἐ-
καληνύχτισεν ὁ ἓνας τὸν ἄλλον, καὶ ἀπεκοιμήθησαν γρή-
γορα διότι ἦτο ἀργὰ καὶ ἦσαν κουρασμένοι.

2.

Πρὶν ἐξημερώσῃ, ὁ πετεινὸς ἤρχισε τὸ λάλημά του.
Τὸ «κουκουρίκου» ἔφθασεν εἰς τὰ αὐτιά μιᾶς ἀλώπεκος,
ποῦ εἶχε τὴν φωλεάν της ἐκεῖ πλησίον μέσα εἰς τὸ δάσος.

Ἡ ἀλώπηξ εὐρέθη ἀμέσως εἰς τὴν ρίζαν τοῦ δένδρου.
Ὅταν εἶδεν, ὅτι ὁ πετεινὸς ἦτο ὑψηλὰ, εἶπε μὲ τὸν νοῦν
της :

— Ἐδῶ χρειάζεται πονηρία. Νὰ ἰδοῦμεν πῶς θὰ τὸν
φέρω κάτω αὐτὸν τὸν ὀρεκτικὸν πετεινόν ! Καὶ εἶπε μὲ
φωνὴν γλυκεῖαν καὶ πολλὴν εὐγένειαν :

— «Καλημέρα, ἀγαπητὲ ἐξάδελφε. Πῶς ἦτο καὶ ἤλ-
θες εἰς τὰ μέρη μας ; πόσον καιρὸν εἶχα νὰ σε ἰδῶ ! Νὰ
ἤξευρες πόσον σε ἐπεθύμησα !

» Διὰ τί ὁμως ἤλθες καὶ ἐξενύκτησες εἰς τόσον ἀταίριαστον μέρος; Πῶς θὰ λυπηθῶ ἂν ἐκρουολόγησες ! Ἔπρεπε νὰ ἔλθης ἴσια εἰς τὴν φωλαὴν μου, νὰ σὲ περιποιηθῶ σὰν συγγενεῖς ποὺ εἴμεθα ! »

3.

Ὁ πετεινὸς ἦτο γνωστικός. Εἶχε ἀκούσει πολλὰ διὰ τὴν πονηρὰν ἀλώπεκα, καὶ δὲν ἐγελάσθη ἀπὸ τὰ γλυκὰ της λόγια· μόνον τῆς εἶπε :

— Δὲν ἤξευρα πῶς ἔχω συγγενῆ ἐδῶ πλησίον. Δέχομαι μὲ εὐχαρίστησιν τὸ εὐγενικόν σου κάλεσμα. Ἔχω ὁμως ἓνα σύντροφον ποὺ κοιμᾶται κάτω μέσα εἰς τὴν κουφάλα. Εἶναι ὀλίγον χονδρὸς ὁ καημένος καὶ ἐκουράσθη ἀπὸ τὸν πολὺν δρόμον ».

Ἡ ἀλώπηξ ἐνόμισεν, ὅτι μέσα εἰς τὴν κουφάλα τοῦ δένδρου εὐρίσκεται καὶ ἄλλος πετεινός, παχὺς καὶ καλοθρεμμένος, καὶ εἶπε μὲ τὸν νοῦν τῆς :

« Τύχη ποὺ τὴν ἔχω ! μὲ ἓνα κόπον δύο πετεινά ! »

Καὶ ἐπῆγε σιγὰ-σιγὰ εἰς τὴν κουφάλα τοῦ δένδρου.

Ὁ σκύλος ὁμως εἶχε ξυπνήσει, καὶ ἤκουσεν ὅλην τὴν συνομιλίαν. Καὶ προτοῦ νὰ τὸν ἰδῇ ἡ κυρὰ Μαρία, ὤρμησε καὶ τὴν ἤρπασεν ἀπὸ τὸν λαιμόν !

Λορέντζος

37. Τὸ σκυλί.

1. Κάθε νύκτα στὴν αὐλὴ
« γάβου. γάβου » τὸ σκυλί
δώστου καὶ γαυγίζει·
τοῦ σπιτιοῦ ἐδῶ αὐτὸς
εἶναι φύλακας πιστός,
ποῖός δὲν τὸν γνωρίζει ; ;

2. Ὑψηλὰ τ' ἀφεντικά
κοιμηθήκανε γλυκά,
πέρασεν ἡ ὥρα.
Τὸ γνωρίζει τὸ σκυλί
κι ἀγρυπνάει στὴν αὐλή
«γάβου, γάβου» τώρα.

3. Γιὰ νὰ ξεύρουν οἱ κακοί,
ποὺ γυρνοῦν ἐδῶ καὶ κεῖ
κάτι νὰ σουφρώσουν,
πὼς σὰν ἔμβουν στὴν αὐλή
θὰ τοὺς φάγη τὸ σκυλί
καὶ δὲν θὰ γλυτώσουν.

Λογία

38. Οἱ δύο βάτραχοι.

1.

Εἰς μίαν λίμνην ἐξοῦταν πολλοὶ βάτραχοι.

Τὸ θέρος ὅμως ἀπὸ τὴν πολλὴν ζέστην ἐξηράνθη ἡ
λίμνη.

Οἱ βάτραχοι ἠναγκάσθησαν νὰ φύγουν ἀπὸ ἐκεῖ καὶ νὰ
ζητήσουν ἄλλοῦ κατοικία. Ἀπεχαιρετίσθησαν λοιπὸν συγ-
γενεῖς καὶ φίλοι καὶ γείτονες, καὶ ἐσκορπίσθησαν εἰς διά-
φορα μέρη.

Δύο ἀχώριστοι φίλοι ἐτράβηξαν κατὰ τὸ μεγάλο λειβάδι.
Ἐκεῖ ἤλπιζαν νὰ εὔρουν μέρος κατάλληλον διὰ νὰ ζήσουν.

2.

Εἰς τὸν δρόμον ποὺ ἐπήγαιναν συνήντησαν ἓνα βαθὺ
πηγάδι.

«Νά ωραῖον μέρος διὰ νά μείνωμεν, εἶπε ὁ ἕνας. Εἶναι ὅπως τὸ θέλαμεν. Νερὸ ἤσυχον καὶ ἀφθονόν· δὲν πιστεύω νά στεριέψη ποτέ. Κανεῖς δὲν θὰ ἔλθῃ νά μᾶς πειράξῃ· ἐδῶ θὰ ζήσωμεν εὐτυχισμένοι. Ἔλα νά καταβῶμεν, μὴ χάνωμεν καιρόν.»

Καὶ ἦτο ἕτοιμος νά πηδήσῃ εἰς τὸ πηγάδι.

Ὁ ἄλλος τὸν ἐκράτησε δικαστικᾶ ἀπὸ τὸ πόδι καὶ τοῦ λέγει:

«Στάσου, ἀδελφέ, τί κάνης; Μὲ ἓνα πήδημα, ἀλήθεια, ἔμποροῦμεν νά καταβῶμεν κάτω, προτοῦ ὅμως κάμωμεν τὸ πήδημα αὐτό, πρέπει νά σκεφθῶμεν πῶς θὰ ἀνέβωμεν, ἂν τύχῃ καὶ ξηρανθῇ τὸ βαθὺ αὐτὸ πηγάδι.»

Ὁ πρῶτος βιάτραχος ἐστάθη, ἐσυλλογίσθη ὀλίγον, καὶ εἶπε :

«Σωστὰ ὁμιλῆς, ἀδελφέ. Ἐγὼ ὠμίλησα σὰν ἀσυλλόγιστος καὶ σὺ σὰν γνώστικός.»

Καὶ ἐξηκολούθησαν τὸν δρόμον των.

— Ὅ,τι κάνεις καὶ ὅ,τι πῆς
τὸ στερόν νά στοχασθῆς,

39. Τὸ κλεμμένον ἄλογον.

1.

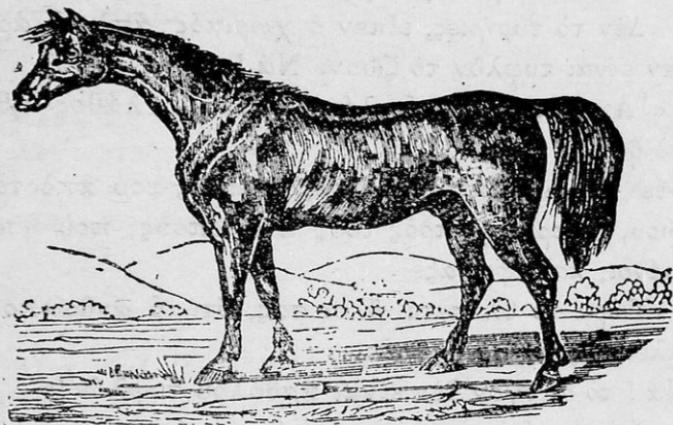
Ἐνας χωρικός εἶχεν ἓνα ἄλογον ποῦ τὸν ἐβοηθοῦσεν εἰς τὰς ἐργασίας του.

Μίαν νύκτα ἦλθεν ἓνας κλέπτης, ἤνοιξε σιγὰ-σιγὰ τὸν στάβλον τοῦ χωρικοῦ, ἔλυσε τὸ ἄλογον, τὸ ἐκαβαλίκευσε καὶ ἔφυγε.

Ὅταν ἐξημέρωσε, ἐπῆγεν ὁ χωρικός εἰς τὸν στάβλον νά λύσῃ τὸ ἄλογόν του, διὰ νά τὸ ζεύξῃ εἰς τὸ ἄροτρον, ἀλλὰ δὲν τὸ εὗρηκε. Ἔστενοχωρήθη πολὺ, διότι χωρὶς αὐτὸ δὲν ἔμποροῦσε νά κάμῃ τὰς γεωργικὰς του ἐργασίας. Τί νά κάμῃ ὅμως;

Ἐφοῦ τὸ ἐζήτησε παντοῦ καὶ δὲν κατώρθωσε νὰ τὸ εὔρη ἀπεφάσισε νὰ ἀγοράσῃ ἄλλο.

Ἐφοῦ ἐπρομηθεύθη χρήματα, ἐπῆγεν εἰς τὴν γειτονικὴν πόλιν τὴν ἡμέραν τῆς ἀγορᾶς. Ὅταν ἔφθασεν ἐκεῖ κατευθύνθη εἰς τὸ μέρος ὅπου ἐπωλοῦντο ἄλογα καὶ τὰ παρα-

τηροῦσεν ἓνα-ἓνα διὰ νὰ διαλέξῃ τὸ καλύτερον. Ἐξαφνα διακρίνει μεταξὺ τῶν πολλῶν καὶ τὸ ἰδικόν του. Τρέχει ἀμέσως, τὸ πιάνει ἀπὸ τὸν χαλινὸν καὶ φωνάζει δυνατὰ:

— Αὐτὸ τὸ ἄλογον εἶναι ἰδικόν μου· μού τὸ ἔκλεψαν πρὶν ἀπὸ πέντε ἡμέρας! »

Ὁ ἄνθρωπος ποῦ τὸ πουλοῦσε τοῦ λέγει :

— Ὅχι, καλέ μου, αὐτὸ τὸ ἄλογο δὲν εἶναι ἰδικόν σου· εἶναι ἰδικόν μου. Ἐγὼ τὸ ἔχω περισσότερον ἀπὸ ἓνα χρόνον. Ἦμπορεῖ νὰ ὁμοιάξῃ μὲ τὸ ἰδικόν σου, ἀλλὰ αὐτὸ ἐδῶ δὲν εἶναι τὸ ἰδικόν σου.

2.

Τότε ὁ χωρικός τρέχει, κλείει τὰ μάτια τοῦ ἀλόγου μὲ τὰς δύο του χεῖρας καὶ φωνάζει. :

— « Ἄν τὸ ἄλογον αὐτὸ τὸ ἔχῃς τόσον καιρόν, ὅπως λέγεις, εἰπὲ ἀπὸ ποιό μάτι εἶναι τυφλόν ».

Ὁ ἄνθρωπος ἀληθινὰ εἶχε κλεμμένον τὸ ἄλογον. Ἄλλ' ἔπρεπε ν' ἀπαντήσῃ—εἶχε μαζευθῆ ἑκεῖ πολὺς κόσμος ἀπὸ περιέργειαν—καὶ διὰ τοῦτο εἶπεν ἀμέσως :

— « Ἀπὸ τὸ ἀριστερόν μάτι. »

— « Δὲν τὸ εὐρήκεις, εἶπεν ὁ χωρικός· ἀπὸ τὸ ἀριστερόν μάτι δὲν εἶναι τυφλόν τὸ ζῶον. Νά ! κοίτα το ! »

— « Ἄχ ! ἐφώνησεν ὁ κλέπτης, ἕκαμα λάθος· ἤθελα νὰ εἶπω τὸ δεξιὸν μάτι ».

Τότε ὁ χωρικός ἔσυρε τὰς χεῖράς του ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ ζώου, ἐστράφη πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ ἦσαν ἐκεῖ μαζευμένοι, καὶ ἐφώνησε :

— « Τώρα τὸ βλέπετε ὅλοι σας, ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτός εἶναι κλέπτης καὶ ψεύστης... »

» Νά ! τὸ ἄλογον δὲν εἶναι καθόλου τυφλόν ! »

Ὁ κόσμος τότε ἐγέλασε καὶ θυμωμένοι ἐφώνησαν ὅλοι μαζί :

— « Πιάστε τον ! Πιάσατε τὸν κλέπτην ! »

Τὴν στιγμήν ἐκείνην ἔφθασε καὶ ὁ ἀστυνόμος, συνέλαβε τὸν κλέπτην καὶ τὸν ὠδήγησεν εἰς τὴν φυλακὴν.

— Ὁ διάβολος πουλᾷ τυριά, γωρὶς νὰ ἔχῃ γίδια.

— Τῶν ἀγρίων ἢ γιορτῆ λίγον καιρὸ κρατεῖ.

40. Μία πτωχὴ μητέρα καὶ μιὰ γυναῖκα σκληρόκαρδη.

1.

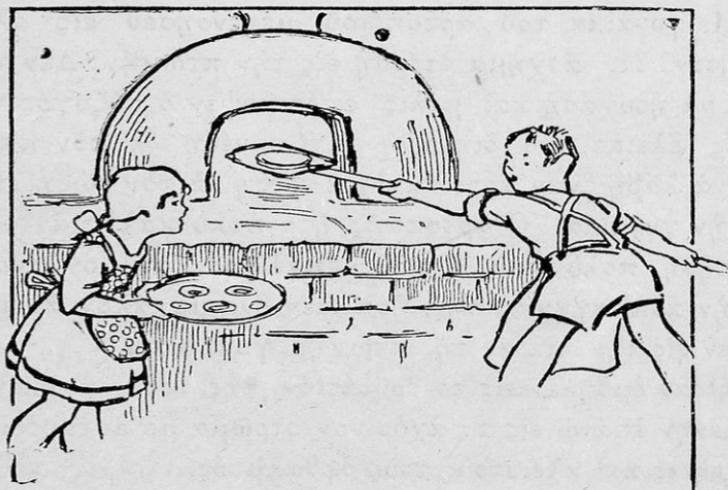
Μίαν φορὰν εἰς μίαν πόλιν κατοικοῦσε μία πτωχὴ μητέρα μὲ τὰ τρία ὀρφανὰ τέκνα της. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ποὺ

ἀπέθανεν ὁ σύζυγός της ἐδυσκολεύετο πολὺ νὰ τρέφῃ τὰ παιδιὰ της. Ἐδούλευεν ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ μόλις κατῶρθωνε νὰ κερδίσῃ τὰ ἀναγκαιοῦντα χρήματα διὰ τὴν τροφήν καὶ τὰ ἐνδύματά των. Τὸν χειμῶνα μάλιστα δὲν τῆς ἐπερίσσευαν ν' ἀγοράσῃ καὶ κάρβουνα. Ἀλλὰ καὶ αἱ ἐργασίαι ἦσαν ὀλίγαι κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ διὰ νὰ μὴ ἀφήσῃ τὰ τέκνα της πεινασμένα ἠναγκάζετο νὰ πωλῇ ἕνα ἕνα τὰ ἐπιπλα τῆς οἰκίας της.

Ἡ δυστυχομένη αὐτὴ μητέρα ἀπὸ τὰς πολλὰς φροντίδας καὶ τὰς ταλαιπωρίας εἶχε γίνῃ ἀδύνατος καὶ ἀσθενική. Μέσα εἰς τὴν τρομερὰν αὐτὴν πτωχείαν της ἠμποροῦσε νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν ἐλεημοσύνην· ἦτο ὅμως πολὺ φιλότιμος καὶ ἐντρέπετο νὰ φανερώσῃ τὰς ἀνάγκας της καὶ νὰ παρακαλέσῃ νὰ τὴν ἐλεήσουν.

2.

Μίαν φορὰν ὀλόκληρον τὴν ἡμέραν δὲν εἶχε νὰ φάγῃ τίποτε· τὸ τελευταῖον τεμάχιον τοῦ ἄρτου τὸ εἶχε μοιράσει.

Φούρνος.

εἰς τὰ παιδιὰ της. Τὴν ἄλλην ἡμέραν, μόλις ἐξημέρωσε, ἐπῆρεν ἕνα μικρὸ μεταξωτὸ μανδήλι, ποῦ τῆς εἶχεν ἀπο-

μείνει καὶ ἐπήγε, ἀδύνατος καὶ μόλις συγκρατουμένη εἰς τὰ πόδια τῆς εἰς τὸ γειτονικὸν ἀρτοποιεῖον. Παρεκάλεσε τὴν γυναῖκα τοῦ ἀρτοποιοῦ νὰ λάβῃ τὸ μανδύλι καὶ νὰ τῆς δώσῃ ἕνα ἄρτον. Ἡ γυναῖκα ὁμῶς τοῦ ἀρτοποιοῦ μὲ πολλὴν σκληρότητα τῆς εἶπε :

— « Πῶς τολμᾶς νὰ ζητήσῃς ἕνα ἄρτον διὰ τὸ κουρέλι αὐτό ; Φύγε ἀπ' ἐδῶ ! »

Ἡ πτωχὴ γυναῖκα ἐπέστρεψεν εἰς τὰ τέκνα τῆς λυπημένη καὶ μὲ δάκρυα εἰς τὰ μάτια. Εἶδε τὰ δυστυχισμένα ὠχρὰ ἀπὸ τὴν πείνα καὶ ἐλυπήθη κατάκαρδα. Ἀνεστέναξεν ἐκ θάθους ψυχῆς καὶ τοὺς εἶπε :

— Ἀγαπημένα μου παιδιὰ, σήμερα δὲν ἔχω ψωμὶ νὰ σᾶς δώσω ! Καὶ ἐξηντημένη ὅπως ἦτο ἀπὸ πείναν καὶ ἀπὸ λύπην κατέπεσεν ἐπάνω εἰς τὸ ἀχύρινον στρῶμά τῆς.

3

Ἡ γυναῖκα τοῦ ἀρτοποιοῦ μετενόησεν εἰς ὀλίγον. Ἐνόησεν ὅτι ἄσχημα ἐφέρθη εἰς τὴν πτωχήν. Δὲν ἤμποροῦσε νὰ ἠσυχάσῃ καὶ μόλις ἐπέστρεψεν ὁ σύζυγός τῆς, ὁ ὁποῖος ἔλειπε, τοῦ διηγῆθη τὸ τί συνέβη καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ λάβῃ ἕναν ἄρτον καὶ νὰ τρέξῃ νὰ τὸν δώσῃ εἰς τὴν πτωχὴν γυναῖκα. Ὁ ἀρτοποιὸς ἦτο πολὺ καλὸς ἄνθρωπος. Ἐλυπήθη πολὺ πὺν ἔλειπε, ἐμάλλωσε τὴν σύζυγόν του διὰ τὴν ἀσπλαγχνίαν τῆς, ἤρπασεν ἕνα μεγάλον ἄρτον καὶ ἔτρεξεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς πτωχῆς γυναῖκας.

Ὅταν ἐμβῆκεν εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς, τὴν εὗρηκεν ἐξαπλωμένην ἐπάνω εἰς τὸ ἀχύρινον στρῶμα μὲ ἐσταυρωμένας τὰς χεῖρας καὶ κλειστοὺς τοὺς ὀφθαλμοὺς.

Ἦτο νεκρά !

Τὰ παιδιὰ ἐστέκοντο γύρω ἀπὸ τὸ στρῶμα ὠχρὰ καὶ ἀδύνατα, καὶ ἔχυναν δάκρυα χονδρὰ.

Ὁ ἀρτοποιὸς ὅταν εἶδε τὴν πτωχὴν νεκρὰν καὶ τὰ ὀρ-

φανὰ νὰ κλαίουں γύρω της συνεκινήθη παρὰ πολὺ — ἐρρά-
γισεν ἡ καρδιά του.

Εἶπε λόγους παρηγορητικούς εἰς τὰ παιδιά, τοὺς ἀφήκε
τὸν ἄρτον, τοὺς εἶπεν ὅτι δὲν θὰ τὰ ἐγκαταλείψῃ καὶ ἔφυγε.

Ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸ ἄρτοποιεῖον, διηγῆθη εἰς τὴν σύ-
ζυγόν του τὰ ὅσα εἶδε. Αὐτὴ ἐλυπήθη πολὺ, ἐπῆγε μὲ τὸν
σύζυγόν της εἰς τὴν πτωχικὴν οἰκίαν, ἐφρόντισε διὰ τὴν νε-
κρὰν καὶ ὕστερα παρέλαβε τὰ ὄρφανὰ εἰς τὴν οἰκίαν της,
νὰ τὰ ἀναθρέψῃ ὡσὰν νὰ ἦσαν ἰδικὰ τους.

Πάντοτε ὁμῶς ἐστενοχωρεῖτο ὁσάκις ἐνθυμεῖτο τὴν
πτωχὴν γυναῖκα καὶ μετανοοῦσε διότι ἐφάνη ἐκείνην τὴν
ἡμέραν τόσον σκληρόκαρδος.

— Ἡ δυστυχισμένη, ἐμονολογοῦσε, καὶ ἡ αἰτία τοῦ
θανάτου της νὰ εἶμαι ἐγώ !

— Δὲν πιστεύει ὁ χορτασμένος τὸ κακὸ τοῦ νηστικοῦ.

— Τὸ γοργὸν καὶ χάριν ἔχει.

Λοιπὸν

41. ΤΟ ΟΡΦΑΝΟ.

Ἐνα παιδάκι ἐπροχθὲς—σὰν κρίνο μαραμένο
εἰς ἓνα δρόμο σκοτεινὸ,
ἐκοίταζε τὸν οὐρανὸ μὲ μάτι δακρυσμένο.

Μαῦρα φοροῦσε τὸ φτωχὸ—κ' ἐκεῖνο σὰν ἐμένα,
κ' εἶχε τὴν ὄψι θλιβερόν.
Πῶς ἀγαπῶ ὄποιον φορεῖ ἐνδύματα θλιμμένα !

Μοσχοβολοῦσε ἄρχοντιὰ—κι ἅς ἦταν γυμνωμένο,
Ἄκόμα χθὲς μὲς στὴ φωλιά.
στῆς μάνας του τὴν ἀγκαλιὰ πετοῦσε τὸ καημένο.

Ἄμιλητο καὶ σκυθρωπὸ τὸ δάκρυ του κρατοῦσε
κι ἄπλωνε χέρι μ' ἐντροπή.

ὁμως δὲν ἤθελε νὰ πῆ τὸ μαῦρο πὼς πεινοῦσε.

Ἄ! ὅπο ος δὲν ἐπέινασε: «πεινῶ» ποτὲ δὲν λῆε.
Δὲν τὸν ἀφήνουν οἱ λυγμοί,
κοιτάζει μόνον τὸ ψωμὶ ἀπὸ μακροῦ καὶ κλαίει.

Στὴν ἀγκαλιά μου τῶβαλα μὲ πόνο τὸ καημένο
καὶ τοῦῶκα πικρὸ φιλί,

Ὅμως αὐτὸ τί ὠφελεῖ στὸ ἔρημο, τὸ ξένο;

Μητέρες, ὅπου ἔχετε παιδιά εὐτυχημένα
καὶ καλωσύνη στὴν καρδιά,

πεινοῦν πολλῶν φτωχῶν παιδιά, κρυώνουν τὰ καημένα.

42. Ὁ πίθηκος βασιλεὺς.

1.

Μίαν φορὰν ὅλα τὰ ζῶα τοῦ δάσους εἶχαν ἑορτήν. Ἐμα-
ζεῦθησαν εἰς ἓνα μέρος εὐρύχωρον καὶ διεσκέδαζαν. Εἰς τὸ
τέλος ἐπρόκειτο νὰ ἐκλέξουν τὸν βασιλέα των διὰ τὸ ἔτος
ἐκεῖνο.

Ἄλλα ἔτρωγαν
ἄλλα ἔπιναν ἄλλα
ἐτραγουδοῦσαν, ἄλλα
ἐχόρευαν καὶ ἄλλα
ἐβλεπαν καὶ ἐγελοῦ-
σαν Ὅλα ἔχαιραν.
καὶ διεσκέδαζαν.

Ἐκεῖ παράμερα εἰς
μίαν γωνίαν ἤρχισε
νὰ χορεύη καὶ ὁ πίθηκος. Εἰς τὴν ἀρχὴν κανὲν ζῶον δὲν τὸν
εἶχε προσέξῃ. Δὲν ἐγνώριζαν, ὅτι ὁ πίθηκος ἤξευρε νὰ χο-

ρεύη ώραϊα. Εἰς ὀλίγον πολλὰ ζῶα ἐμαζεύθησαν ἐκεῖ καὶ ἐθαύμαζαν τὸν χορὸν τοῦ πίθηκου.

Ὁ πίθηκος, ὅσον ἐβλεπεν, ὅτι τὸν προσέχουν καὶ τὸν θαυμάζουν ἐθαύμαζεν ὅλην τὴν τέχνην του καὶ ἐχόρευεν ὅσον ἤμποροῦσε πρὸς καλύτερα. Ὅταν ἐτελειώσεν ὁ χορὸς, ὅλα τὰ ζῶα ἀπὸ τὴν μεγάλην των εὐχαρίστησιν ἐξέλεξαν τὸν πίθηκον βασιλέα τῶν !

2.

Τὸ μόνον ζῶον ποῦ ἐδυσαρεστήθη ἦτο ἡ ἀλεπού. Εἶχε τὴν ἰδέαν, ὅτι αὐτὴ ἔπρεπε νὰ ἐκλεγῆ βασιλεὺς τῶν ζῶων. Ἐσκέπτετο λοιπὸν πῶς νὰ καταστρέψῃ τὸν πίθηκον.

Μίαν ἡμέραν, ἐνῶ ἐγύριζε μέσα εἰς τὸ δάσος, βλέπει μίαν παγίδα καὶ ἀρκετὸν κρέας κοντὰ εἰς αὐτήν. Τρέχει ἀμέσως εἰς τὸν πίθηκον καὶ τοῦ λέγει :

— Μεγαλειότατε, εὐρήκα εἰς ἓνα μέρος μέγαλον θησαυρὸν. Τὸν θησαυρὸν αὐτὸν μόνος σὺ ὁ βασιλεὺς μας πρέπει νὰ τὸν ἀπολαύσῃς. Ἐὰν θέλετε ἐγὼ σὰς ὁδηγῶ.

Ὁ πίθηκος ἐπίστευσεν. Ἠκολούθησε τὴν ἀλεπού καὶ εἰς ὀλίγον ἔφθασαν κοντὰ εἰς τὴν παγίδα.

Μόλις εἶδεν ὁ πίθηκος τὸ κρέας, χωρὶς νὰ σκεφθῆ καθόλου, ὤρμησε νὰ τὸ ἀρπάξῃ. Ἀλλὰ μόλις τὸ ἤγγισε, ἐπίσθη εἰς τὴν παγίδα καὶ δὲν τοῦ ἦτο δυνατὸν νὰ φύγῃ. Ἠρχισε λοιπὸν νὰ κατηγορῆ τὴν ἀλεπού καὶ νὰ τὴν ὑβρίζῃ.

— Τί κατηγορᾷς καὶ ὑβρίζεις ἐμέ, τοῦ εἶπεν ἡ ἀλεπού, καὶ δὲν κατηγορᾷς τὸν ἑαυτὸν σου ; Ποῖος σοῦ εἶπε νὰ εἶσαι τόσο ἀσυλλόγιστος καὶ τόσο λαίμαργος ; Ἐὰν ἦσο φρόνιμος καὶ γνωστικός, θὰ ἐσκέπτεσο πρωτύτερα. Τώρα καλὰ εἶσαι εἰς τὴν παγίδα. Μείνε αὐτοῦ, Μεγαλειότατε βασιλεῦ, διότι αὐτὴ εἶναι ἡ θέσις τῶν ἀνοήτων.

— Μάτια λαίμαργα ψυχὴ χαμένη.

Καὶ

43. Ὁ γνωστικὸς σκύλος.

1.

Μίαν φορὰν ἓνας σκύλος ἦτο ἐξαπλωμένος εἰς τὸν δρόμον ἔξω ἀπὸ μίαν ἐξοχικὴν οἰκίαν καὶ ἐκοιμάτο.

Εἰς ὀλίγον ἐπέρασεν ἀπὸ ἐκεῖ ἓνας μεγάλος λύκος, εἶδε τὸν σκύλον καὶ τὸν ἔπιασε νὰ τὸν φάγη.

Ὁ σκύλος, ὅταν εἶδε τὸν κίνδυνον, ἤρχισε νὰ παρα-

Ὁ Σκύλος

καλῆ τὸν λύκον νὰ μὴ τὸν φάγη, ἀλλὰ νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ ζήσῃ ὀλίγας ἡμέρας ἀκόμη.

— Κύριε λύκε, τοῦ ἔλεγε, ἂν μὲ φάγῃς τώρα δὲν θὰ εὐχαριστηθῆς. Εἶμαι πολὺ ἀδύνατος καὶ τὸ κρέας μου θὰ εἶναι πολὺ ἄνοστον. Ὅμιλῶ διὰ τὸ ἰδικόν σου τὸ καλόν. Μεθαύριον οἱ κύριοί μου ἔχουν διασκέδασιν καὶ θὰ ψήσουν ἀρνιά εἰς τὴν σοῦδλαν.

Τότε θὰ φάγω πολὺ καὶ θὰ παχύνω. "Ἐρχεσαι τὴν ἄλλην ἡμέραν καὶ μὲ τρώγεις.

Ἐὸ λύκος ἐσυλλογίσθη, ὅτι ὁ σκύλος δὲν ἔχει ἄδικον μετὰ μερικὰς ἡμέρας θὰ παχύνῃ καὶ θὰ νοστιμίσει τὸ κρέας του· καὶ ἀπεφάσισε νὰ τὸν ἀφήσῃ διὰ τρεῖς ἡμέρας.

2.

Ἀφοῦ ἐπέρασαν αἱ τρεῖς ἡμέραι ὁ λύκος ἐξεκίνησε διὰ τὴν ἐξοχικὴν οἰκίαν. Ἐφαντάζετο ὅτι θὰ εὔρισκε τὸν σκύλον παχὺν καὶ τὸ κρέας του νόστιμον καὶ ἔχαιρε πολὺ.

Ὅταν ὁμως ἔφθασεν ἐκεῖ δὲν εὔρηκε τὸν σκύλον ἔξω εἰς τὸν δρόμον. Ὁ σκύλος αὐτὴν τὴν φορὰν ἐκάθητο ἐπάνω εἰς τὸν ἐξώστην τῆς οἰκίας, ἐξαπλωμένος εἰς τὸν ἥλιον. Τὸν ἐφώναξε λοιπὸν νὰ καταβῇ κάτω, διὰ νὰ τὸν φάγῃ κατὰ τὴν συμφωνίαν των.

Ἐὸ σκύλος ὁμως ἐχασμουρήθη, ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν του καὶ τοῦ εἶπε :

— Λύκε, λύκε· οἱ φρόνιμοι μίαν φορὰν εἶναι δυνατὸν νὰ κάμουν κανὲν ἀνόητον πρᾶγμα. Φροντίζου ὁμως νὰ μὴ ἐπαναλάβουν τὴν ἀνοησίαν. "Ἄν μὲ ἴδῃς ἄλλην φορὰν ἐξαπλωμένον κάτω εἰς τὸν δρόμον, ἔξω ἀπὸ τὴν οἰκίαν— χάρισμά σου ! Φάγε με καὶ μὴ περιμένῃς νὰ τελειώσουν οἱ κύριοί μου τὴν διασκέδασίν των.

Ἐὸ λύκος τὴν εἶχε πάθει !

— Κάλλιο πέντε καὶ στὸ χέρι—λαρὰ δέκα καὶ καρτέρι.

— Τὰ παθήματα μαθήματα.

44. Ἐὸ πλεονέκτης σκύλος.

Ἐνας σκύλος μίαν φορὰν ἤρπασεν ἀπὸ ἓνα κρεοπωλεῖον ἓνα κομμάτι κρέας. Καὶ ἐπειδὴ ἤξευρεν, ὅτι θὰ τὸν

καταδιώξουν οί κρεσπῶλαι καὶ θὰ τὸν ξυλίσουν, ἔτρεξε, ἐμβήκεν εἰς τὸν πλησίον ἐκεῖ ποταμόν, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ περάσῃ εἰς τὴν ἀντικρυνήν ὄχθην καὶ ἐκεῖ μὲ τὴν ἡσυχίαν του νὰ φάγῃ τὸ κλεμμένον κρέας.

Ἐνῶ ἐκολυμβοῦσε βλέπει μέσα εἰς τὸ νερὸν τὴν σκιάν του καὶ νομίζει, ὅτι εἶναι ἄλλος σκύλος, ὁ ὁποῖος ἐκρατοῦσεν εἰς τὸ στόμα του μεγαλύτερον κομμάτι κρέας ἀπὸ τὸ ἰδικόν του.

Ὁ ἀπληστος δὲν ἠρκέσθη εἰς τὸ ἰδικόν του κρέας, ἤθελε καὶ τὸ ξένον. Ἦνοιξε λοιπὸν τὸ στόμα του καὶ ὤρμησε νὰ θαγκάσῃ τὸν ξένον σκύλον, διὰ νὰ ἀρπάσῃ τὸ κρέας του. Μόλις ὅμως ἤνοιξε τὸ στόμα του, πίπτει τὸ κρέας ποῦ ἐκρατοῦσε εἰς τὰ θόντια του καὶ παρασύρεται μακρὰν ἀπὸ τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ. Ὁρμᾷ τότε νὰ ἀρπάσῃ τὸ κρέας τοῦ ξένου σκύλου, ἀλλὰ βυθίζεται ἡ κεφαλὴ του εἰς τὸν ποταμόν καὶ γεμίζει τὸ στόμα του καὶ ἡ μύτη του ἀπὸ νερά..

Εἰς τὸν ποταμόν κανεὶς ξένος σκύλος καὶ κανὲν κομμάτι κρέας δὲν ὑπῆρχε. Ὁ ἀπληστος σκύλος ἔβλεπε μόνον τὴν σκιάν του μέσα εἰς τὸ νερὸν καὶ τὸ κλεμμένον κρέας του μεγάλον, διότι τὰ πράγματα φαίνονται μεγαλύτερα μέσα εἰς τὸ νερόν.

Ἐμεινε λοιπὸν ὁ πλεονέκτης νησιτικός, καὶ ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν πόλιν λυπημένος.

— Ὅποιος ζητάει τὰ ξένα χάνει καὶ τὰ ἰδικά του.

— Ὅποιος ζητάει τὰ πολλὰ χάνει καὶ τὰ λίγα.

45. Πῶς ἓνας ὄνος ἔμαθε νὰ μὴ ἀπατᾷ τὸν κύριόν του

1.

Ἐνας ἔμπορος εἶχεν ἓναν ὄνον, μὲ τὸν ὁποῖον ἔφερε διάφορα πράγματα εἰς τὴν ἀγοράν.

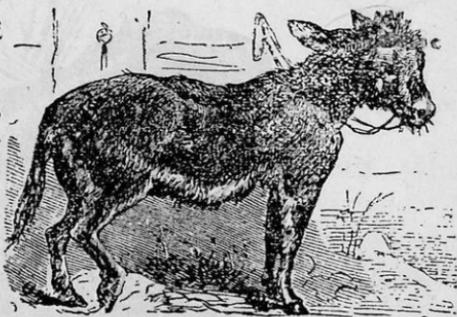
Μίαν ἡμέραν τὸν ἐφόρτωσεν ἀλάτι. Εἰς τὸν δρόμον ἔπρεπε

νά περάσουν ἀπὸ ἓνα ποταμὸν. Ἐνῶ τὸν ἐπερνοῦσαν, ὁ ὄνος ἐγλύστρησε τυχαίως καὶ ἔπεσε μέσα εἰς τὸ νερόν. Ἔως ἔτου ὅμως τὸν βοηθήσῃ ὁ κύριός του νὰ σηκωθῇ, τὸ ἀλάτι ἔλυωσεν, ὥστε εἰς τὸν ὑπόλοιπον δρόμον ὁ ὄνος ἐπήγγαινε μὲ πολὺ ἐλαφρὸν φορτίον.

Μίαν ἄλλην ἡμέραν ὁ ἔμπορος ἐπερνοῦσε πάλιν ἀπὸ τὸν ἴδιον ποταμὸν μὲ τὸν ὄνον του φορτωμένον πάλιν ἀλάτι. Ὁ ὄνος ἐνθυμήθη πῶς τὴν προηγουμένην φορὰν εἶχεν ἐλαφρώσει τὸ φορτίον του καὶ μόλις ἔφθασεν εἰς τὸ μέσον τοῦ ποταμοῦ παρεστράτησεν ἐπίτηδες καὶ ἔπεσεν εἰς τὸ νερόν.

Ὁ ἔμπορος ἐνόησε τὴν πανουργίαν τοῦ ὄνου του καὶ ἐσκέφθη νὰ τὸν τιμωρήσῃ.

Μετὰ μερικὰς ἡμέρας τὸν ἐφόρτωσε μὲ σφουγγάρια καὶ τὸν ὠδήγησε πάλιν ἀπὸ τὸν ἴδιον δρόμον. Ὁ ὄνος καλομαθημένος γλυστρά ἐπίτηδες καὶ πίπτει μέσα εἰς τὸ νερόν. Ἀλλ' ὅταν ἐσηκώθη, συμφορά του! τὸ φορτίον του εἶχε γίνῃ βαρύτερον. Τὰ σφουγγάρια εἶχαν μαζεύσει νερόν.

Ἀπὸ τὸ πολὺ βάρος δὲν ἠμποροῦσε νὰ στηριχθῇ εἰς τὰ πόδια του.

Ὁ κύριός του ὅμως μὲ ἓνα χονδρὸν ξύλον τὸν ἐκτυποῦσεν ἀλύπητα καὶ τὸν ἠνάγκαζε νὰ περιπατῇ. Ὁ δυστυχῆς ὄνος κάθε ὀλίγον ἐσταματοῦσε νὰ ξεκουρασθῇ, ἀλλὰ ποῦ νὰ τοῦ κάμῃ τὴν χάριν αὐτὴν ὁ ἔμπορος! τὸ ξύλον ἐβροντοῦσε τότε δυνατὰ εἰς τὴν ράχιν του.

Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἔμαθεν ὁ ὄνος νὰ μὴ ἀπατᾷ τὸν κύριόν του καὶ νὰ κάμῃ τὴν ἐργασίαν του μὲ προθυμίαν.

—Μὴ κάνῃς ἐκεῖνο ποῦ θές—μὴ πάθῃς ἐκεῖνο ποῦ δὲ θές.

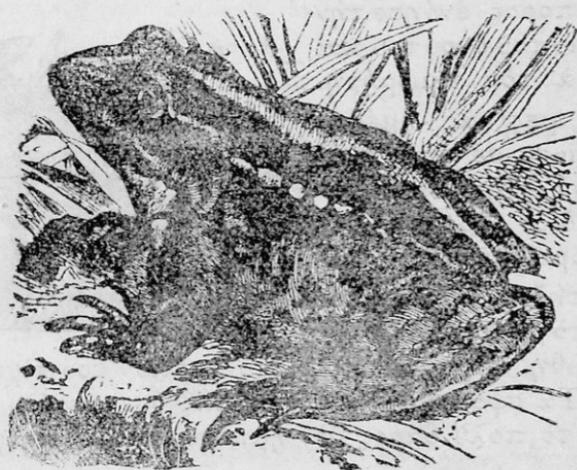
46. Ὁ κακὸς βάτραχος.

Μίαν φορὰν ἓνας ποντικὸς ἔκαμε φιλιὰν μὲ ἓνα βάτραχον· ὁ ποντικὸς ἦτο καλὸς καὶ ὁ βάτραχος κακὸς.

Εἶπε μίαν ἡμέραν ὁ βάτραχος εἰς τὸν ποντικόν:

— Ἀγαπητέ μου φίλε, ἡ ἐπιθυμία μου εἶναι νὰ μὴ χωρισθῶμεν ποτέ, νὰ εἴμεθα πάντοτε μαζί. Τόσον πολὺ σὲ ἀγαπῶ! Ἐλα νὰ δέσω τὸ πόδι σου μὲ τὸ ἰδικόν μου, διὰ νὰ εἴμεθα ἐνωμένοι.

Ὁ ποντικὸς τὸν ἐπίστευσε καὶ ἐστάθη νὰ δέσῃ ὁ βάτραχος τὸ πόδι του. Ὅσοτερα ἐβγήκαν εἰς περίπατον. Ἐ-

πῆγαν εἰς τὰ χωράφια, ἔφαγαν, ἐτραγουδῆσαν — διεσκέδασαν καλά. Ἐπειτα ἦλθαν εἰς τὴν γειτονικὴν λίμνην. Ἐπρεπε νὰ πάρουν καὶ τὸ λουτρόν των! Ὁ βάτραχος συνηθισμένος ὅπως ἦτο ἐπήδησεν εἰς τὴν λίμνην καὶ ἐδυθίσθη μέσα εἰς τὰ νερά.

Ὁ δυστυχησμένος ὁ ποντικὸς δεμένος ἀπὸ τὸ πόδι ἐδυθίσθη καὶ αὐτὸς καί... ἐπνίγη! Εἰς ὀλίγον ὁ βάτραχος ἀνέβη ἐπάνω εἰς τὰ νερά καὶ ἔπαιζε μὲ τὸ φουσκωμένον σῶμα τοῦ ποντικοῦ.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἔτυχε νὰ πετᾷ ἐκεῖ πλησίον ἓνα γεράκι. Τὸ γεράκι εἶδε τὸ φουσκωμένον σῶμα τοῦ ποντι-

κοῦ καὶ ἐνόμισε πὼς εἶναι κανένα μεγάλο ζῶον. Καταβαίνει λοιπὸν με ὀρμήν, ἀρπάζει τὸν ποντικὸν καὶ φεύγει. Μαζὶ ὅμως με τὸν ποντικὸν εἶχε πιασθῆ καὶ ὁ βάτραχος. Ἐτίναζε τὸν ἀέρα με τὰ πόδια του ὁ κακὸς, ἀλλὰ ἦτο δεμένος καλὰ με τὸν ποντικόν. Εἰς ὀλίγον οὔτε ποντικὸς οὔτε βάτραχος ὑπῆρχε πλέον. Τὸ γεράκι εἶχε φάγει καὶ τοὺς δύο.

— Τρωῶν τ' ἀλεύρι τὰ ποντίκια, τρωῶν κ' οἱ γάτες τὰ ποντίκια.

47. Λέων καὶ ποντικός.

1.

Μέσα εἰς τὸ δάτος ἐκοιμᾶτο μίαν ἡμέραν ἕνας λέων ξαπλωμένος εἰς τὴν γῆν.

Ἐκεῖ πλησίον ἔτυχε νὰ ἔχη τὴν φωλεάν του ἕνας ποντικός.

Ὁ ποντικὸς δὲν εἶχεν ἰδῆ ὡς τότε ἀπὸ κοντὰ λέοντα, τὸν ἐπλησίασε λοιπὸν με περιέργειαν καὶ τὸν παρατηροῦσε.

Βλέπει, ὅτι αὐτὸ τὸ τόσον μεγάλο ζῶον εἶναι ἀκίνητον. Θὰ κοιμᾶται, σκέπτεται, καὶ ἡμπορῶ ν' ἀναβῶ ἐπάνω του νὰ τὸν ἰδῶ καλὰ. Ἀφοῦ ἔτρεξεν ἐπάνω—κάτω εἰς ὄλον τὸ σῶμα τοῦ λέοντος, τοῦ ἤλθεν ἡ ἀνόητος σκέψις νὰ ἔμβη μέσα εἰς τὴν μύτην του.

Ὁ λέων ἐγαργαλίσθη καὶ ἐξύπνησε. Ἐπιασε τὸν ἐνοχλητικὸν ἐπισκέπτην καὶ ἦτο ἔτοιμος νὰ τὸν καταπιῆ.

Ὁ κακόμοιρος ὁ ποντικὸς τὰ ἔχασε! ἔτρεμεν ὀλόκληρος ἀπὸ τὸν φόβον του. Ἦτο χαμένος. Τρομαγμένος παρακαλεῖ τὸν λέοντα νὰ τὸν λυπηθῆ καὶ νὰ μὴ τὸν φάγη.

— Ἄν μοῦ χαρίσης τώρα τὴν ζωὴν, τοῦ λέγει, θὰ ἔλθῃ ἡμέρα νὰ σοῦ ἀνταποδώσω τὸ καλὸν ποῦ θὰ μοῦ κάμῃς. Ἄφησέ με ἐλεύθερον καὶ ἔννοια σου.

Ὁ λέων ἐγάλασε πολὺ με τὴν ἀφέλειαν τοῦ ποντικοῦ. Αὐτὸ τὸ μικροσκοπικὸν ζῶον τί καλὸν ἡμποροῦσε τάχα νὰ κάμῃ εἰς ἕνα λέοντα, τὸν βασιλέα τῶν ζῴων! ὡς τόσο τὸν ἀπέλυσε. Δὲν κατεδέχθη νὰ τὸν φάγη.

2.

Ἵστερα ἀπὸ καιρὸν ἀκούει μίαν ἡμέραν ὁ ποντικὸς ἕνα λέοντα νὰ μουγκρίζει μέσα εἰς τὸ δάσος. Ὁμοιάζει τὴν φωνὴν τοῦ φίλου του! Τρέχει νὰ ἰδῆ, καὶ τί βλέπει! τὸν εὐεργέτην του λέοντα, δεμένον εἰς ἕνα δένδρον μὲ χονδρὸν σχοινίον. Ὁ δυστυχὴς λέων ἐμούγκριζε τρομερά, ἀνήμερος καὶ νὰ κινηθῆ μέσα εἰς τὰ δυνατὰ δεσμά του.

Ὁ ποντικὸς δὲν χάνει καιρὸν. Ἀρχίζει νὰ τρώγῃ τὰ σχοινιά μὲ τὰ κοπτερά του δόντια. Εἰς ὀλίγην ὥραν ὁ λέων ἦτο ἐλεύθερος.

— Τότε ὁ ποντικὸς τοῦ λέγει:

— Ἀγαπητέ μου, ἐνθυμεῖσαι τὸν μικρὸν ποντικὸν ποῦ τοῦ ἐχάρισες μίαν φορὰν τὴν ζωὴν. Εἶμαι ἐγώ. Θὰ ἐπεισθῆς πιστεύω τώρα, ὅτι καὶ ἕνα μικροσκοπικὸν ζῶον ἠμπορεῖ νὰ κάμη καλὸν εἰς ἕνα λέοντα. Κάποτε καὶ οἱ μεγάλοι καὶ οἱ δυνα-

τοὶ ἔχουν ἀνάγκην τῆς βοήθειας τῶν μικρῶν καὶ ἀδυνάτων.

— Ἐχει κ' ἡ τρίαινα ἴσκον, καὶ ὁ μύρμηκας χολή, κ' ἡ μυῖγα σπλήνα.

48. Ποντικός και Λιοντάρι.

Κάτω σὲ δένδρου τὸν κορμὸ κοιμώτανε λιοντάρι,
ὀλόμορφο, περήφανο γεμᾶτ' ἀπὸ καμάρι.
Μ' ἀπὸ σιμὰ του ποντικὸς περνᾷ καὶ τὸ ξυπνάει,
κι αὐτὸ τὰ νύχια τ' ἄπλωσε τὸν ἄμοιρου νὰ φάη.
Πέφτει στὰ πόδια καὶ ζητᾷ τὴ χάρι νὰ τοῦ δώσει
κι' αὐτός, τοῦ λέγ', ἕνας καιρὸς θάρθη νὰ τὸ πληρώση.

Ἐγέλασε περήφανα τὸ ὄμορφο λιοντάρι,
καὶ ἄφησε τὸν ποντικὸ τὴ συντροφιά του ναῖρη.
Πέρασαν μέρες καὶ καιρὸς, καιρὸς δυστυχισμένους,
καὶ μιὰ φυρὰ ὁ λέοντας σὲ δίχτυα μπερδεμένους,
εἶχε πιασθῆ ἀπὸ κυνηγούς κι ὁ ἔρημος δεμένους
ἔστέναζε, ἐμούγκριζε στὴ φυλακὴ κλεισμένους.

Ἄκουσ' ὁ γέρο—ποντικὸς τὸ μούγκρισμα καὶ τρέχει,
νὰ δῆ σὰν τί ὁ λέοντας ὁ φίλος του νὰ ἔχη.
Δὲν ἔλησμόνησε ποτὲ τὴ χάρι ν' ἀποδώση.
κί ἔτρεξε τώρα ἀπ' τὸ σκληρὸ κίνδυνο νὰ τὸν σώση.
Καὶ μὲ τὰ δόντια τ' ἄρχινᾷ νὰ τρώη τὸ σχοινί του.
Καὶ πιά ἐλεύθερος πετᾷ ἀπὸ τὴ φυλακὴ του!

49. Ἄρκτος καὶ δύο φίλοι.

Μίαν ἡμέραν δύο φίλοι ἐπήγαιναν ἀπὸ ἓνα χωρίον εἰς
ἄλλο. Εἰς τὸν δρόμον, τὴν ὥραν ποὺ ἐπερνούσαν ἀπὸ ἓνα
δάσος, εἶδαν ἀπὸ μακρὰ μίαν ἄρκτον νὰ τοὺς πλησιάζη.

Οἱ δύο φίλοι ἤρχισαν νὰ τρέμουν ἀπὸ τὸν φόβον. Ὁ
κίνδυνος ἦτο πλησίον. Ὁ ἓνας ἐγκαταλείπει τὸν φίλον του
εἰς τὴν τύχην καὶ ἀναβαίνει ἐπάνω εἰς ἓνα δένδρον ποὺ εὐ-
ρέθη ἐκεῖ πλησίον. Ὁ ἄλλος ἔμεινε μόνος, καὶ ἐπειδὴ δὲν

είχεν άλλο μέσον σωτηρίας έπεσε κάτω, εκράτησε τήν αναπνοήν του και έπροσποιήθη τόν νεκρόν. Είχε μάθει εις τó σχολείον, ότι ή άρκτος ουδέποτε έγγίζει νεκρόν ζώον.

‘Ο φίλος επάνω εις τó δένδρον, δέν έγνώριζε τήν συνήθειαν αὐτήν τῆς άρκτου. Αντί δέ να τρέξη να βοηθήση τόν φίλον του, τόν έλεεινολογούσε, διότι οὕτω χωρίς αντίστασιν παρεδίδατο εις τήν άρκτον.

‘Εμεινεν ασφαλισμένος επάνω εις τó δένδρον περιμένων να ἴδῃ τόν φίλον του να κατακομματιασθῆ από τó θηρίον.

‘Η άρκτος αφού επί ώραν έμύρισε τόν άνθρωπον και δέν ήμπόρεσε ν’ ανακαλύψη ότι ήτο ζωντανός—διότι αὐτός έμενεν ακίνητος και εκρατούσε τήν αναπνοήν του—τόν αφήκε και έφυγε.

‘Ο κακός φίλος τρέμων από φόβον κατέβη από τó δένδρον και έρωτούσε να μάθῃ από τόν φίλον του τί τοῦ έλεγεν ή άρκτος, ή οποία πολλήν ώραν ήτο σκυμμένη εις τó αὐτί και τó πρόσωπόν του.

—Φίλε μου, τοῦ εξήγησε τότε ó φίλος, μου επανέλαβε πολλές φορές ή άρκτος να μή συναναστρέφωμαι εις τó έξῆς με φίλους, οί οποιοι με αφήνουν μόνον κατά τήν ώραν τοῦ κινδύνου.

—‘Ο καλός φίλος στήν ανάγκη φαίνεται.

50. Τ' αδελφια και τα κλαδιά.

‘Ενας γέρος γεωργός
είχε αμπελοχώραφα
κ' είχε και οκτώ παιδιά
που όλη μέρα μάλλοναν.

‘Απ' τήν πίκρα ó γέροντας
έπεσ' άρρωστος βαριά.
τά παιδιά του φώναξε
γύρω στο κρεβάτι του,
κ' είπε και σφιχτόδεσαν
με σχοινί οκτώ κλαδιά :

— « Ἄν μπορεῖτε σπᾶστε τα! »

Ἐνας ἔδοκίμασε
κι ἄλλος, κι ἄλλος ὕστερα
Ἄδικος ὁ κόπος τους!..

— « Λύστε τώρα τὰ κλαδιὰ
κι ἓνα - ἓνα σπᾶστε τα! »
Εὐκόλα ἓνα κλαδιὸν
ἔσπασ' ὁ καθένας τους.
Τότε λέει ὁ γέροντας :

— « Ἐνωμένα τὰ κλαδιὰ
οὔτε τὰ λυγίσατε,
χωρισμένα τὰ κλαδιὰ
κάθε χέρι τᾶσπασε.

Γιοὶ καὶ παλληκάρια μου
τὴν εὐχή μου νᾶχετε,
κ' ἐνωμένοι ζήσετε
δύναμη γιὰ νᾶχετε! »

51. Τὰ δένδρα

Ἄλλα τὰ δένδρα ἔναι παιδιὰ
πῶχουν τὴ γῆ μητέρα,
κ' ἔχουν γιὰ χέρια τὰ κλαδιὰ,
ποῦ σειοῦνται στὸν ἀγέρα.

Σειοῦνται καὶ λὲν μιὰ προσευχή,
λυγοῦν καὶ προσκύνουνε

τὸν οὐρανό, πῶχει βροχὴ
καὶ βλέπει πὸ διψοῦνε.

Κι ὁ οὐρανὸς πὸ τὰ τηρᾶ,
.... τοῦ θλίβει ἡ καρδιά,
τὴ δίψα τους σὰν βλέπει.

Ἄπο τὸ θρόνο του γυρνᾶ
καὶ κράζει μιὰ νεφέλη
καὶ τήνε στέλνει στὰ βουνὰ
στὰ δάση τήνε στέλνει.

— «Πήγαινε στὰ πότιστα δενδρά,
στὰ δάση πὸ διψοῦνε,
καὶ πότισέ μου τα φαιδρὰ
καὶ δῶσέ τα νὰ πιοῦνε»

Βγαίν᾽ ἡ νεφέλη καὶ περνᾶ
ἐπὶ τὴν πλάσι
καὶ βρέχει μέσα στὰ βουνὰ
καὶ βρέχει μὲς στὰ δάση

Καὶ νοιώθ᾽ ἡ γῆ χαρὰ κρυφῆ
... καὶ βγάζει ὄλο ἄνθη στὴ μορφῆ
κι ὄλο καρπούς στὰ στήθη.

Κι ἀπὸ τὴ χαρὰ τὴν τρυφερῆ
κι ἀπὸ τὴν εὐθυμία
στὴ γῶρα δίνει ὅσο μπορεῖ
εὐθῆνια κ' εὐφορία.

Γι' αὐτὸ φυτεύετε δένδρα
καθεὶς ὅπου προφθάση
κι ἀφῆτε νὰ γενῶν χοῦδρὰ
νὰ σχηματίσουν δάση.

Γιὰ νᾶχῶμε κι ἐμεῖς βροχὴ
κι ὠραία πρασινάδα,
γιὰ νὰ κάμωμ' εὐτυχῆ
τὴν ἄκαρπη Ἑλλάδα!

52. Ὁ ἀκατάδεκτος δεκανεύς.

Μίαν ἡμέραν μερικοὶ στρατιῶται κατεσκευάζαν ἕνα πρόχωμα ὑπὸ τὴν ἐπιστάσιαν τοῦ δεκανέως των. Ἐπροσπαθοῦσαν νὰ στερεώσουν ἕνα βαρύτατον στύλον. Ἐκοπίαζαν πολὺ. Ὁ δεκανεύς ἀντὶ νὰ τοὺς βοηθήσῃ μὲ τὰς χεῖράς του ἤρκειτο νὰ τοὺς ἐνθαρρύνῃ μόνον μὲ τὰς φωνάς του.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπερνοῦσεν ἀπ' ἐκεῖ ἕνας στρατιωτικὸς, ἄγνωστος εἰς τὸν δεκανέα. Ὁ ἄγνωστος τὸν ἐπλησίασε καὶ τὸν ἠρώτησε διατί δὲν βοηθᾷ τοὺς στρατιώτας, ποὺ ἐκοπίαζαν τόσο πολὺ.

— Καὶ δὲν βλέπεις, ὅτι εἶμαι δεκανεύς; ἀπεκρίθη ὑπερήφανα ὁ ἀκατάδεκτος δεκανεύς.

— Συγγνώμην, τοῦ εἶπεν ὁ ἄγνωστος, δὲν εἶχα παρατηρήσει τὸν βαθμὸν σας.

Καὶ ἀμέσως ἔβγαλεν ὁ στρατιωτικὸς τὸ πηλήκιον καὶ τὸ ἐπανωφόριόν του καὶ ἤρχισε νὰ βοηθῇ τοὺς στρατιώτας μὲ μεγάλην προθυμίαν.—τέλος ὁ στύλος ἐστερεώθη.

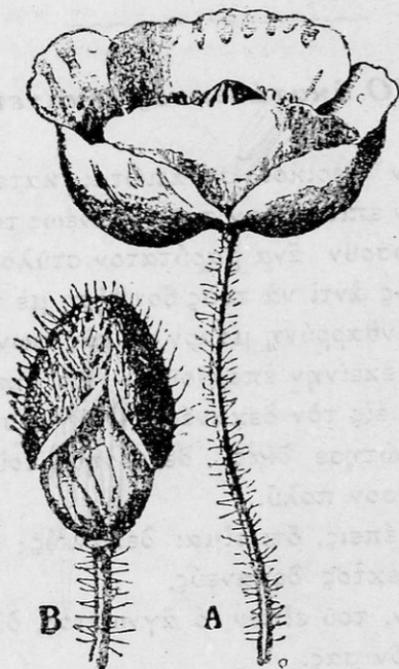
Μετὰ τοῦτο ὁ ἄγνωστος ἐφόρεσε τὸ πηλήκιον καὶ τὸ ἐπανωφόριόν του καὶ εἶπεν εἰς τὸν δεκανέα.

— Ὅσάκις, κύριε δεκανεῦ, ἔχετε βαρεῖαν ἐργασίαν καὶ ἀνάγκην νὰ σᾶς βοηθήσῃ κανεὶς νὰ καλέσετε τὸν ἀρχιστρά-

τηγόν σας και ἐγὼ πολὺ προθύμως θὰ τρέξω νὰ σᾶς βοηθήσω.

Ὁ ἀκατάδεκτος δεκανεὺς ἔμεινε μὲ ἀνοιχτὸν τὸ στόμα καὶ κατεντροπιασμένος. Ἀπὸ τότε ἔπαυσε νὰ ὑπερηφανεύεται διὰ τὸν βαθμὸν του.

—Ὁλου ψηλὰ κοιτᾷ—πάντα στραβολατᾷ.

53. Ἡ παπαροῦνα.

1. Παπαροῦνα κοκκινίζει καὶ φαντάζ' ὅσο μπορεί. ὅποιος δὲν τὴν γινώριζει κάτ' ἰσχυρὰ τὴν θαρρεῖ.

2. Μόλις λίγο αέρα πάρη,
δὲ χωρεῖ μὲς στὰ σπαρτά.
Δὲ περήφανο καμάρι
δῶθε κεῖθε χαιρετᾶ.
-
3. Τὸ παιδάκι πού τὴ βλέπει
λέει μὲ συλλογισμό,
— «Νὰ τῆς ἀποδώσω πρέπει
τοῦτον τὸ χαιρετισμό».
-
4. Καὶ ἀφοῦ μὲ κοντογενεῖ,
ᾧς ὑπάγω πὶὸ σιμά.
γνωριμία μὲ γυρεύει
τέτοιο πρᾶγμα μὲ τιμᾶ !»
-
5. Μιὰ καὶ δυὸ τὴνὲ σιμώνει,
τὴν ἀπάτην ἔννοεῖ.
τὴν περηφάνεια τῆς γυμνώνει
τῶν ἀνέμων ἢ πνοή.
-
6. Κι ἀπ' τὸ τόσο τὸ στολίδι,
τὸ καμάρι τὸ πολὺ,
βρίσκει μόνον ἓνα σκουπίδι
καὶ μιὰν ἄδεια κεφαλή.
-
7. Σὰν τὴν παπαροῦνα μοιάζουν
τὰ περήφανα παιδιά,
πού ζητοῦν νὰ τὰ θαυμάζουν
δίχως γνώσι καὶ καρδιά.

54. Ὁ μενεξές.

Μέσα στὰ φύλλα του χρομμένο
λουλουδάκι μοσχερὸ
δὲν φαντάζει σὰν διαβαίνω,
σὰ σταθῶ νὰ τὸ χαρῶ.

Ἔχει τοῦρανοῦ τὸ χρῶμα,
μὰ δὲ χάσκει στὰ ψηλά,
μόνο ντροπαλὸ στὸ χῶμα
γέρονει καὶ μοσχοβολᾷ.

Κι ὅσο μὲ ταπεινοσύνη
κρύβεται καὶ συστολή.
τόσο ἡ μυρωδιὰ ποὺ χύνει
διαρκεῖ καὶ πὺ πολὺ.

55. Ὁ ἀφωσιωμένος σκύλος.

1.

Μίαν φορὰν ἓνα ἱστιοφόρον πλοῖον ἐπλησίαζεν εἰς τὸν λιμένα. Αἰφνης ἐσηκώθη τρικυμία μεγάλη. Κεραυνοὶ ἔσχιζαν τὰ σύνεφα καὶ ὁ ἄνεμος ἐσφύριζε δυνατὰ ἀνάμεσα εἰς τὰ σχοινιά τοῦ πλοίου. Τὰ κύματα μεγάλα ὡσὰν βουνά, ἐκυλοῦσαν ἀφρισμένα καὶ μὲ πάταγον ἐκτυποῦσαν εἰς τὰ πλευρά του. Τὸ ἱστιοφόρον ἐφέρετο ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ὡς μικρὰ λέμβος καὶ ἄλλοτε μὲν ὑψώνετο ἐπάνω ἀπὸ τὰ κύματα καὶ ἄλλοτε ἐβυθίζετο βαθειὰ μέσα εἰς τὰ νερά.

— Ἐχάθημεν! εἶπεν ὁ πλοίαρχος εἰς ἓνα ἐπιβάτην. Καμμίαν ἐλπίδα σωτηρίας δὲν ἔχομεν.

Ἡ τρικυμία ἔλο καὶ γῆξανε. Ἡ παραλία ἐφαίνετο πλησίον ἀλλ' ἦτο ἀδύνατον νὰ πλησιάσουν. Ὁ σφοδρὸς ἄνεμος

καὶ τὰ μανιασμένα κύματα ὠθοῦσαν τὸ πλοῖον πρὸς τοὺς βράχους τῆς ἀκτῆς, ὅπου χωρὶς ἄλλο θὰ συνετρίβετο καὶ θὰ ἐπνίγοντο οἱ ἐπιβάται.

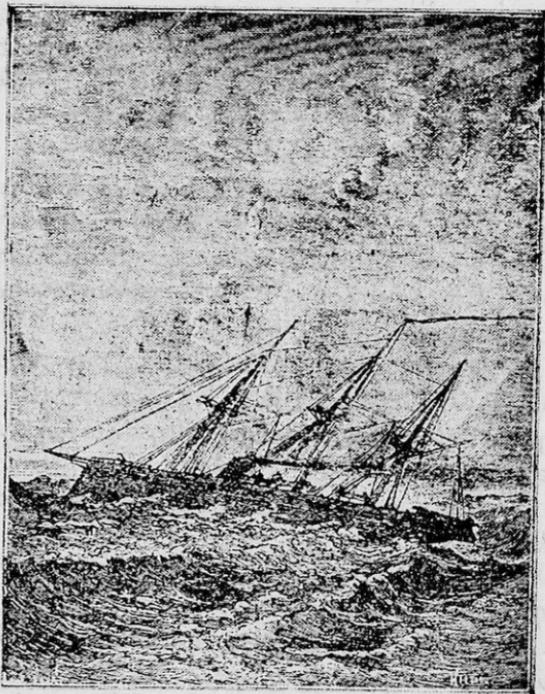
Αἰφνης φοβερός κρότος ἠκούσθη καὶ σπαρακτικὴ κραυγὴ ἐξέφυγεν ἀπὸ τὸ στήθος τῶν ἐπιβατῶν. Τὸ ἰστιοφόρον εἶχε κτυπήσει ἐπάνω εἰς τοὺς βράχους καὶ εἰς ὀλίγον θὰ κατεποντίζετο.

“Ὅλον τὸ πλήρωμα εὕρισκετο ἐπάνω τὸ κατάστρωμα τοῦ ἰστιοφόρου.

“Ὅλοι ὠχροὶ καὶ ἄφωνοι ἐπερίμεναν τὸν θάνατον!

2.

Πολλοὶ ἀνθρώποι εἶχαν μαζευθῆ εἰς τὴν παραλίαν καὶ ἔβλεπαν μὲ ἀγωνίαν νὰ θυθίζεται τὸ πλοῖον, χωρὶς νὰ ἴμποροῦν νὰ δώσουν χεῖρα βοηθείας εἰς τοὺς ναυαγούς. Ἐὰν ἦτο δυνατόν νὰ δέ-

σουσαν κανένα σχοινίον εἰς τὸ πλοῖον θὰ τὸ ἔσυραν πρὸς τὴν παραλίαν καὶ θὰ ἐσώζοντο οἱ δυστυχεῖς. Ἀλλὰ τὸ πλοῖον ἦτο μακρὰν καὶ τὰ κύματα ἐγίνοντο πρὸς μέγαρα καὶ ὁ ἀνεμος ἐδυνάμωνεν ἀκόμη.

Κανεὶς δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ ριφθῆ εἰς τὴν θάλασσαν.

Καὶ ἀπὸ τὸ πλοῖον τὴν αὐτὴν σκέψιν ἔκκιμαν ἄλλοι.

Ἀλλὰ καὶ ὁ γενναϊότερος ναύτης δὲν ἐτολμοῦσε νὰ

ριφθῆ εἰς τὴν θάλασσαν. Οἱ ἐπιβάται γονυπετεῖς προσύχοντο.

Αὔφνης σηκώνεται ἓνας ἐπιβάτης, πὺ ἐταξείδευε μὲ τὴν μικρὰν κόρην τοῦ καὶ τὸν σκύλον τοῦ, πλησιάζει τὸν πλοίαρχον καὶ τοῦ λέγει :

— Κύριε πλοίαρχε δώσατέ μου ἓνα σχοινὶ καὶ θὰ προσπαθήσω νὰ σωθῶμεν.

Ἔλαβε τὸ σχοινίον, ἐκάλεσε τὸν σκύλον τοῦ, ἔδωσε τὸ ἓνα ἄκρον τοῦ σχοινίου εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ ζῶου καὶ τὸν διέταξε νὰ ριφθῆ εἰς τὴν θάλασσαν. Τὸ πιστὸν ζῶον ἐδίστασε πρὸς στιγμὴν καὶ παρατηροῦσε πότε τὴν θάλασσαν καὶ πότε τὸν κύριόν τοῦ, σὰν νὰ ἤθελε νὰ τοῦ εἰπῆ : κίνδυνος—θάνατος.

Ἄλλ' ὁ κύριός τοῦ ἐπέμενε. Τότε ὁ γενναῖος σκύλος ὤρμησε καὶ ἐχάθη μέσα εἰς τὰ ἄγρια κύματα. Ὑστερα ἀπὸ μερικὰ λεπτὰ τῆς ὥρας ἐφάνη ἀρκετὰ μακρὰ ἀπὸ τὸ πλοῖον—ἐκολυμβοῦσε πρὸς τὴν παραλίαν. Τὸ πλήρωμα μὲ ἀγωνίαν παρακολουθοῦσε τὸ γενναῖον ζῶον πὺ ἐπάλαιε μὲ τὰ κύματα.

Εἶχε πλησιάζει ἀρκετὰ πρὸς τὴν παραλίαν. ἀλλ' ἦτο ἀδύνατον νὰ φθάσῃ ἐκεῖ. Ἐπάλαιεν εἰς μάτην. Εἰς μίαν στιγμὴν, ἐσταμάτησε. Ἐπιάσθη ὄλων ἢ ἀναπνοῇ καὶ εἰς τὴν παραλίαν καὶ εἰς τὸ πλοῖον.

Τότε δύο γενναῖοι ναῦται πὺ εὗρισκοντο εἰς τὴν παραλίαν, ἐμέτρησαν μὲ τὸ μάτι των τὸ διάστημα μεταξὺ των καὶ τοῦ σκύλου, ἔβγαλαν τὰ φορέματά των καὶ ἐρρίφθησαν εἰς τὴν θάλασσαν.

Εἰς ὀλίγον ἐφθασαν πλησίον τοῦ σκύλου καὶ τὸν ἔπιασαν. Ἦτο καιρὸς. Κολυμβῶντες ἔφεραν τὸν σκύλον εἰς τὴν παραλίαν καὶ τὸν ἔβγαλαν ἐκεῖ ζωντανὸν ἀκόμη.

Οἱ ἐπιβάται ἐπιάσθησαν ὄλοι ἀπὸ τὸ σχοινίον καὶ ἐρρίφθησαν εἰς τὴν θάλασσαν. Οἱ εἰς τὴν παραλίαν εὗρισκόμενοι τοὺς ἔσυραν καὶ τοὺς ἔβγαλαν ἔξω.

Ὁ ἀφωσιωμένος εἰς τὸν κύριόν τοῦ σκύλος εἶχε σώσει ὄλον τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου ἀπὸ βέβαιον θάνατον.

56. Τὸ ναυτόπουλο.

Μὲ καράβια στὰ ταξίδια
τὸ ναυτόπουλο γυρνᾷ,
μὲ τῆς θάλασσας τὰ φίδι
τὰ νιάτα του περνᾷ.

Ὁ βοριάς δὲν τὸ τρομάζει,
οὔτ' ἢ ἄπιστη νοτιά,
οὔτε χιόνι, οὔτε χαλάζι,
οὔτε κύματα πλατιά.

Στὴ δουλειὰ πουρνὸ καὶ βράδν
μὲ τὸ στρόμπο στὸ πλευρὸ
ξερὸ τρώει παξιμάδι
πίνει ἀκάθαρτο νερό.

Πεταχτὸ σὰν τὸ ξεφτέρι
ἀνεβαίνει στὰ πανιά,
καὶ μὲ ρόζους εἰς τὸ χέρι
λύνει, δένει τὰ σχοινιά.

Στοῦ κινδύνου τὴν τρομάρα
τὸ φυλάει μοναχὴ
τῆς μανούλας του ἢ λαχτάρα,
τῆς μανούλας του ἢ εὐχή,

Ποῦ ἐλπίζει παλληκάρι
νὰ τὸ ἰδῆ καμμιά φορὰ,
νὰ τὸ ποῦν μικρὸ Κανάρη
μὲς στ' ἀθάνατα Ψαρά.

57. Τὸ κουπὶ καὶ τὸ τιμόνι.

Ἐσυχάζει ἡ θάλασσα
τὸ κουπὶ θυμώνει,
στρέφεται περήφανο
λέγει στὸ τιμόνι.

«Σκλάβος ἀλευθέρωτος
πάντοτε δουλεύω,
σέρνω βάρη ἀσήκωτα
καὶ τὰ κουβαλῶ.
Μανιωμένα κύματα
σχίζω καὶ παλεύω,
βγαίνω στὸ γιαλό.

«Κ' ἐνῶ ἔγὼ μερόνυχτα
στὴ δουλειᾷ πεθαίνω,
ἔσὺ πάντα ξένοιαστο
καὶ ξεκουρασμένο
ἄκουμπᾶς στὴν πρύμνη σου,
καὶ δουλειά σου μόνη
νὰ γυρίζεις ἤσυχο
καὶ καμαρωτό.
Φύγε, ξεφορτώσου με,
ἄχρηστο τιμόνι,
εἶσαι περιττό».

Τρικυμία πλάκωσε
καὶ τὸ κῆμα ἀφρίζει,
τὸ κουπὶ ἀνδρειεύεται,
τὸν ἀγῶν^ο ἀρχίζει.

Μανιωμένη ἡ θάλασσα
σὰν θεριὸ φουσκώνει

κι ἄψηφᾶ στή λύσσα της
χίλια δυὸ κουπιά...

— «Πρόφθασε, τιμόνι,
δὲν ἀντέχω πιά».

58. Στὴ φουρτούνα.

Μαῦρα τὰ βουνά,
καταχνιὰ τὰ θάφτει,
θύελλα περνᾶ
καὶ βροντᾶ κι ἀστράφτει

Ἦνεμος φυσᾶ.
ἢ καλύβα τρίζει,
ὁ γιαλὸς λυσσᾶ
καὶ βογγᾶ κι ἀφρίζει.

Γλάρος πὺν πετᾶ
φαγητὸ γυρεύει,
βάρκα στάνοικτά,
ναύτης κινδυνεύει.

— «Ἄχ ! παρακαλῶ,
κάμε, Πλάστα χάρη.
σῶσε τὸν καλό,
τὸ φτωχὸ βαρκάρη !»

59. Ἡ Περσεφόνη.

2.

Οἱ Ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐλάτρευαν πολλοὺς θεοὺς καὶ πολλὰς θεάς. Οἱ κυριώτεροι ὅμως ἦσαν 12 : Ὁ Ζεὺς, ἡ σύζυγός του ἡ Ἥρα, ἡ κόρη του ἡ Ἀθηνᾶ, ὁ Ποσειδῶν, ὁ Πλούτων, ὁ Ἀπόλλων, ἡ Δήμητρα, ἡ Ἄρτεμις, ἡ Ἀφροδίτη, ἡ Ἑστία, ὁ Ἡφαιστος καὶ ὁ Ἑρμῆς. Ὁ Ἑρμῆς ἦτο καὶ ἀγγελιοφόρος τῶν θεῶν.

Οἱ 12 θεοὶ ἐκάθηντο—ὅπως ἐφαντάζοντο οἱ ἀρχαῖοι— εἰς τὴν ὑψηλοτέραν κορυφὴν τοῦ Ὀλύμπου. Ὁ Ὀλυμπος εἶναι ἓνα πολὺ ὑψηλὸν ὄρος εἰς τὴν Θεσσαλίαν ὁ μέγιστος τῶν θεῶν, ὁ πατὴρ θεῶν καὶ ἀνθρώπων, ἦτο ὁ Ζεὺς.

Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς δώδεκα αὐτοὺς θεοὺς οἱ Ἕλληνες ἐλάτρευαν καὶ πολλοὺς ἄλλους θεοὺς καὶ πολλὰς θεάς, καθὼς καὶ ἡμιθέους καὶ ἦρωας. Ἦσαν πολὺ εὐσεβεῖς καὶ συχνὰ ἐθυσίαζαν εἰς τοὺς θεοὺς τῶν βώδια καὶ πρόβατα καὶ ἄλλα ζῶα, καὶ ἔκαιαν τὰ κρέατά των, ἐπάνω εἰς βωμούς, διὰ νὰ φθάσῃ ἡ μυρωδιὰ ἕως τὸν οὐρανὸν καὶ νὰ εὐχαριστηθοῦν οἱ θεοί.

Εἶχαν πολλοὺς ναοὺς μαρμαροκτισμένους καὶ ἐκεῖ μέσα ἐφύλατταν τὰ ἀγάλματα, τὰ εἰδῶλα τῶν θεῶν. Ἦσαν εἰδωολάτραι.

2.

Ἡ Δήμητρα ἦτο ἡ θεὰ τῆς γῆς. Ἐπροστάτευε τὴν γεωργίαν καὶ τοὺς γεωργοὺς. Ἡ Δήμητρα ἐδώριζε τὰ ἀνθη, τὰ σιτηρὰ καὶ τὰ χόρτα εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἐβοηθοῦσε τοὺς ἀνθρώπους νὰ καλλιεργοῦν τὴν γῆν καὶ νὰ μαζεύουν τὸν καρπὸν. Εἰς τὴν κεφαλὴν τῆς ἐφοροῦσε στεφάνην καμω-

μένην ἀπὸ στάχυα.

Ἡ Δήμητρα εἶχε μίαν κόρην· τὸ ὄνομά της ἦτο Περσεφόνη.

Ἡ Δήμητρα ἀγαποῦσε ὑπερβολικὰ τὴν κόρην της, καὶ τὴν πρόσεχε σὰν τὴ μάτ α της. Ἡ μεγαλύτερα της εὐτυχία ἦτο ν' ἀκούῃ τὸ γλυκὸ της γέλοιο, καὶ ὁ κόσμος τῆς ἐφαίνετο ἄδειος καὶ ἄχαρος, ὅταν ἔλειπε ἀπὸ κοντά της ἡ Περσεφόνη.

Μίαν ἡμέραν ὅμως τῆς εἶχεν ἐπιτρέψει νὰ ὑπάγῃ περιπατοῦν μὲ τὰς φίλας της εἰς τὴν ἐξοχὴν.

Ἦτο μία ὡραία ἡμέρα τῆς ἀνοιξέως· πικροῦ χαρὰ Θεοῦ. Ἐνθουσιάσθη πολὺ ἡ Περσεφόνη καὶ ὅταν ἔφθασαν εἰς ἓνα ἀνθοσπαρμένον λειβάδι, ἔπιασε τὰς φίλας της ἀπὸ τὸ χέρι, καὶ ἤρχισε νὰ τραγουδῇ καὶ νὰ χορεύῃ.

Τόσον γλυκὴ ἦτο τὸ τραγούδι της, ὥστε μόλις τὸ ἤκουσεν ὁ μαῦρος Πλούτων κάτω ἀπὸ τὸ σκοτεινὸν του βασίλειον—ὁ Πλούτων, ὁ ἀδελφὸς τοῦ μεγάλου Θεοῦ, ἦτο θεὸς τοῦ Ἄδου, τοῦ κάτω κόσμου—ἐφούσκωσεν ἡ καρδιά του, καὶ ἠσθάνθη μοναξιὰν μεγάλην.

Ἐβγήκεν ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐζητοῦσε νὰ ἰδῇ ποιοὺς τραγουδεῖ.

Ὅλίγον παρακάτω διακρίνει κοράσια ποὺ ἐχόρευαν, καὶ ἀνάμεσά των τὴν κόρην τῆς Δήμητρας—τὴν Περσεφόνην.

Τοῦ ἐφάνη τόσον ὡραία, ὥστε κατ' ἀρχὰς τὴν ἐπῆρε διὰ μεγάλην θεάν. Ὅστερα ὅμως τὴν ἀνεγνώρισε, καὶ ἀμέσως τοῦ ἤλθεν ἡ ἰδέα νὰ τὴν κάμῃ σύζυγόν του, νὰ τὴν ἔχῃ σύντροφον εἰς τὸν κάτω κόσμον, εἰς τὸ σκοτεινὸν βασίλειόν του.

Ὅτι θεληματικὰ ποτὲ δὲν θὰ τὸν ἀκολουθοῦσεν ἕως τὸν Ἄδην, τὸ ἐμάντευσε· καὶ συλλογισμένος ἔσκυψε τὴν

κεφαλήν του να εὔρη ἄλλον τρόπον, να τὴν ἀρπάξῃ χωρὶς
να τὸ ἀντιληφθῇ κανεὶς.

3.

Εἰς ὀλίγον ἐσκορπίσθησαν τὰ κοράσια διὰ να μαζεύ-
σουν ἄνθη· καὶ ἐξαφνικὰ ἤστραψαν τὰ μάτια τοῦ θεοῦ.

Εἰς τὸν δρόμον τῆς Περσεφόνης ἔκαμε καὶ ἐφύτρωσε
νάρκισσος, ὑψηλὸς καὶ λυγερὸς, με φύλλα καταπράσινα
γύρω εἰς τὸ λιγνόν του κοτσάνι. Ὁ νάρκισσος ἦτο ἰδικόν
τοῦ ἄνθος—ἄνθος τοῦ Ἄδου καὶ τοῦ θανάτου.

Εἶδε τὸ ὠραῖον ἄνθος ἡ Περσεφόνη, καὶ ἔσκυψε να τὸ
κόψῃ. Μόλις ὁμως ἔσπασε τὸ κλωνάρι ἐσείσθη ἡ γῆ, ἀνοιξε
με βροντὴν δυνατὴν, καὶ ἀπὸ τὸ χάσμα ποῦ ἐσχηματίσθη
ἐβγήκεν ὁ Πλούτων, φοβερὸς εἰς τὸ μαῦρο του ἄρμα.
Μὲ τὸ ἓνα χέρι ἐκρατοῦσε τὰ ἄγρια ἄλογα, καὶ με τὸ ἄλλο
ἤρπασε τὴν Περσεφόνην ἀπὸ τὴν μέσην τῆς. Ἐρριψεν
κραυγὴν ἡ Κόρη, καὶ ἠθέλησε να πηδῆσῃ ἔξω ἀπὸ τὸ ἄρ-
μα. Ὁ Πλούτων ὁμως τὴν ἐκρατοῦσε σφικτὰ καὶ τὰ ἄλογά
του τοὺς παρέσυραν μακρὰ ἀπὸ τὰς συντροφισσάς τῆς.

Ἀγριευμένη ἔστρεψε να ἴδῃ ποῖος ἐτολμοῦσε να τὴν
ἐγγίσει καὶ ὅταν εἶδε τὰ ἀστραφτερά* μάτια τοῦ Πλούτωνος
καὶ ἠσθάνθη τὴν δύναμίν του, ἐκτάλαξεν ὅτι ἦτο θεὸς
ἀνώτερός τῆς. Τῆς ἐξέφυγε παράπονον σὰν κλάμα, ἔρρι-
ψεν ἀπελπισμένην ματιὰ δλόγυρα, καὶ ἔκρυψε τὸ πρόσω-
πον μέσα εἰς τὰ χέρια τῆς.

Ἐξαφνα τὰ ἄλογα ἀφρισμένα ὠρθώθησαν ἐμπρὸς εἰς
ἓνα ἀπότομον βράχον, μόλις ὁμως τὸν ἐκτύπησεν ὁ Πλού-
των με τὸ δόρυ του, ἤνοιξε διάπλατα, καὶ μέσα ἐχύθη τὸ
ἄρμα, καὶ ἐχάθη ἀπὸ τὸν ἐπάνω κόσμον.

Ὀλίγα ἄνθη μόνον, τὰ ὁποῖα ἐγλύστρησαν ἀπὸ τὰ χέ-
ρια τῆς Περσεφόνης, ἔμειναν ἀπ' ἔξω.

4.

Τὴν πρώτην φωνὴν τῆς Κόρης ἤκουσεν ἡ Δήμητρα, καὶ ἀνήσυχος ἔτρεξε νὰ τὴν βοηθήσῃ. Δὲν τὴν εὔρεν ὅμως πουθενά, οὔτε ἤξευρε κανεὶς νὰ τῆς εἶπῃ τί ἔγινε.

Μὲ σφιγμένην καρδίαν ἤρπασε λαμπάδα ἀναμμένην, ἐτυλίχθη μέσα εἰς μαῦρον πέπλον, καὶ ἐπῆρε τὰ βουνὰ νὰ εὔρῃ τὴν θυγατέρα της.

Τὸν κάθε περαστικὸν ἐρωτοῦσε :

— «Μὴν εἶδες, καμμίαν κόρην ὑψηλὴν καὶ ἄσπρην σὰν τὸ κρίνον, μὲ μαλλιὰ σὰν πέπλον μαῦρα ριχμμένα εἰς τὴν πλάτην ;»

Κανεὶς ὅμως δὲν τὴν εἶχεν ἰδεῖ.

Καὶ πάλιν ἐρωτοῦσε :

— «Μὴν ἀκουσες τὴν φωνὴν της, γεμάτην τρόμον καὶ φρίκην ;»

Καὶ πάλιν ἐσῆκωναν ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι οἱ ξένοι, καὶ ἐξακολουθοῦσεν ἡ θεὰ τὸν δρόμον της.

Εἰς τὸ τέλος ἔφθασεν εἰς ἓνα σπήλαιον ὑψηλὰ εἰς ἓνα βουνόν. Γύρω εἰς τὸ σπήλαιον ἦτο πυκνὴ ομίχλη.

Κουρασμένη ἐκάθησε ἡ Δήμητρα ἐπάνω εἰς μίαν πέτραν, καὶ ἀκούμδησε τὸ κεφάλι εἰς τὰ χέρια της.

— «Ἐκάτη», εἶπε—καὶ ἡ φωνὴ της ἦτο γεμάτη ἀπὸ θλίψιν καὶ πόνον—«βασιλίσσα τῆς νυκτός, δὲν εἶδες τὴν κόρην μου ; Δὲν ἤκουσες τὴν φωνὴν της ; Ἡμέρας καὶ μῆνας τὴν ζητῶ. Ἐκάτη, βοήθησέ με !»

Καὶ ἀπὸ τὸ σπήλαιον ἐβγήκεν ἡ Ἐκάτη, καὶ μυστικά εἶπεν εἰς τὴν Δήμητραν :

— «Δὲν τὴν εἶδα τὴν Περσεφόνην. Δὲν ἤξεύρω τί ἔγινε. Μίαν ἡμέραν ὅμως ἤκουσα ἄγριον ποδοβολητόν, καὶ ἡ γῆ ἤρχισε νὰ τρέμῃ, καὶ ἀνάμεσα εἰς τὴν βοήν ἤκουσα παράπονον τόσον ἀπελπιστικόν, ὥστε ἐπόνεσεν ἡ καρδιά μου.

Ἐπέρασεν ὁμως ἡ βοή καὶ ἐσώπασεν ἡ φωνή. Πήγαινε, Δήμητρα, πήγαινε· ἐκεῖ, ὀπίσω ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ δένδρα, καὶ μαῦρο εἶδα νὰ περνᾷ...»

Ἐσηκώθη ἡ Δήμητρα, καὶ μὲ ἀργὰ βήματα ἠκολούθησε τὸν δρόμον ποῦ τῆς ἔδειξεν ἡ Ἐκάτη.

Ἐφθασεν ἔμπρὸς εἰς ἕνα βράχον, καὶ ὕψωσε τὴν λαμπάδα τῆς νὰ φέξῃ καλύτερα. Ἐκοίταξε γύρω γύρω μὲ προσοχήν.

Ἐξαφνα ἔρριξε κραυγὴν... διότι ἐκεῖ, εἰς τὴν ρίζαν τοῦ βράχου, εἶδε κάτι μαραιμένα ἄνθη εἰς τὴν σκόνην.

Τὰ μάζεψε, καὶ ἐλαφρωμένη κάπως τώρα καὶ γεμάτη ἐλπίδα, ἔτρεξεν εἰς τὸν Ἥλιον (Ἀπόλλωνα).

— «Ἥλιέ μου λαμπρέ, χρυσόθρονα βασιλιά, εἰπέ μοῦ εἶδες τὴν Περσεφόνην; Εἶδες τὴν κόρην μου;»

Ὁ Ἥλιος ὁμως ἐφοβεῖτο τὸν Πλούτωνα καὶ δὲν ἀπήντησε. Καὶ ἐπειδὴ ἡ Δήμητρα ἐξηκολουθοῦσε νὰ τὸν παρακαλῇ θερμά, τῆς εἶπε σιγά:

— «Εἶδα τὸν Πλούτωνα νὰ περνᾷ μὲ τὸ μαῦρον τοῦ ἄρμα, καὶ πλάϊ του ἐβαστοῦσε τὴν Περσεφόνην. Τὴν εἶδα ἀπὸ ὕψηλὰ κάτασπρην μέσα εἰς τὴν μαυρίλαν, καὶ ἔπειτα ἤνοιξεν ἕνας βράχος καὶ τὴν κατέπειε..»

Ὅταν τὰ ἤκουσεν ἡ Δήμητρα ἐσκοτείνισσε τὸ πρόσωπόν τῆς. Σιωπηλῇ ἀνέβηκεν εἰς τὸν Ὀλυμπον.

— «Ζεῦ, πατέρα, εἶπε, ἤξευρες ὅτι θὰ μοῦ ἔπαιρναν τὴν Κόρην μου· πῶς τὸ ἄφησες καὶ ἔγινε;

Ὁ Ζεὺς δὲν ὠμίλησε, μόνον κατέβασε τὰ μάτια του ἔμπρὸς εἰς τὴν ἀδικημένην θεάν, διότι μὲ τὴν ἄδειάν του εἶχε κλέψει ὁ Πλούτων τὴν κόρην τῆς.

τέβη εἰς τὴν γῆν. Μὲ μίαν κίνησιν ἔσβυσε τὴν λαμπάδα της, καὶ ἀμέσως ἐξηράνθησαν οἱ κάμποι, ἐμαράνθησαν τὰ ἄνθη, ἔπεσαν οἱ καρποί.

Ἐτρόμαξαν οἱ ἄνθρωποι. Ἐτρεξαν νὰ τὴν παρακαλοῦν νὰ παύσῃ τὸν θυμὸν της. Ἐκείνη ὁμως τοὺς ἔλεγε:

— «Φέρετέ μου πρῶτα τὴν κόρην μου ἀπὸ τὸν Ἄδην».

Εἰς ὀλίγον ὁμως ἤρχισαν νὰ πεθαίνουν τὰ ζῶα, καὶ ἤλθεν ἡ πείνα καὶ ἡ ἀρρώστια, καὶ ὁ Ζεὺς ἐφοβήθη μήπως χάσῃ τὰς θυσίας τοῦ τοῦ ἔκαμναν οἱ ἄνθρωποι. Ἐστειλε τότε τὴν Ἥω, τὴν θεὰν τῆς αὐγῆς, νὰ παρακαλέσῃ τὴν Δήμητραν, νὰ ξαναφέρῃ τὴν εὐτυχίαν εἰς τὴν γῆν, ἀλλὰ οὔτε ἐγύρισε νὰ τὴν ἰδῆ ἡ Δήμητρα.

Τῆς ἔστειλε τὰς Χάριτας, τὰς Μούσας καὶ πολλοὺς ἄλλους, ἀλλὰ δὲν ἐπέτυχαν νὰ τὴν μεταπείσουν.

Τότε ἐφόρσε τὰ πτερωτά του πέδιλα ὁ Ἐρμῆς καὶ παρουσιάσθη εἰς τὴν ὠργισμένην θεὰν. Καὶ ἡ Δήμητρα σκοτεινιασμένη τοῦ εἶπε:

— «Φέρετέ μου τὴν Κόρην μου, καὶ σὰς ξαναδίδω τὰ πλοῦτη τῆς γῆς».

Ἐπέταξε τότε ὁ Ἐρμῆς εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Ἄδου καὶ ἐφώνησε:

— «Πλούτων, ὁ Ζεὺς σὲ διατάσσει μὲ τὸ στόμα μου. Δώσε ὀπίσω τὴν Περσεφόνην, διότι θὰ καταστραφῆ ὁ ἐπάνω κόσμος».

Ἠκούσθησαν τότε ἀπὸ μέσα θρῆνοι καὶ βογγητά, ἀλλὰ δὲν ἐτολμοῦσε νὰ παρακούσῃ εἰς τὸν ἀδελφόν του ὁ Πλούτων, καὶ εἰς ὀλίγον ἐβγήκεν ἀπὸ τὸν Ἄδην ἡ Περσεφόνη.

Μόλις εἶδε τὸ φῶς, ἤρχισε νὰ γελά ἀπὸ τὴν χαρὰν της, καὶ ἔτεινε τὸ χέρι της εἰς τὸν Ἐρμῆν.

— «Γρήγορα εἶπε, πάρε με εἰς τὴν μητέρα μου!»

Ἀπὸ μακρὰ τὴν εἶδεν ἡ Δήμητρα, καὶ ἔδαλε πτερὰ εἰς τὰ πόδια της. Τὴν ἐπῆρεν εἰς τὴν ἀγκαλιά της, τὴν

ἐσκέπασε μὲ τὰ φιλιὰ τῆς, καὶ γύρω των ἤρχισε νὰ πρασι-
νίζῃ ἢ γῆ, καὶ τὰ δένδρα νὰ βλαστάνουν· τόση ἦτο ἡ χαρὰ
τῆς Δήμητρας!

— « Ἄχ! καὶ νὰ ἤξευρες τί εἶδα ἐκεῖ κάτω! — ἔλεγεν
ἡ Περσεφόνη, κοιτάζουσα γύρω τῆς τὴν γῆν. — Για ἰδέ, τὸ
φόρεμά μου εἶναι ἀκόμη ὑγρὸν ἀπὸ τὸν Ἄδην. Ἐκεῖ εἶναι
σκοτάδι βαθύ, καὶ κανεὶς ποτὲ δὲν γελά, καὶ ὅλοι εἶναι
σιωπηλοί. Ἀκόμη καὶ τὸ ρώδι ποὺ μοῦ ἔδωσεν ὁ Πλούτων... »

Ἡ Δήμητρα ὅμως τὴν διέκοψε :

— « Τί εἶπες; ἠρώτησεν ἀνήσυχος, τὸ ρώδι τὸ ἔφαγες ; »

Ἡ Περσεφόνη ἐγέλασε :

— « Μοῦ τὸ ἔδωσεν ὅταν ἔφυγα, καὶ μὲ παρεκάλεσε νὰ
τὸ φάγω. Ἦτο ὅμως τόσον ξηρόν, ὥστε μόλις τὸ μισὸ
ἠμπόρεσα νὰ καταπιῶ ».

— « Ἀλλοίμονον, ἐφώναξεν ἡ Δήμητρα, τί ἔκαμες! Ἦτο
τὸ φροῦτον τοῦ γάμου! Τώρα δὲν εἶσαι πλέον μόνον ἰδικὴ
μου. Ἐφαγες τὸ μισὸ τὸ ρώδι καὶ τὸν μισὸν χρόνον θὰ
περνᾷς εἰς τὸν Ἄδην ».

Οὕτω καὶ ἔγινε.

Ἐξ μῆνας ἔμεινεν ἡ Περσεφόνη πλησίον εἰς τὸν Πλού-
τωνα, καὶ ἐσκεπάζετο ἡ γῆ μὲ χιόνια, καὶ ἡ Δήμητρα μόνη
ἐκλείετο εἰς τὸ σπήλαιόν τῆς. Ὅταν ὅμως τὴν ἀνοιξιν
ἐβγαίνειν ἡ Περσεφόνη εἰς τὴν γῆν ἐπάνω, ἐξυπνοῦσαν τὰ
ἄνθη κάτω ἀπὸ τὰ ἐλαφρά τῆς βήματα. Ὅσον καιρὸν ἔμενε
μὲ τὴν μητέρα τῆς, ἡ γῆ ἦτο στολισμένη σὰν νύμφη καί,
ἀπ' ὅπου ἐπερνοῦσεν ἡ Περσεφόνη, ἐκελαδοῦσαν τὰ πτηνά,
καὶ τὰ δένδρα ἐσκορποῦσαν ἐπάνω τῆς τὰ ἄνθη των.

60. Ὁ Φαέθων.

1

Ὁ Φαέθων ἦτο υἱὸς τοῦ Ἥλιου.

Ὁ Ζεὺς ὅμως δὲν τοῦ εἶχεν ἐπιτρέψει ἀκόμη νὰ ζῆ ἐπάνω εἰς τὸν Ὀλυμπον. Ἐπερνοῦσε λοιπὸν τὰς ἡμέρας του εἰς τὴν γῆν μὲ ἄλλους νέους συνομήλικάς του.

Ὁ Φαέθων ἔκαυχάτο ὅτι εἶναι υἱὸς τοῦ θεοῦ, καὶ ἐφέρετο ἀλαζονικὰ πρὸς τοὺς συντρόφους του. Ἐκεῖνοι ὅμως τὸν ἐπεισμάτωναν καὶ τοῦ ἔλεγαν :

— « Ἐὰν ἀληθινὰ εἶναι πατέρας σου ὁ θεὸς Ἥλιος, θὰ σοῦ τὸ ἀπεδείκνυε μὲ κανένα σημεῖον. . . »

Καὶ τὸν προέτρεπαν νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν πατέρα του τὴν χάριν νὰ ὀδηγήσῃ καὶ αὐτὸς μίαν φορὰν τὸ ἄρμα του εἰς τὸν οὐρανόν.

Ὁ Φαέθων εὐχαριστήθη μὲ τὴν συμβουλὴν αὐτὴν, καὶ συχνὰ ἐπήγγαινε κοντὰ εἰς τὴν χρυσοῦν πύλην τοῦ Οὐρανοῦ καὶ ἐκοίταζε μὲ λαχτάρα τὸν πατέρα του Ἥλιον ν' ἀναδαίνη εἰς τὸ φωτεινὸν ἄρμα του, καὶ τὰ περναῖ μὲ μεγαλεῖον τὸν Οὐρανὸν ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν ἕως τὴν Δύσιν.

Τὸν ἐβασάνιζεν ἡ ἐπιθυμία ν' ἀναβῆ καὶ ἐκεῖνος μίαν ἡμέραν εἰς τὸ ἄρμα, νὰ πιᾶσῃ εἰς τὰ νεαρὰ χέρια του τὰ χαλινάρια, νὰ αἰσθανθῆ τὴν δύναμιν τῶν ἀγρίων ἀλόγων καὶ νὰ τὰ δαμάσῃ μὲ τὰ χέρια του. Ἦθελε νὰ ἴδῃ τὰ ἄλογα νὰ ἀφρίζουν καὶ νὰ ἀγριεῦουν, καὶ ἐκεῖνος νὰ τὰ βασταῖ μὲ σιδηρᾶν δύναμιν ! Τότε πλέον δὲν θὰ ἐντρέπετο τοὺς φίλους του. Τότε θὰ τοὺς ἀπεδείκνυε ὅτι εἶναι ἀνώτερός των, ὅτι εἶναι υἱὸς θεοῦ !

2.

Ὅταν ἐπέστρεφε τὸ βράδυ ὁ Ἥλιος, ὁ Φαέθων ἐρρί-

πτετο εἰς τὸν λαιμόν του καὶ τὸν ἐπαρακαλοῦσε :

— « Πατέρα δὲν μὲ ἀγαπᾶς· οἱ φίλοι μου μὲ πειράζουν ὅτι δὲν εἶμαι υἱός σου. Κάμε μου μίαν χάριν. Ἐφησέ με νὰ ὀδηγήσω αὔριον ἐγὼ τὸ ἄρμα σου. . . »

Εἶσαι μικρὸς ἀκόμη, τοῦ ἔλεγεν ἐκεῖνος, καὶ ὁ Φαέθων ἐδάγκανε νὰ χεῖλη του, καὶ σκυθρωπὸς ἐχάϊδευε τὰ ἰδρωμένα ἄλογα.

Ὁ Ἥλιος ὅμως ἀγαποῦσε τὸν υἱόν του, καὶ ἐπονοῦσε νὰ τὸν βλέπῃ λυπημένον. Μίαν ἡμέραν δὲν ἐβάσταξε πλέον.

— « Πήγαινε, εἶπε· σήμερα ἐσὺ θὰ ὀδηγήσῃς τὸ ἄρμα μου ».

Τὸ ἔλεγε μὲ δισταγμὸν καὶ ἀνησυχίαν, ὁ Φαέθων ὅμως δὲν ἐκρατεῖτο πλέον. Τοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἡ χαρὰ τὸν ἐπνίγε.

Ἐπήδησεν εἰς τὸ ἄρμα, ἤρπασε τὰ χαλινάρια, καὶ ἐμαστίγωσε τὰ ἄλογα. Ἐκφνιασμένα ὠρθώθησαν τὰ ζῶα, καὶ ἔπειτα μὲ ὄρμην ἐχύθησαν εἰς τὸν Οὐρανόν, σύροντα τὸ ἄρμα ὀπίσω των. Γρήγορα ὅμως ἐνόησαν, ὅτι τὸ χέρι ποῦ τὰ ἐδαστοῦσε, δὲν ἦτο τοῦ Ἥλιου τὸ στιβαρὸν χέρι, καὶ ἀγριευμένα ἐτίναξαν τὰ κεφάλια των μὲ δυνατὸν χρεμετισμόν.

Ἀπὸ τὰ ρουθούνια των ἐπετοῦσαν φλόγες, καὶ τὰ πέταλά των ἐβγαζαν σπίθες. Μὲ τὸ γόνατον στηριγμένον ἐμπρὸς του, εἰς τὸ χρυσοῦν τοίχωμα τοῦ ἄρματος, ἐπροσπαθοῦσε ὁ Φαέθων νὰ βαστάξῃ τὰ ἄλογα. Ὁ ἄνεμος ἐσφύριζεν εἰς τὰ αὐτιά του, τὰ μαλλιά του τὸν ἔδερναν εἰς τὸ πρόσωπον, ἐκεῖνος ὅμως μὲ σφιγμένα δόντια ἐτραβοῦσε τὰ χαλινάρια, διὰ νὰ δαμάσῃ τὴν ὄρμην τῶν ζώων.

Ἦτο ἄξιος υἱὸς τοῦ Ἥλιου.

3.

Ἐμάζευσεν ὁ Φαέθων ὅλην τὴν δύναμίν του· τὰ χέρια

του έδαστοῦσαν τὰ λωριά, τὸ σῶμα του γυρμένον ὀπίσω, ἠγωνίζετο νὰ συγκρατήσῃ τὰ ἄλογα. Ἐκεῖνα ὅμως δυνατώτερα ἀπὸ τὸν τολμηρὸν υἱόν, εἶχαν παραιτήσει πλέον τὸν συνηθισμένον τῶν δρόμον καὶ πότε κατέβαιναν τόσον χαμηλά, ὥστε ἔκαιαν τὴν γῆν καὶ ἐμαύριζαν οἱ ἄνθρωποι, καὶ πότε ἀνέβαιναν τόσον ὑψηλά, ὥστε ἐπάγωνεν ἡ γῆ καὶ ἐσκεπάζετο μὲ χιόνια καὶ πάγους.

Εἶδεν ὁ Ζεὺς ἀπὸ τὸν Ὀλυμπον τὸ κακὸν ποῦ ἐγένετο, ἐροθήθη μὴ καταστραφῆ ὁ κόσμος, καὶ ὠργισμένος ἐπέταξε τὸν κερανόν του ἐπάνω εἰς τὸ ἄρμα.

Τὰ ἄλογα ἐτινάχθησαν ὀπίσω, καὶ φοβισμένα ἐσταμάτησαν ἀπότομα, μὲ τὰ ρουθούνια διάπλατα, καὶ τὰ μάτια κοτακόκκινα, καὶ δαμασμένα ἀπὸ τρόμον.

Τὸ σῶμα ὅμως τοῦ τολμηροῦ υἱοῦ, συντετριμμένον καὶ ἀγνώριστον, ἐγλύστησεν ἀπὸ τὸ ἄρμα, καὶ ἔπεσεν εἰς τὸν Ἡοιδανὸν ποταμόν.

Αἱ ἀδελφαί του αἱ Νεραΐδες ἐστέκοντο εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ, καὶ, ὅταν εἶδαν ὅτι τὰ νερὰ ἐσκέπασαν τὸ σῶμα τοῦ ἀδελφοῦ των, ἤρχισαν νὰ θρηνοῦν καὶ νὰ κλαίουں.

Μὲ λυπητερὰ μοιρολόγια ἀνεβοκατέβαιναν τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐζητοῦσαν τὸ πτώμα του. Τόσον τὰς ἐλυπήθη ὁ Ζεὺς, ὥστε τὰς μεταμόρφωσεν εἰς ὑψηλὰς Λεύκας.

Καὶ ὅταν φυσᾷ ὁ ἄνεμος σείονται αἱ λεῦκαι καὶ στενάζουν καὶ τρέμουν τὰ φύλλα των ἀπὸ τὸν πόνον...

61. Ὁ Θησεύς.

1.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνας ἐτιμοῦσαν πολὺ τοὺς ἥρωας ἐκείνους ποὺ ἔκαμναν μεγάλα κατορθώματα διὰ νὰ ὠφελήσουν

τοὺς ἀνθρώπους.

Ἔνας ἀπὸ αὐτοῦς τοὺς ἥρωας ἦτο καὶ ὁ Θησεύς.

Πατέρα ὁ Θησεὺς εἶχε τὸν Αἰγέα, βασιλέα τῶν Ἀθη-
νῶν, μητέρα τὴν Αἴθρα, τὴν κόρην τοῦ βασιλέως τῆς
Τροίζης, Πιθέως.

Ὁ Θησεὺς ἐγεννήθη καὶ ἐμεγάλωσεν εἰς τὴν Τροίζην,

ἔπου ἔμενε μὲ τὴν μητέρα του κοντὰ εἰς τὸν πάππον του.

Ὅταν ὁ Αἰγεὺς ἔφυγε διὰ τὰς Ἀθήνας εἶπεν εἰς τὴν
σύζυγόν του τὴν Αἴθραν:

— « Αἴθρα, περισσότερον καιρὸν δὲν ἠμπορῶ νὰ μείνω
ἐδῶ, ὁ δὲ γέρων πατέρας σου σὲ θέλει κοντὰ του. Μείνε
λοιπὸν καὶ φρόντισε διὰ τὸ παιδί μας. Κάτω ἐκεῖ εἰς τὴν
μεγάλην πέτραν ἔκρυψα τὰ πέδιλα καὶ τὸ σπαθί μου. Ἄν
ὁ υἱός μας μεγαλώσῃ καὶ γίνῃ δυνατὸς καὶ ἠμπορέσῃ νὰ
κουνήσῃ τὴν πέτραν αὐτὴν ἄς φορέσῃ τὰ πέδιλα καὶ τὸ
σπαθί καὶ ἄς ἔλθῃ νὰ μὲ εὕρῃ εἰς τὰς Ἀθήνας.

2.

Ὅταν ὁ Θησεὺς ἐγίνε παλληκᾶρι τὸν ἐπῆρεν ἡ μητέρα
του κοντὰ εἰς τὴν πέτραν καὶ τοῦ εἶπε:

— Παιδί μου, ὁ πατέρας σου σὲ περιμένη εἰς τὰς Ἀθήνας. Θὰ φανῆς ἄξιον βασιλόπουλο, ἂν ἤμπορέσης νὰ κυλίσης τὴν πέτραν αὐτὴν καὶ πάρης ὅ,τι σοῦ ἔχει κρυμμένα ἐκεῖ κάτω ὁ πατέρας σου.

Ὁ Θησεὺς χωρὶς πολλὴν δυσκολίαν ἐσήκωσε τὴν μεγάλην πέτραν καὶ εὗρηκε πέδιλα καὶ σπαθί. Τὰ ἐφόρεσε μὲ ὑπερηφάνειαν καὶ ἐζήτησεν τὴν ἄδειαν ἀπὸ τὴν μητέρα καὶ τὸν πάππον του νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἀθήνας νὰ εὗρῃ τὸν πατέρα του.

Ἐκεῖνοι τοῦ ἔδωσαν τὴν ἄδειαν, ἀλλὰ τὸν συνεβούλευσαν νὰ ὑπάγῃ μὲ πλοῖον διὰ θαλάσσης, διότι ἀπὸ τὴν ξηρὰν ὁ δρόμος ἦτο ἐπικίνδυνος ἀπὸ ληστὰς καὶ κακούργους. Ὁ Θησεὺς ὅμως ἐπέμενε νὰ ἀναχωρήσῃ διὰ ξηρᾶς. Εἶχε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ καθαρίσῃ τὸν δρόμον ἀπὸ τὰ κακοποιὰ στοιχεῖα. Ἦθελε νὰ φαίνεται ἄξιος υἱὸς βασιλέως καὶ νὰ τηρήσῃ τὸ δῶρον τοῦ πατέρα του.

Ἐφόρεσε λοιπὸν τὰ πέδιλα, ἐκρέμασεν εἰς τὸν ὦμον τὸ σπαθί, καὶ ἐξεκίνησεν πεζὸς διὰ τὰς Ἀθήνας.

3.

Εἰς τὸν δρόμον ποὺ ἐπήγαινε, ὅταν ἔφθασε κοντὰ εἰς τὴν πολιτείαν Ἐπίδαυρον, εἶδε μερικοὺς βοσκοὺς μὲ τὰ ποίμνιά των νὰ τρέχουν φοβισμένοι;

— Τί ἐπάθατε; τοὺς ἠρώτησε.

— Φεῦγα γρήγορα καὶ σύ, τοῦ ἐφώναξαν ἐκεῖνοι, ἂν θέλῃς τὴν ζωὴν σου· φεῦγα γρήγορα.

— Διατί; ἠρώτησε πάλιν ὁ Θησεὺς.

— Ἐρχεται ὁ Περιφήτης, ἐφώναξαν πάλιν οἱ βοσκοὶ καὶ ἐκάθησαν ὀπίσω ἀπὸ τὸ βουνόν

Ὁ Θησεὺς εἶχε ἀκούσει διὰ τὸν Περιφήτην. Ἦτο γίγας κακούργος καὶ ἐκάθητο εἰς τὸ σταυροδρόμιον μὲ ἓνα

ρόπαλον. Διαβάτης δὲν ἐτολμοῦσε νὰ περάσῃ ἀπὸ ἐκεῖ, διότι ὁ Περιφύτης τὸν ἐσκοτώνει μὲ τὸ ρόπαλόν του.

Ἄντι νὰ φύγῃ, ἐστάθη. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐφαίνετο ὁ Περιφύτης, ὁ Θησεὺς ἐπροχώρησε νὰ τὸν συναντήσῃ. Ὅταν τὸν ἀντίκρυσσε, εἶδε νὰ ἔρχεται ἐπάνω του ἕνας ἀληθινὸς γίγας, μὲ τὸ φοβερὸν ὄπλον εἰς τὸ χέρι.

— Τολμᾶς καὶ στέκεσαι ἐμπρὸς μου; ἐρώτησε ὁ Περιφύτης τὸν Θησεά.

Ἄντι νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ, χύθηκε μὲ ὀρμὴν καταπάνω του, τοῦ ἔπιασε τὸ ὀπλισμένον χέρι καὶ ἐκατάφερεν ἕνα δυνατὸν κτύπημα εἰς τὸ στήθος τοῦ γίγαντος ποὺ τοῦ ἐκλόνισε τὰ πόδια.

Ἦρχισε τότε φοβερὰ πάλη μεταξύ των. Εἰς μίαν εὐκαιρίαν ἤρπασεν ὁ Θησεὺς τὸ ρόπαλον τοῦ Περιφύτου καὶ τὸ κατάφερεν εἰς τὴν κεφαλὴν του. Ὁ κακοῦργος ἐξηπλώθη ἀνάσθητος καὶ εἰς ὀλίγον ἦτο νεκρός.

Μόλις ἔμαθαν οἱ κάτοικοι τῆς Ἐπιδαύρου τὸν φόνον τοῦ κακοῦργου, ἐδγῆκαν καὶ ὑπεδέχθησαν τὸν Θησεά μὲ κλάδους ἐλαίας καὶ δάφνης, καὶ τὸν ἐτίμησαν ὡς σωτήρά των.

4.

Ἄνεχώρησεν ὁ Θησεὺς ἀπὸ τὴν Ἐπίδαυρον. Ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν Κόρινθον καὶ ἔφθασεν εἰς τὸν Ἴσθμόν. Εἶχε μάθει, ὅτι ἐκεῖ παραμονεύει ἄλλος ληστὴς πλέον ἄγριος, ὁ Σίνης.

Ὁ Σίνης ἐκρύβετο ὀπίσω ἀπὸ τὰ δένδρα καὶ ἅμα ἐπερνοῦσε ξένος, τὸν ἔπιανε, ἐλύγιζε τὰς κορυφὰς δύο κουκουναριῶν, ἔδενε τὰ πόδια τοῦ ξένου τὸ ἕνα εἰς τὸ ἕνα δέν-

δρον και τὸ ἄλλο εἰς τὸ ἄλλο δένδρον και ἄφηγε τὰς λυγισμένας κορυφάς των νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὰς θέσεις των. Τότε ὁ δυστυχισμένος ἄνθρωπος ἐσχίζετο εἰς δύο. Διὰ τοῦτο ἔλεγαν τὸν κακοῦργον αὐτὸν «Σίνης ὁ Πιτυοκάμπτης», ἐπειδὴ ἐλύγιζεν-ἔκαμπτε-τὰς κουκουναριάς-τὰς Πίτυς.

Ὅταν ἔφθασεν ὁ Θησεὺς εἰς τὴν Ἴσθμὸν ἐστάθη νὰ ἴδῃ ποῦ νὰ εἶναι κρυμμένος ὁ Σίνης. Ἄλλ' ὁ Σίνης δὲν ἐφαίνετο. Ὁ Θησεὺς ἀπεφάσισε νὰ τὸν εὔρῃ, και ἐπροχώρησε μέσα εἰς τὸ δάσος. Ἐκεῖ βλέπει τὸν Σίνην, νὰ θγαίνῃ σιγὰ-σιγὰ ὀπίσω ἀπὸ ἓνα χονδρὸν δένδρον. Ἦτο πελώριος μὲ τριχωτὰ στήθια και ἀγριωπὸν πρόσωπον.

Ἐστάθησαν και οἱ δύο μόλις ἀντίκρυσαν ὁ ἓνας τὸν ἄλλον.

Ὁ Σίνης, μὲ ὄλην τὴν ἀγριότητα ποῦ εἶχεν εἰς τὴν μορφήν του, ἔχαμογέλασε ὅταν εἶδε τὸν μικρὸν Θησέα νὰ στέκεται ἀπέναντί του μὲ θάρρος. Τοῦ ἐφάνη ἀστεῖον νὰ σκέπτεται νὰ τοῦ ἀντισταθῇ ἓνα μικρὸ παλληκαράκι. Ἐπλησίασε και ἄπλωσε τὸ χονδρὸ του χέρι νὰ ἀρπάξῃ τὸν Θησέα.

Ὁ μικρὸς ἦρωας δὲν χάνει καιρὸν. Ὅρμᾳ ἐπάνω εἰς τὸν Σίνην, και κρέμαται ἀπὸ τὸν λαιμὸν του. Τοῦ δίδει μὲ τὸ γόνατόν του κτύπημα δυνατὸν εἰς τὸ στήθος και ἔπειτα κατορθώνει νὰ τὸν ρίψῃ κάτω ζαλισμένον. Ἀμέσως δέ-νει τὰ χέρια του μὲ ἓνα σχοινὶ ποῦ τὸ ἦρπυξεν ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν Σίνην.

Ὁ κακοῦργος ἦτο πλέον ἀνίσχυρος. Ἄλλὰ ἔπρεπε και νὰ τιμωρηθῇ. Νὰ πάθῃ, ἕτι ἔκαμεν εἰς τοὺς ἄλλους. Ὁ Θησεὺς λοιπὸν ἐλύγισε δύο δένδρα, ἔδεσε ἀπ' αὐτὰ τὸν Σίνην και οὕτω ὁ ἀγριὸς ληστής ἐσχίσθη εἰς δύο κομμάτια.

Οὕτω ἐλευθερώθη ὁ Ἴσθμὸς, και ἀπὸ τότε ἐπερνοῦσαν οἱ ταξιδιώται χωρὶς φόβον και χωρὶς κίνδυνον.

5.

Ὁ Θησεὺς ἐπροχώρησεν ἀπὸ τὸν Ἴσθμὸν καὶ ἔφθασεν εἰς τὰ Μέγαρα. Ἐκεῖ εὗρήκε τὸν ληστήν Σκίρωνα.

Ὁ Σκίρων ἐκρύβετο ὀπίσω ἀπὸ ἓνα ὑψηλὸν βράχον κάτω εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἐνόμισεν, ὅτι τὸ ἴδιον ἤμποροῦσε νὰ κάμῃ καὶ εἰς τὸν Θησεά. Ὁ μικρὸς ὅμως ἦρως, θαρρευμένος καὶ ἀπὸ τὰ προηγούμενα κατορθώματά του, ἐπρόφθασε νὰ τυλιχθῆ γύρω ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ Σκίρωνος καὶ νὰ τὸν κατακυλίσῃ εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἄπ' ἐκεῖ ἐπροχώρησε καὶ ὅταν ἐπλησίαζε πλεόν εἰς τὰς Ἀθήνας εὗρέθη ἐμπρὸς ἀπὸ ἓνα ἄλλον κακοῦργον, τὸν Προκρούστην.

Ὁ Προκρούστης εἶχε μέσα εἰς μίαν καλύβαν μίαν κλίνην. Ἄμα εὗρισκε κανένα διαβάτην νὰ περνᾷ μόνος, τὸν ἔπιανε καὶ τὸν ξάπλωνεν ἐπάνω εἰς τὴν κλίνην. Ἄν τὸ σῶμά του ἦτο μικρότερον ἀπὸ τὴν κλίνην, τὸ ἐτέντωνε δυνατὰ καὶ ὁ ἐξαπλωμένος ἄνθρωπος εὗρισκε θάνατον σκληρὸν—ἂν δὲ ἦτο μεγαλύτερον τὸ σῶμα ἔκοβεν ὁ Προκρούστης τὸ μέρος ποῦ ἐπερίσσευε καὶ οὕτω ἐθανάτωνε τὸν ἄνθρωπον.

Ὁ Θησεὺς τὰ εἶχε μάθει ὅλα αὐτά. Πλησιάζει τρεχᾶτος τὸν Προκρούστην τὸν ἀρπάζει δυνατὰ καὶ τὸν ξαπλώνει εἰς τὴν κλίνην—καὶ τὸν δένει ἐκεῖ. Βλέπει ὅτι ἐπερίσσευε τὸ γιγάντιον σῶμά του ἀπὸ τὴν κλίνην καὶ κόπτει τὴν κεφαλὴν του ἀπὸ τὸν λαιμὸν καὶ τοὺς πόδας του ἀπὸ τὰ γόνατα. Οὕτω καθαρίζει τὸν δρόμον καὶ ἀπὸ τὸν τελευταῖον κακοῦργον.

Μετὰ ταῦτα ἐμβαίνει εἰς τὰς Ἀθήνας.

6.

Προτοῦ νὰ φθάσῃ ὁ Θησεὺς εἰς τὰς Ἀθήνας, εἶχε φθά-

ση ή φήμη διὰ τὰ κατορθώματά του.

Οἱ Ἀθηναῖοι εἶχαν μάθη ὅτι ἕνας μικρὸς ἥρωας, ποὺ ἤρ-
χετο ἀπὸ τὴν Τροίζηννα, εἶχε καθάρισει τὸν δρόμον ἀπὸ
τοὺς φοβεροὺς κακούργους. Τὸν προϋπήνησαν λοιπὸν καὶ
τὸν ὑπεδέχθησαν μὲ θαυμασμὸν καὶ μὲ τιμὰς.

Ὁ Θησεὺς εὐχαρίστησε τοὺς Ἀθηναίους διὰ τὴν ὑπο-
δοχὴν ποὺ τοῦ ἔκαμαν. Ἀνέβη ὕστερα εἰς τὴν Ἀκρόπολιν.
Ἐκεῖ ἐπῆγε πρῶτον εἰς τὸν ναὸν τῆς θεᾶς Ἀθηνᾶς καὶ
προσηυχήθη. Τὴν ἠὲχαρίστησε, διότι τὸν ἐβοήθησε νὰ κάμῃ
τόσα κατορθώματα. Τέλος παρουσιάσθη εἰς τὸν βασιλέα
Αἰγέα εἰς τὸ ἀνάκτορόν του.

Ὁ Αἰγεὺς ἀνεγνώρισε τὸν υἱὸν του ἀπὸ τὰ πέδιλα καὶ
τὸ σπαθί.

Ἐνηγκαλίσθη μὲ συγκίνησιν καὶ χαρὰν τὸν ἥρωϊκὸν
υἱὸν του καὶ τὸν ἀνεκήρυξε Διάδοχόν του εἰς τὸν θρόνον.

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

62. Ὁ Μίνως καὶ ὁ Δαίδαλος.

1.

Πέρα, κάτω ἐκεῖ εἰς τὴν Ἄσπρην Θάλασσαν, ἀπλώνεται μία μεγάλη νῆσος.

Εἶναι ἡ Κρήτη.

Τὸν παλαιὸν καιρὸν βασιλεὺς τῆς Κρήτης ἦτο ὁ Μίνως. Ὁ Μίνως εἶχε πολὺν στρατόν, καὶ ὄριζε πολλὰ μέρη. Ἀφοῦ ἐμάζεψε πολλὰ πλοῦτη, ἀπεφάσισε νὰ κτίσῃ μεγάλα Ἀνάκτορα εἰς τὴν πρωτεύουσάν του τὴν Κνωσόν.

Εἶχεν ἀνάγκην ἀπὸ ἓνα καλὸν τεχνίτην. Ἔστειλε λοιπὸν πλοῖον εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ ἐπροσκάλεσε πλησίον του τὸν καλύτερον τεχνίτην τοῦ καιροῦ ἐκείνου, τὸν περίφημον Δαίδαλον. Ὁ Δαίδαλος ἐδέχθη τὴν πρόσκλησιν τοῦ βασιλέως, καὶ ἐπῆγε εἰς τὴν Κρήτην. Ἐπῆρε μαζί του καὶ τὸν μοναχογιὸν του, τὸν Ἴκαρον.

Ὁ Μίνως ὑπεδέχθη μὲ τιμὰς τὸν Δαίδαλον καὶ τοῦ εἶπε :

— «Εἶσαι ἐλεύθερος νὰ μεταχειρισθῆς ὅσους ἐργάτας θέλεις, καὶ νὰ ἐξοδεύσῃς ὅσα χρήματα χρειάζεσαι, ἀρκεῖ τὰ ἀνάκτορά μου νὰ γίνουν τὰ ὠραιότερα καὶ τὰ πλουσιώτερα ποῦ ὑπάρχουν εἰς τὸν κόσμον ὅλον!»

Ὁ Δαίδαλος ἤρχισεν ἀμέσως τὴν ἐργασίαν μὲ ζῆλον καὶ ἐπιμονήν. Εἰς ὀλίγον καιρὸν τὰ ἀνάκτορα ὑψώθησαν ὠραιότατα καὶ θεόρατα, μὲ ὑψηλὰς στήλας, μὲ δια-

ἄδρους, μὲ μεγάλας αὐλάς, μὲ δικαστήρια, μὲ φυλακάς, μὲ ναοὺς... Τὰ ἀνάκτορα ἔγιναν σὰν μικρὰ ὠχυρωμένη πόλις.

Ἐκεῖ κοντὰ κατεσκεύασεν ὁ Δαίδαλος καὶ τὸν Λαβύρινθον.

Ὁ Λαβύρινθος ἦτο βαθὺ καὶ σκοτεινὸν σπήλαιον, μὲ ἄδρους, τόσον φιδωτοὺς, ὥστε ὅποιος ἔμβαιεν ἐκεῖ μέσα ἦτο ἀδύνατον νὰ βγῆ ἔξω χωρὶς ὁδηγόν.

Μέσα εἰς τὸν Λαβύρινθον ἔκλεισεν ὁ Μίνως τὸν Μινώταυρον, ἓνα τρομερὸν τέρας, τὸ ὅποιον ἐτρέφετο μὲ τὸ κρέας τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἦσαν καταδικασμένοι εἰς θάνατον.

2.

Ὁ Δαίδαλος ἀφοῦ ἐτελείωσε τὰ ἀνάκτορα καὶ τὸν Λαβύρινθον, καὶ ἐστόλισε τὴν πρωτεύουσαν μὲ φρούρια, ἀγάλματα καὶ κρήνας, ἠθέλησε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰς Ἀθήνας. Εἶχε βαρεθῆ τὴν ξενητείαν, καὶ ὁ μέγας του πόθος ἦτο νὰ ξαναἰδῆ τὴν ἀγαπημένην του πατρίδα.

Ὁ Μίνως ὅμως δὲν τοῦ ἔδιδε τὴν ἄδειαν νὰ φύγῃ, διότι ἐφοβεῖτο μήπως κτίσῃ καὶ διὰ τοὺς ἐχθροὺς του ὅμοια φρούρια, καὶ μάλιστα διέταξε νὰ φυλάξουν καλὰ τοὺς λιμένας τῆς Κρήτης.

Ὁ Δαίδαλος νύκτα καὶ ἡμέραν ἐσκέπτετο μὲ τὴν τρόπον νὰ φύγῃ. Ἀροῦ ἡ θάλασσα ἦτο κλειστή, ἐσκέφθη νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸν ἀέρα. Ἀπεφάσισε νὰ κατασκευάσῃ πτερὰ καὶ νὰ πετάξῃ!

Ἐκλείσθηκεν εἰς τὴν κατοικίαν του, καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ υἱοῦ του κατεσκεύασε πτερὰ, τὰ ὅποια ἐκόλλησε μὲ κερί, καὶ τὰ ἐστερέωσεν ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους του.

Κατεσκεύασεν καὶ διὰ τὸν υἱόν του ἓνα ζευγος, καὶ μίαν ἡμέραν πολὺ πρῶτ' ἀνέβηκεν εἰς τὸ ὑψηλότερον μέ-

ρος τοῦ γειτονικοῦ λόφου, καὶ ἐτοιμάσθησαν νὰ πετάξουν.
Ὁ Δαίδαλος ὑπενθύμισεν εἰς τὸν υἱὸν του τὰς συμβουλὰς τοῦ τοῦ εἶχε δώσει προηγουμένως :

— Παιδί μου, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν θέλησιν καὶ ἐπιμονὴν μας κατασκευάσαμεν τὰ θαυμαστὰ αὐτὰ πτερὰ. Πρέπει ὅμως νὰ εἴμεθα φρόνιμοι εἰς τὸ ταξίδι μας. Πρόσεχε μῆτε πολὺ ὑψηλὰ νὰ πετᾷς, μῆτε πολὺ χαμηλὰ. Μὴ βιάζεσαι, καὶ πάντα ν' ἀκολουθῆς ἐμένα.

3.

Ὁ Ἴκαρος καὶ πάλιν ὑπεσχέθη εἰς τὸν πατέρα του, ὅτι θὰ φυλάξῃ τὰς συμβουλὰς του. Ἦνοιξαν τότε τὰ πτερὰ των, ἐπῆραν φόραν καὶ ἐρρίφθησαν πρὸς τὰ ἔμπρὸς μὲ δύναμιν. Τί χαρά! Εἶχαν σωθῆ ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ εἰς ὀλίγον θὰ ἦσαν εἰς τὴν ἀγαπητὴν των πατρίδα.

Ὁ Ἴκαρος ὅμως ὕστερα ἀπὸ μερικὰς ὥρας εἶχε λησμονήσῃ τὴν ὑπόσχεσίν του. Ἀνέβηκεν ὑψηλὰ, καὶ ἐπετοῦσε πολὺ γρήγορα. Ὁ ἥλιος ἤρχισε νὰ λυώνῃ τὰ κεριά, τὰ πτερὰ ἕνα ἕνα ἐξεκολλοῦσαν καὶ εἰς ὀλίγον ὁ Ἴκαρος εὐρέθη πνιγμένος εἰς τὴν θάλασσαν. Ὁ δυστυχὴς Δαίδαλος δὲν ἐπρόφθασε νὰ βοηθήσῃ τὸν ἀπερίσκεπτον υἱὸν του. Κατέβη εἰς τὴν παραλίαν μιᾶς νήσου, ὅπου εἶδε τὸ πτώμα του. Τὸ ἔθαψεν ἐκεῖ μὲ δάκρυα καὶ θρήνους, καὶ ἀφοῦ τὸν ἐκλαυσεν ἐπὶ ἡμέρας, ἐξηκολούθησε τὸ ταξίδι του πικραμένος.

Ὅταν ἔφθασε εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐγονάτισε, ἐφίλησε τὸ χῶμα τῆς ἀγαπημένης του πατρίδος, καὶ ἐδόξασε τὸν Θεόν.

Ἀπὸ τότε ἡ νῆσος ἐκείνη ὠνομάσθη Ἰκαρία καὶ ἡ θάλασσα ἐκείνη Ἰκάριον πέλαγος.

63. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος καὶ ἡ Γοργόνα.

1.

Μίαν φορὰν ἦτο ἓνα βασιλόπουλον. Τόσον ὁμορφο ἦτο, ὥστε ἔλεγε τοῦ ἡλίου: «Λάμψε, ἡ λιέμου, ἡ νὰ λάμψω».

Αὐτὸ τὸ βασιλόπουλον—Μέγας Ἀλέξανδρος τὸ ὄνομά του—ἐπῆρε μίαν ἡμέραν τὸν στρατόν του, καὶ ἐξεκίνησε νὰ εὔρη τὸ ἀθάνατον νερό. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, μόλις τὸν ἔβλεπαν, ἐπιπταν καὶ τὸν ἐπροσκυνοῦσαν καὶ τοῦ ἔλεγαν :

—Νὰ τὰ κλειδιά τῆς πολιτείας μας· ἄνοιξε καὶ πάρε ὅ,τι θέλεις· ὅλα μας τὰ πλοῦτη καὶ τὰ χρυσαφικὰ εἶναι ἰδικά σου.

Αὐτὸς ὅμως ἦτο κκλός, καὶ τοὺς ἄφηνε νὰ χαίρωνται τ' ἀγαθὰ των καὶ ἐπήγαινε—ἐπήγαινε νὰ εὔρη τὸ ἀθάνατον νερό.

Ἐπέρασε βουνὰ ὑψηλά, κάτασπρα ἀπὸ τὰ χιόνια. Ἐπέρασε δάση καὶ λαγκάδια γεμάτα θηρία ἄγρια, καὶ πουλιὰ πκράξενα μὲ χρυσὰ πτερὰ καὶ βασιλικὴ κορώνα εἰς τὸ κεφάλι.

Ὅλα, μόλις τὸν ἔβλεπαν, ἀραδιάζοντο εἰς τὴν ἄκρην τοῦ δρόμου, καὶ τοῦ ἔλεγαν τὸ κκθένι μὲ τὴν φωνήν του.

—Πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, τοῦ βασιλέως μας ! Πολλὰ τὰ ἔτη !

Τὸ βασιλόπουλον ὅμως δὲν ἐστέκετο ν' ἀκούσῃ. Ἐπήγαινε μὲ τὸν στρατόν του νὰ εὔρη τὸ ἀθάνατον νερό.

Ἡ μητέρα του τοῦ ἔστελλε γράμματα καὶ τοῦ ἔγραφε: «Γύρισε, παιδί μου, εἰς τὸ βασιλεῖόν σου. Ἐγὼ ἐγήρῃσα, καὶ δὲν θέλω ν' ἀποθάνω πρὶν νὰ σὲ ἰδῶ καὶ νὰ σὲ φιλήσω. Γύρισε, παιδί μου!»

Τὸ βασιλόπουλο ὅμως δὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ.

«Νὰ εὔρω τὸ ἀθάνατον νερό, ἔλεγε, καὶ ἔπειτα γυρίζω».

Τὸ ἀλόγητόν του ἔτοξε σὲν ἄστραπή καὶ ἔφθασεν

εἰς τὸν φοβερὸν τόπον, ὅπου ὁ Δράκος ἐφύλαττε τὸ ἀθάνατον νερό. Τὸ βασιλόπουλον δὲν ἐφοβήθη καθόλου· ὤρμησε, ἐσκότωσε τὸ θηρίον, ἐπῆρε τὸ ἀθάνατον νερό, καὶ ἐγύρισε πάλιν εἰς τὴν πατρίδα του νικητῆς καὶ χαρούμενος.

2.

Ἡ ἀδελφή του ὅμως δὲν ἤξευρε τί ἦτο τὸ νερὸ ποῦ ἐκρατοῦσε καὶ τὸ ἔχουσε. Τότε ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός της. Ἔτσι ἦτο γραμμένον νὰ γίνῃ.

Ὅταν ἔμαθε τί κακὸν ἔκαμε εἰς τὸν ἀδελφόν της, ἤρχισε νὰ κλαίῃ καὶ νὰ φωνάζῃ: «Θεέ μου, λυπήσου με!»

Καὶ ὁ Θεὸς τὴν ἐλυπήθη καὶ τὴν ἔκαμε Γοργόναν δηλαδὴ ἀπὸ τὴν μέσην καὶ ἐπάνω ἄνθρωπον, καὶ ἀπὸ τὴν μέση καὶ κάτω ψάρι.

Καὶ τώρα κάθεται εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, ἐπάνω εἰς ἓνα βράχον σκεπασμένον ἀπὸ φύκια πράσινα, ἀπὸ κόκκινα κοράλλια καὶ ἀπὸ ἄσπρο μαργαριτάρι.

Κάθεται καὶ κοιτάζει ἐπάνω. Μόλις ἰδῆ νὰ περνᾷ κατένενα πλοῖον, ἀναβαίνει, ἀπλώνει τὰ χέρια της, ἀρπάζει τὸ πλοῖον, καὶ ἐρωτᾷ:

— Ζῆ ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος;

Τρεῖς φορὰς ἐρωτᾷ, καὶ τρεῖς φορὰς ὁ πλοίαρχος πρέπει ν' ἀποκριθῆ.

— Ζῆ καὶ βασιλεύει!

Τότε ἐκείνη ἀμέσως γελά, ἀφήνει ἐλεύθερον τὸ πλοῖον, καὶ καταβαίνει πάλιν εἰς τὸ κρεβάτι της.

Ἄν ὅμως ὁ πλοίαρχος ξεχάσῃ καὶ τῆς εἰπῆ:

— Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἀπέθανε!

Ἀμέσως ἀγριεύει, ἀρχίζει τὰ κλάματα, ἀρπάζει τὸ πλοῖον μὲ δύναμιν, καὶ τὸ βουλιάζει μαζὶ μὲ τοὺς ναύτας.

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

64. Οἱ δώδεκα μῆνες.

1.

Μίαν φοράν καὶ ἓνα καιρὸν ἦτο μία πτωχὴ γραῖα. Ἡ δυστυχὴς ἦτο μόνη εἰς τὸν κόσμον, χωρὶς οἰκογένειαν καὶ χωρὶς κανένα συγγενῆ. Ὅλοι τῆς εἶχαν ἀποθάνει.

Ἡ γραῖα αὐτὴ ἐκατοικοῦσε μόνη εἰς μίαν πτωχικὴν καλύβην. Δὲν εἶχε χρήματα διὰ ν' ἀγοράσῃ ψωμί καὶ κρέας, ἐξοῦσε μόνον μὲ χόρτα ποὺ ἐμάζευεν ἀπὸ τὰ γειτονικὰ θουνά.

Ἄλλοτε τὰ ἔτρωγε βρασμένα καὶ ἄλλοτε ὠμά, διότι πολλάκις καὶ φωτιὰ δὲν εἶχεν εἰς τὴν ἐστίαν τῆς.

Μόνον μιὰ γειτονοπούλα τῆς, κόρη μικρά, ἐλυπεῖτο τὴν δυστυχισμένην γραῖαν καὶ ὁσάκις ἐξύμωναν ψωμί εἰς τὸ σπίτι των, τῆς ἔφερε, μὲ τὴν ἄδειαν τῆς μητέρας τῆς, μιὰ φέτα μεγάλη.

2.

Ἦτο Μάρτιος. Ὁ καιρὸς ἦτο ἀκόμη ψυχρὸς. Ἡ γραῖα ἐκρύωνε. Ἐπῆρε λοιπὸν ἓνα πρωὶ τὴν σακκούλαν τῆς καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ γειτονικὸν δάσος νὰ μαζεύσῃ ξυλαράκια, διὰ ν' ἀνάψῃ φωτιὰ νὰ ζεσταθῇ.

Ἐξαφνα ὅμως ὁ οὐρανὸς ἐσυννέφιασε καὶ εἰς ὀλίγον ἤρχισε νὰ ψιχαλιζῇ. Ὅσο ἐπήγαινε καὶ ἐδυνάμωνεν ἡ βροχή. Ἡ γραῖα ὅμως δὲν εἶχε προφθάσει νὰ μαζεύσῃ ἀκόμη ἀρκετὰ ξύλα. Νὰ γυρίσῃ ὀπίσω εἰς τὴν καλύβην τῆς δὲν ἐπρόφθανε πάλιν. Τί νὰ κάμῃ; Κοιτάζει νὰ προφυλαχθῇ κάτω ἀπὸ κανένα μεγάλο δένδρον, φοβεῖται ὅμως τὸν κεραυνόν. Προχωρεῖ ὀλίγον παραπέρα καὶ διακρίνει ἓνα σπήλαιον. Τρέχει τότε ὅσον ἠμποροῦσε πιδ γρήγορα καὶ τρυπώνει μέσα εἰς τὸ σπήλαιον.

3.

Μόλις ὅμως ἐμβῆκε μέσα ἀντίκρυσε νὰ ἓνα γέροντα ἀ-

σπρομάλληνη και γύρω-γύρω του δώδεκα νέους, ώραϊα παλληκάρια.

Οί νέοι ἐκάθηντο τρεις-τρεις. Ἡ πρώτη συντροφιά ἐφοροῦσεν εἰς τὸ κεφάλι στεφάνια ἀπὸ ώραϊα ἄνθη. Ἡ δευτέρα ἦτο στολισμένη μὲ στάχυα. Ἡ τρίτη ἐκρατοῦσεν εἰς τὰ χέρια καρπούς. Ἡ τετάρτη, ἡ τελευταία συντροφιά, δὲν ἐφαίνετο νὰ φορῇ ἢ νὰ κρατῇ τίποτε. Οἱ νέοι αὐτοί, ἦσαν και αὐτοὶ ἀγκαλιασμένοι, ἀλλὰ και τυλιγμένοι μὲ χονδρὰ μάλλινα φορέματα.

4.

Ἐὸ γέρον ἦτο ὁ Χρόνος και οἱ νέοι τὰ δώδεκα παιδιὰ του, οἱ 12 μῆνες τοῦ ἔτους.

Ἡ γραῖα τοὺς ἐχαιρέτησε και παρεκάλεσε τὸν γέροντα νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ καθίσῃ μέσα εἰς τὸ σπήλαιον ἕως ὅτου νὰ περάσῃ ἡ βροχή.

— «Μεῖνε, καλὴ κυρά, ὅσον θέλεις εἰς τὸ πτωχικόν μας», εἶπεν ὁ γέρον. «Αὐτὸς ὁ τρελλο-Μάρτης μᾶς τὰ χάλασε σήμερα ἐξαφνικὰ πάλιν».

— «Τί λέγεις, καλέ μου», ἀπαντᾷ ἀμέσως ἡ γραῖα. «Δὲν εἶναι κακὸς ὁ Μάρτης μῆνας. Ἐὸ κόσμος μὲ λαχτάραν περιμένει τὴν βροχὴν του :

« Ἄν κάμῃ ὁ Μάρτης δυὸ νερὰ
και ὁ Ἀπρίλης ἄλλο ἕνα,
χαρὰ σ' ἐκεῖνον τὸ ζευγὰ
ποὺ ἔχει φυτευμένα ».

— «Και πῶς νὰ μὴ κατηγορῇ κανεὶς τὸν ἄστατον αὐτὸν μῆνα ;» ὠμίλησε ἕνας ἀπὸ τοὺς νέους ποὺ ἦτο στεφανωμένος μὲ λουλούδια. «Και εἶναι ἄλλος χειρότερος ἀπ' αὐτόν; Τὴν μίαν ἡμέραν κάνει ζέστη, τὴν ἄλλην δυνατὸν χειμῶνα. Συχνὰ βρέχει και γεμίζει τὸν κόσμον ἀπὸ λάσπην και φουσᾷ ἄγρια και ξερριζώνει δένδρα. Γδαίρνει κυριολεκτικῶς τὸν κόσμον ! Και διὰ τοῦτο τὸν λέγουν Γδάρτη.»

— Παῦσε, παιδί μου, μὴ κακολογῆς τὸν Μάρτη. Αὐτὸς

εἶναι ἀπὸ τοὺς καλυτέρους μῆνας τοῦ ἔτους. Αὐτὸς φέρει τὴν ἀνοιξιν καὶ κάνει νὰ ἀνοίγουν τὰ δένδρα καὶ τὰ λουλούδια. Αὐτὸς λυώνει τὰ χιόνια καὶ μᾶς φέρνει τὰ πουλιά ἀπὸ τὰ ξένα μέρη.

Ὁ νέος ἐκείνος ἠὺχαριστήθη ἀπὸ τοὺς καλοὺς λόγους τῆς γραίας καὶ δὲν ὠμίλησε πλέον. Ἦτο ὁ ἴδιος ὁ Μάρτιος.

5.

— «Καλά, ὁ Μάρτιος εἶναι καλός,» εἶπε τὸ διπλανὸν παλληκάρι. «Ἄλλὰ διὰ τὸν Ἀπρίλιον τί ἠμπορεῖς νὰ εἴπης; Μοῦ φαίνεται πὼς εἶναι ἀπὸ τοὺς χειροτέρους μῆνας τοῦ ἔτους».

— «Ὅχι, παιδάκι μου, μὴ κακολογῆς τὸν καλὸν Ἀπρίλην. Εἶναι πολὺ καλὸς καὶ ὠραίος. Αὐτὸς ἔχει τὰς καλὰς ἡμέρας, οὔτε πολὺ ζεστός, οὔτε πολὺ κρύος. Αὐτὸς φέρει μαζί του τὰ περισσότερα μυρωδάτα ἄνθη καὶ τὰ κελαδήματα τῶν πτηνῶν. Μᾶς φέρει τὴν Λαμπρὴν μὲ τὰ κόκκινα αὐγά καὶ τὸ «Χριστὸς ἀνέστη». Μὴ κατηγορῆς, παιδί μου, τὸν καλύτερο μῆνα τοῦ ἔτους».

Εὐχαριστήθηκε καὶ ὁ Ἀπρίλιος ἀπὸ τοὺς καλοὺς λόγους τῆς γραίας καὶ εἰσιώπησε.

6.

Μὲ τὴν σειράν των καὶ οἱ ἄλλοι νέοι ἐδοκίμασαν τὴν γραίαν διὰ τὸν ἰδικόν του μῆνα ὁ καθείς.

Ἡ γραία εὗρισκε εἰς τὸν καθένα χαρίσματα καὶ καλωσύνας. Ὅλους ἐπῆνεσε καὶ αὐτοὺς τοὺς χειμερινοὺς μῆνας, τὸν Δεκέμβριον, τὸν Ἰανουάριον καὶ τὸν Φεβρουάριον, ποὺ μᾶς φέρουν τὰ Χριστοῦγεννα καὶ τὴν Πρωτοχρονιά μὲ τὰ δῶρα τοῦ Ἀϊ-Βασί'λη.

Οἱ μῆνες ὅλοι ἔμειναν εὐχαριστημένοι. Περισσότερον ὅμως ἠὺχαριστήθη ὁ πατέρας των ὁ Χρόνος.

Ἐκαμε σημεῖον εἰς τοὺς νέους. Ἐκεῖνοι ἀμέσως ἐσηκώθησαν, ἐπῆραν τὴν σακκούλαν τῆς γραίας καὶ τῆς εἶπαν:

— «Καλὴ κυρά, ἄφησέ μας νὰ σοῦ γεμίσωμεν ἐμεῖς ξυ-

λαράκια τὴν σακκούλαν σου. Εἶσαι γερόντισσα καὶ θὰ ἔκου-
ράσθης».

Εἰς ὀλίγον ἐπέστρεψαν, τῆς ἔδωσαν τὴν γεμάτην σακ-
κούλαν καὶ τῆς εἶπαν :

— « Πάρε τὴν σακκούλαν, καλὴ κυρά, καὶ πήγαινε στὸ
καλό. Κοίταξε ὅμως νὰ μὴ τὴν ἀνοίξης εἰς τὸν δρόμον.
Ὅταν φθάσης εἰς τὸ δωμάτιόν σου, κλείσε το καλὰ καὶ
τότε ἀνοίξε τὴν σακκούλαν! »

Ἡ γραῖα ἠὲ χαρίστησε τὸν γέροντα καὶ τοὺς νέους,
τοὺς ἀπεχαιρέτησε καὶ ἔφυγε. Εἰς τὸ μεταξὺ εἶχε παύσει
καὶ ἡ βροχή.

7

Ἡ γραῖα μὲ δυσκολίαν ἐπεριπατοῦσεν εἰς τὸν δρόμον.
Ἡ σακκούλα ἦτο πολὺ βαρειά. Ἐδυσκολεύετο νὰ τὴν βα-
στάξῃ εἰς τὸν ὠμόντης. Σιγὰ σιγὰ ὅμως ἔφθασεν εἰς τὴν κα-
λύβαν, ἔκλεισε τὴν πόρταν καλὰ καὶ ἤνοιξε τὴν σακκούλαν.

Καὶ τί νὰ ἴδῃ! Ἀντὶ ξυλαράκια ἐχύθησαν χάμω φλου-
ριά κίτρινα καὶ γυαλιστερά! Φοβισμένη τὰ ἔδλεπεν ἡ
γραῖα. Ἐνόμιζεν ὅτι ὠνειρεύετο. Τόσον χρῆμα! Τόσος
πλοῦτος!

Ἡ πάμπτωχη γραῖα ἔγινε τώρα πλουσιωτάτη. Ἠγό-
ρασε σπίτι καινούργιο, ἐπιπλα πολλὰ, φορέματα καὶ ὅ,τι
ἄλλο ἐχρειάζετο. Ἐκαμνε καὶ καλωσύνας ὅσας ἤμποροῦσε.

Ἡ γειτονοπούλα της, ἡ κόρη ποὺ τῆς ἔφερε κάποτε
φωμὶ φρέσκο, εἶχε μείνει ὀρφανὴ εἰς τὸ μεταξὺ. Τὴν πῆρε
μαζὶ της τὴν ἑκάμε ψυχοκόρην. Καὶ ἐζούσαν ἀπὸ τότε καὶ
αἱ δύο μαζὶ ὡσὰν μητέρα καὶ κόρη, ὡσὰν ἀρχόντισσαι.

8.

Ἐκεῖ εἰς τὴν γειτονιὰν ἑκατοικοῦσε μία ἄλλη γραῖα,
πτωχὴ καὶ αὐτὴ. Ἐγνωρίζοντο ἀπὸ καιρὸν αἱ δύο γειτόνισ-
σαι.

Ὅταν ἡ δευτέρα αὐτὴ γραῖα εἶδε τὰ πλούτη καὶ τὰ
μεγαλεῖα τῆς πρώτης καὶ ἔμαθε πῶς τὰ ἀπέκτησε ὅλα αὐ-

τὰ τὰ ἀγαθὰ, τὴν ἐξήλευε. Ἐσκέφθη νὰ γίνῃ καὶ αὐτὴ πλούσια κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον.

Σηκώνεται λοιπὸν μίαν βροχερὴν ἡμέραν τοῦ Μαρτίου, κρατεῖ εἰς τὸν ὠμόν της μίαν μεγάλην σακκούλαν, παίρνει τὸν δρόμον διὰ τὸ δάσος καὶ φθάνει βρεγμένη εἰς τὸ σπήλαιον.

Ἐμβαίνει μέσα μὲ ὄρμη. Βλέπει τὸν γέροντα μὲ τοὺς δώδεκα υἱοὺς του καθισμένους ἀνὰ τρεῖς. Καὶ ἀντὶ νὰ τοὺς χαιρετίσῃ πρῶτα καὶ νὰ τοὺς ζητήσῃ τὴν ἄδειαν νὰ καθίσῃ ἀρχίζει ἀμέσως τὴν κακολογίαν.

— «Εἶδες ἐκεῖ τί ἔπαθα μὲ αὐτὸν τὸν παλαιο-Μάρτη; Ἐκεῖ ποὺ ἐμάζευα ξύλα ἢ κακότυχη ἐβράχηκα ἀπὸ τὴν ἐξαφνικὴν βροχὴν του. Χωρὶς ἄλλο θ' ἀρρωστήσω ἀπὸ κρυολόγημα. Ἡ κακομοῖρα! Καλὰ τὸν λέγουν Γδάρτη!»

— «Ἐχεις δίκαιον κυρά» τῆς ἀπαντᾷ ὁ Μάρτης ἀπὸ τὴν θέσιν του. «Τί ἐλεεινὸς μῆνας ποὺ εἶναι αὐτός!»

— «Μήπως εἶναι καὶ ἄλλος χειρότερος ἀπ' αὐτόν,» ἀπαντᾷ ἀμέσως ἡ γραια. «Ἐκεῖ ποὺ σοῦ κάνει καλωσύνη, ἐξαφνα ἀλλάζει μούτρα καὶ ἀγριεύει. Ρίχνει βροχὴ κάποτε καὶ χιόνι. Κακὸ χρόνο νάχη ὁ τρελλός.»

— «Μὰ καὶ ὁ Ἀπρίλιος τί σοῦ λέγει πάλιν, κυρά;» ἐρωτᾷ ὁ διπλανὸς νέος.

— «Ἀνάθεμά τον καὶ αὐτόν,» ἀπαντᾷ ἡ γραια. «Εἶναι κρυφὸς ὁ Ἀπρίλιος. Ἐκεῖ ποὺ γλυκαίνει μερικὲς ἡμέρες καὶ ἀνοίγειν τὰ τριαντάφυλλα—ἐξαφνα σοῦ κάμνει κάτι κρυώματα τσουχτερὰ πρωί—βράδυ, ποὺ παραίνει τὰ τριαντάφυλλα καὶ τὰ τρυφερὰ φυλλαράκια τῶν ἀμπελιῶν.»

Καὶ οἱ ἄλλοι μῆνες ἠρώτησαν μὲ τὴν σειρὰν τῶν τὴν γραιαν τί ἰδέαν ἔχει δι' αὐτούς. Ἡ γραια διὰ τὸν καθένα εὗρισκε νὰ εἶπῃ ἓνα κακὸν λόγον καὶ μίαν κατηγορίαν. Ὅλοι οἱ μῆνες τῆς ἐφαίνοντο ἄσχημοι καὶ ἀνάποδοι. Ὁ ἓνας ἦτο πολὺ ψυχρὸς, ὁ ἄλλος πολὺ ζεστός, ἄλλος πολὺ γνῶμος καὶ ἄστατος, ἄλλος εἶχε μεγάλες νύκτες, ἄλλος μικρὰς καὶ οὕτω καθεξῆς.

τοὺς μῆνας, ἔγνεφε πάλιν ὁ Χρόνος εἰς τοὺς νέους.

Οἱ νέοι ἐσηκώθησαν, ἐπῆραν τὴν σακκούλαν τῆς γραΐας καὶ ἐπῆγαν εἰς τὸ δάσος. Εἰς ὀλίγον ἐπέστρεψαν μὲ τὴν σακκούλαν γεμάτην καὶ δεμένην καλά. Τὴν ἔδωσαν εἰς εἰς τὴν γραΐαν καὶ τῆς εἶπαν:

— «Πρόσθετε κυρά, νὰ μὴ ἀνοίξης τὴν σακκούλαν εἰς τὸν δρόμον. Πήγαινε εἰς τὸ σπίτι σου, κλείσε καλά τὴν πόρτα τοῦ δωματίου σου καὶ τότε νὰ τὴν ἀνοίξης».

— «Ἐννοιά σας, ἔννοιά σας, εἶπεν ἡ γραΐα μὲ χαμόγελον, ξεύρω ἐγὼ ἀπὸ τέτοια!»

Ἐφορτώθη τὴν σακκούλαν καὶ ἐχάθη εἰς τὸν δρόμον. Ἡ καρδιά της ἐκτυποῦσε δυνατά. Ἀπὸ τὸ τρέξιμον ἐπιήσθη ἡ ἀναπνοή της. Ὁνειρεύετο τὰ χρυσὰ φλουριά! Παρ' ὀλίγον νὰ τρελλαθῆ ἀπὸ τὴν χαράν της.

Ἐπὶ τέλους ἔφθασε. Ἐμβῆκεν εἰς τὸ δωμάτιόν της, ἔκλεισε καλά τὴν πόρτα, ἔκλεισε καὶ τὰ παράθυρα καί... ἀνοίξε τὴν σακκούλαν μὲ λαχτάραν.

Τρομάρα της ὅμως! Ἀντὶ φλουριά ἐπετάχθησαν ἀπὸ τὴν σακκούλαν φίδια, φίδια φαρμακωμένα, χιλιάδες! ἐχύθησαν ἐπάνω καὶ τὴν ἐπνίξαν!

— «Ἐκεῖ ποὺ θὰ πῆς κ α κ ὀ π ἔ ς κ α λ ὀ!

65. Ἡ μητέρα μὲ τὰ τέσσαρα παιδιά.

1.

Μίαν φορὰν καὶ ἓνα καιρὸν ἦτο μιὰ μητέρα χήρα καὶ εἶχε τέσσαρα παιδιά, ἓνα υἱὸν καὶ τρεῖς θυγατέρας.

Ἡ μητέρα αὐτὴ ἦτο πολὺ πτωχή. Ἐδούλευεν ἡμέραν καὶ νύχτα ὅλην τὴν ἑβδομάδα καὶ μόλις κατῴρθωνε νὰ ἐξοικονομῆ τὸ ψωμὶ τῆς οἰκογενείας.

Ὅταν ἐμεγάλωσαν τὰ παιδιά τὰ ἀποκατέστησεν ἡ μητέρα, πρῶτα τὰς θυγατέρας καὶ ὕστερα τὸν υἱὸν· τὰς θυγατέρας τὰς ὑπᾶνδρουσε μὲ καλοὺς γαμβροὺς καὶ τὸν υἱὸν της μὲ μίαν καλὴν νύμφην.

Οὕτω καὶ τὰ τέσσαρα παιδιά ἐνοικοκυρεύθησαν καὶ ἔζουσαν εὐτυχισμένα.

Ἡ μητέρα τὰ ἐκαμάρωνεν ἀπὸ μακρυὰ. Ἐκάθητο μόνη

εἰς τὸ πτωχικόν της. Δὲν ἤθελε νὰ δώσῃ θάρος εἰς κανένα.
Ἦτο γερῆ ἀκόμη καὶ ἐδούλευε νὰ ζήσῃ.

2.

Μίαν ἡμέραν ὅμως ἔπεσε ἡ μητέρα βαρεῖα ἄρρωστη. Δὲν εἶχε κανένα νὰ τὴν περιποιηθῇ—νὰ τῆς δώσῃ ὀλίγον νερόν ἢ νὰ τῆς βράσῃ ὀλίγην σούπαν.

Ἐφώναξε λοιπὸν ἓνα περαστικὸν καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ υἱοῦ της :

— « Εἰπέ του, παρακαλῶ, ὅτι εἶμαι βαρεῖα ἄρρωστη καὶ κοντεύω νὰ ἀποθάνω. » Ἄς ἔλθῃ ἂν θέλῃ νὰ με ἰδῇ. »

Τρέχει ἀμέσως ὁ ξένος, εὐρίσκει τὸν υἱὸν κοντὰ στὸ ἀμπέλι τοῦ καὶ τοῦ λέγει τὴν πικραγγελίαν τῆς μητέρας του.

Ἄ Ὁ υἱὸς ἐσοῦφρωσε τὸ πρόσωπόν του ἀπὸ δυσαρέσκειαν.

— Τώρα εὐρήμη νὰ ἄρρωστήσῃ καὶ αὐτή! Ἔχω νὰ κλαδέψω τὰ κλήματα. Θέλω νὰ τελειώσω τὴν ἐργασίαν μου. Εἰπέ της πὼς δὲν ἔχω καιρὸν τώρα νὰ ἔλθω νὰ τὴν ἰδῶ!

Ὅταν ἤκουσεν ἡ ἄρρωστη μητέρα τὸ μήνυμα τοῦ υἱοῦ της, ἀνεστέναξε βαθεῖα, τὸν ἐκαταράσθη καὶ εἶπε :

— Ἀνάθεμα εἰς τὸν υἱὸν μου τὸν ἄπονον! Βάτοι καὶ ἀγκάθια νὰ φυτρώσουν εἰς τὸ σῶμά του! Καὶ νὰ περνᾷ τὴν ζωὴν του μέσα εἰς ἀμπέλια καὶ δάση!

Ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ ἄπονος ἐκεῖνος υἱὸς μετεμορφώθη καὶ ἔγινε σκαντζόχοιρος. Τὸ σῶμά του ἐγένετο ἀπ' ἔξω ἀγκάθια καὶ ἐγύριζεν ὀλοένα εἰς τὰ ἀμπέλια καὶ εἰς τὰ δάση.

3.

Ἡ μητέρα παρεκάλεσε πάλιν τὸν ξένον :

— Κάμε μου τὴν χάριν, ξένε, καὶ πήγαινε εἰς τὴν μεγάλην μου κόρην νὰ τῆς εἰπῆς νὰ ἔλθῃ νὰ με ἰδῇ.

Εἰς ὀλίγον ἐπέστρεψεν ὁ ξένος λυπημένος καὶ λέγει εἰς τὴν ἄρρωστην :

— Δὲν εὐκαιρεῖ ἡ κόρη σου νὰ ἔλθῃ νὰ σὲ ἰδῇ. Ἔχει

στήσει τὸν ἀργαλιὸν τῆς καὶ ὑφαίνει. Ὅταν τελειώσῃ τὸ πανί τῆς θὰ ἔλθῃ.

— Ἀνάθεμα εἰς τὴν ἄπονην κόρην μου. Νὰ ὑφαίνῃ νὰ ξεῦφαίνῃ καὶ πανὶ νὰ μὴν τελειώνῃ! εἶπεν ἡ μητέρα.

Ἀπὸ τὴν ὥραν ἐκείνην ἡ μεγαλύτερα θυγατέρα τῆς δυστυχισμένης ἐκείνης μητέρας ἔγινεν ἀράχνη καὶ δλοένα ὑφαίνει. Ποτέ τῆς ὅμως δὲν κατορθώνει νὰ κάμῃ κανένα πανὶ τῆς προκοπῆς.

4.

Ἡ μητέρα ἐκ τρίτου παρεκάλεσε τὸν ξένον :

— Πήγαινε, σὲ παρακαλῶ, καλέ μου ξένε, καὶ φώναξέ μου τὴν δευτέραν κόρην μου. Ἄς ἔλθῃ ἀπλῶς νὰ μεῖ ἰδῇ τοῦλάχιστον.

Ἐπιστρέφει ἄπροακτος πάλιν ὁ ξένος :

— Μοῦ εἶπε κι' αὐτὴ πῶς δὲν εὐκαιρεῖ. Ἐχει πλύσιν. Μοῦ ἔδειξε τὴν σκάφην καὶ τὰ σαπούνια. Θὰ ἔλθῃ ἅμα τελειώσῃ.

Καὶ πάλιν ἀνεστέναξεν ἡ κακότυχη μητέρα καὶ εἶπε μὲ πόνον καρδιάς :

— Τὴν κατάρα μου νὰ ἔχῃς καὶ σὺ, ἄπονη κόρη μου. Ἡ σκάφη νὰ μὴ σοῦ λείπῃ ποτὲ καὶ πάντοτε νὰ τὴν κουβαλᾷς ἐπάνω σου!

Οὕτω ἡ κόρη μετεμορφώθη εἰς χελώνην.

Ἡ δυστυχισμένη γυναῖκα εὐρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην καὶ διὰ τετάρτην φορὰν νὰ παρακαλέσῃ τὸν ξένον τὸν πονόψυχον.

Τελευταίαν χάριν σοῦ ζητῶ, ξένε μου εὐσπλαχνικέ. Κάμε τὸν κόπον νὰ πᾶς καὶ εἰς τὴν τρίτην κόρην, τὴν μικροτέραν. Ἴσως αὕτη μὲ λυπηθῇ.

Ὁ ξένος εὐρῆκε τὴν τρίτην κόρην νὰ ζυμώνῃ.

Μόλις ἤκουσεν ἐκείνη τὴν ἀσθένειαν τῆς μητέρας τῆς, ἀφῆκεν ὅλα κατὰ μέρος, καὶ μὲ ἀλευρωμένα χέρια καὶ ἀσυγύριστῃ ἔτρεξε κοντὰ εἰς τὴν μητέρα τῆς.

Ὅταν τὴν εἶδεν ἡ μητέρα τὴν ἐρώτησε :

— Διατί εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν, κόρη μου :

— Ζύμωνα, μητερίτσα μου, όταν ἔμαθα ὅτι ἦσο ἄρρωστη καὶ ἔτρεξα ὅπως ἦμουν νὰ προφθάσω...!

Ἐχάρη ἢ ἐτοιμοθάνατος διὰ τὴν μεγάλην αὐτὴν προθυμίαν τῆς μικροτέρας τῆς κόρης, τὴν ἐφίλησε, τὴν εὐχίσθη καὶ τῆς εἶπε μὲ σθησιμένην φωνήν :

— Τὸ ἀλευρι σου νὰ γίνῃ ἀνθόσκονη καὶ ἡ σκάφη σου κυφέλῃ—καὶ ὅ,τι πιάνῃς νὰ γίνεταί μέλι !

Μόλις εἶπε τὴν εὐχὴν αὐτὴν ἡ μητέρα ἔκλεισε καὶ τὰ μάτια τῆς καὶ ἐξεψύχησε.

Ἄπὸ τότε ἡ πονετικὴ ἐκείνη κόρη ἔγινε μέλισσα. Γυρίζει ἀπὸ ἄνθος εἰς ἄνθος, μαζεύει τὸν γλυκὸν χυμὸν τῶν καὶ κάνει μέλι καὶ κερὶ.

Τὸ μέλι τῆς τὸ τρώγουν οἱ ἄνθρωποι καὶ τὴν εὐλογοῦν καὶ ἀπὸ τὸ κερὶ χύνουν λαμπάδες διὰ τὴν ἐκκλησίαν.

Ὅσο σκεπάζει ὁ οὐρανὸς τὴ γῆ σκεπάζει ἡ μάνα τὸ παιδί.

66. Πῶς νὰ πειράξω τὴν μητέρα.

Πῶς νὰ πειράξω τὴν μητέρα ;
νὰ κάμω ἐγὼ νὰ λυπηθῆ,
ποὺ ὅλη νύκτα κι' ὅλη μέρα
γιὰ τὸ καλὸ μου προσπαθεῖ ;

Πῶς ν' ἀρνηθῶ ἢ ν' ἀναβάλω
ὅ,τι ὀρίζει κι ἀπαιτεῖ,
ἀφοῦ στὴ γῆ δὲν ἔχω ἄλλο
κανένα φίλο σὰν αὐτή ;

Αὐτὴ σὰν στήθη τὰ γλυκά της
μὲ εἶχε βρέφος ἀπαλό,
μ' ἐκάθιζε σὰν γόνατά της
καὶ μ' ἔμαθε νὰ ὀμιλῶ.

Αὐτὴ μὲ τρέφει καὶ μ' ἐνδύει
ὅλο τὸ χρόνο ποὺ γυρνᾷ,
καὶ δίπλα στὴ μικρὴ μου κλίνη
σὰν ἀρρωστήσω ξαγρουπνᾷ.

Αὐτὴ σὰν πέσω καὶ κτυπήσω
φιλᾷ νὰ γιάνη τὴν πληγή,
αὐτὴ τὶ πρέπει νὰ ἀφήσω
καὶ τὶ νὰ κάμω μ' ὀδηγεῖ.

Ἄχ ! πῶς λοιπὸν τέτοια μητέρα
νὰ κάμω ἐγὼ νὰ λυπηθῆ,
ποὺ ὅλη νύκτα κι' ὅλη μέρα
γιὰ τὸ καλὸ μου προσπαθεῖ ;

67. Σκαντζόχοιρος, Ἀράχνη, Χελώνα καὶ Μέλισσα.

Μιὰ μάννα εἶχε τέσσαρα παιδάκια καμωμένα,
τέσσαρα παιδιά.

Τ' ἀνάγειωσε, τ' ἀνάθρεψε, τὰ προίκισ' ἓνα ἓνα,
μ' εὐθυμὴ καρδιά.

Κ' εὐρῆκε καὶ τὰ πάντρεψε σ' ἀνθρώπους μὲ κεφάλι,
μὲ νοικοκυριό.

Κ' ἐκεῖνα σπιτοθήκανε κ' ἐγίνανε μεγάλοι
μέσα στὸ χωριό.

Μὰ τῆς γρηῃς τῆς μάνας τῶν τῆς ἔδωκεν ἡ Μοῖρα
ἄσχημη εὐχή.

Κι ἀπέθανεν ὁ γέρος της! Κι' ἀπόμειν' αὐτὴ χήρα,
χήρα καὶ φτωχή!

Κι' αὐτὸ σὰν νὰ μὴν ἔφθανεν, ἀρρώστησε μιὰ μέρα,
μιὰ κακὴ βραδιά!

Φωνάζει ξένον ἀνθρώπο, μηνᾶ μ' αὐτόνε πέρα
νᾶρθουν τὰ παιδιά.

— Πᾶνε καὶ πὲς τοῦ γιούκα μου νᾶρθῆ νὰ μὲ κυττάξῃ!
καὶ δὲν ἦμπορῶ! —

Πῆγε καὶ ἦλθε καὶ λαλεῖ. — Τ' ἀμπέλι του θὰ φράξῃ!
δὲν ἔχει καιρό!

— Οἱ βάτοι νὰ φυτρώσουνε στὸ σῶμα τ', εἰπ' ἐκεῖνη,
γιὰ παντοτεινά! —

Καὶ ἀπὸ τότε ὁ κακογιὸς σκαντζόχοιρος ἐγίνη,
φεύγει στὰ βουνά!

— Πᾶνε νὰ πῆς τῆς κόρης μου νᾶρθῆ νὰ μὲ κυττάξῃ,
καὶ δὲν ἦμπορῶ!

Πῆγε καὶ ἦλθε καὶ λαλεῖ. — Φαίνει λεπτὸ μετᾶξι
Δὲν ἔχει καιρό!

— Νὰ φαίνη καὶ νὰ διάζεται, καὶ νᾶνε, εἶπ' ἐκείνη,
μὲ ζωρὶς πανί !

Καὶ ἀπὸ τότε ἡ ἄπονη, ἀράχνη εἶχε γίνει,
ματαιοπονεῖ !

— Πᾶνε στὴν ἄλλη κόρη μου νᾶρθῆ νὰ μὲ κυττάξῃ,
καὶ δὲν ἠμπορῶ !

Πῆγε καὶ ἦλθε καὶ λαλεῖ. — Θὰ πλύνη καὶ θ' ἀλλάξῃ !
Δὲν ἔχει καιρό !

— Ἡ σκάφη πὰ στὴ ράχη της νὰ γύρῃ, εἶπ' ἐκείνη,
ἄπλυτ' ἀλλαγί !

Καὶ ἀπὸ τότε ἡ ἄπονη, χελώνα εἶχε γίνει,
σέρονται στὴ γῆ !

— Πᾶνε στὴν τρίτη κόρη μου νᾶρθῆ νὰ μὲ κυττάξῃ
καὶ δὲν ἠμπορῶ !

Πρὶν ἐπιστρέψῃ καὶ τῆς πῆ, ἡ κόρ' εἶχε προφτάξει·
εἶχε αὐτὴ καιρό :

— Γιατὶ στὰ χέρια, κόρη μου, στὰ δάχτυλα ζυμάρι
κ' ἄλευρα ἐδῶ.

— Ἐζύμωνα, μανούλα μου, μὰ εἶδηση ἔχω πάρει
κ' ἦρθα νὰ σὲ ἰδῶ :

— Ἀνθόσκονη τ' ἀλεῦροι σου, κ' ἡ σκάφη σου κυψέλη !
Ἡῦρες τὸν καιρό !

Στὸν βίον σου νὰ γίνεται ὅ,τι κι ἂν πιάνης μέλι,
μέλι γλυκερό !

Λαλεῖ καὶ μὲ χαμόγελο ἀποκόιμέτ' ἐκείνη
γιὰ παντοτεινά.

Καὶ ἀπὸ τότε μέλισσα ἡ κόρη της ἐγίνη
καὶ καλοπερνᾷ.

Γυρνᾷ σ' ὅλα τὰ λούλουδα εἰς ὅλα τ' ἄνθη μπαίνει.
μ' εὐθυμῆ ψυχῆ.

Κι' ἀπ' ὅλα 'ναι τὰ πλάσματα ἡ πιὸ εὐλογημένη,
διὰ τὴν εὐχῆ.

68. Πόσο αξίζει μιὰ συμβουλή.

1.

Μίαν φοράν καὶ ἓνα καιρὸν ἦτο ἓνας πτωχὸς ἄνθρωπος. Τὸ ὄνομά του ἦτο Δῆμος.

Ὁ κύρ Δῆμος εἶχεν ἓνα υἱὸν ὡς 12 ἐτῶν.

Ἐδούλευεν ὁ καημένος ὁ κύρ Δῆμος, ἐδούλευε πολὺ, ἀλλὰ δὲν ἐκέρδιζε πολλά· δὲν τὸν ἐπλήρωναν καλά. Φαίνεται πὺς καὶ ἡ δουλειά του δὲν ἦτο τόσο καλή. Δὲν ἤμποροῦσε μὲ τὸ ὀλίγον ἡμερομίσθιον του νὰ θρέψη καὶ νὰ ἐνδύσῃ καλὰ τὸν υἱὸν του καὶ τὴν γυναῖκά του. Διὰ τοῦτο εἶπε μίαν ἡμέραν εἰς τὴν γυναῖκα του :

— Θὰ φύγω, γυναῖκα ! Θὰ ὑπάγω εἰς τὰ ξένα νὰ εὔρω καμμίαν καλὴν ἐργασίαν, νὰ κερδίσω ἀρκετά. νὰ στείλω καὶ εἰς ἐσᾶς.

— Κάμε ὅπως σὲ φωτίσῃ, ὁ Θεός, τοῦ εἶπεν ἡ γυναῖκα του.

Φεύγει λοιπὸν ὁ κύρ Δῆμος καὶ πηγαίνει εἰς τὰ ξένα. Τέχνην καμμίαν δὲν ἤξευρε καὶ ἔγινε ὑπηρέτης κοντὰ εἰς ἓνα πλούσιον.

Ἡ γυναῖκα τοῦ πλουσίου αὐτοῦ ἦτο πολὺ καλή, ἔδιδεν εἰς τὸν κύρ Δῆμον ὀλίγα χρήματα κάποτε, διὰ νὰ στείλῃ εἰς τὴν γυναῖκά του. Ὁ κύριος ὅμως δὲν τοῦ ἔδιδε ποτὲ χρήματα.

2.

Ἰστὲρα ἀπὸ δέκα ἔτη ὁ κύρ Δῆμος ἀπεφάσισε τὰ ἐπιστρέψῃ κοντὰ εἰς τὴν οἰκογένειάν του. Εἶπε λοιπὸν εἰς τὸν πλούσιον :

— Κύριε, θὰ φύγω γιὰ τὴν πατρίδα μου. Παρακαλῶ πλήρωςέ με τοὺς μισθοὺς μου. Αὔριον ἀναχωρῶ.

Ὁ πλούσιος τὸν ἐπλήρωσε τρία φλωριά καὶ τοῦ εὐχέθηγε καλὸ ταξίδι.

Ὁ καημένος ὁ κύρ Δῆμος δὲν εἶπε τίποτε. Τὸ παράπο-
νόν του τὸ ἔκρυψε μέσα του. Τόσα λίγα χρήματα διὰ ὑπη-
ρεσίαν 10 ἐτῶν! Ἀνεστέναξε μονάχα, ἐπῆρε τὰ τρία φλω-
ριά, ἀπεχαιρέτηρε τὸν κύριον καὶ τὴν κυρίαν καὶ ξεκίνησε
διὰ τὴν πατρίδα του.

Ἰ Δὲν εἶχε κάμει ὅμως ὀλίγα βήματα καὶ τὸν ἐφώναξεν
ὁ κύριος:

— «Κύρ Δῆμο, ἔλα ὀπίσω, κάτι νὰ σοῦ εἰπῶ».

Ὅταν ἐπλησίασεν ὁ κύρ Δῆμος:

— «Δῶσε μου τὰ φλωριά» τοῦ εἶπεν ὁ κύριος, «καὶ θὰ
σοῦ δώσω τρεῖς συμβουλὰς, ποὺ θὰ σὲ ὠφελήσουν πολὺ».

Ὁ κύρ Δῆμος ἐκτιμοῦσε πολὺ τὸν κύριόν του. Ἐβγαλε
καὶ τοῦ ἔδωσε τὰ τρία φλωριά. Καὶ ὁ κύριος τοῦ εἶπε:

— Ἀκουσε, κύρ Δῆμο, τὰς συμβουλὰς ποὺ θὰ σοῦ εἰπῶ
νὰ τὰς φυλάγῃς καλὰ εἰς τὸν νοῦν σου. Ποτὲ νὰ μὴ τὰς
ξεχνᾷς:

1. Μὴ ἐρωτᾷς ποτέ σου γιὰ ὅ,τι δὲν σὲ μέλει!
2. Μὴ ἀλλάζῃς ποτέ σου τὸν δρόμον ποὺ ἄρχισες!
3. Τὸν θυμὸν τὸν βραδυνόν, φύλαγέ τον τὸ πρωῖνόν».

3.

Ὁ κύρ Δῆμος ἀπένταρος τώρα καὶ στενοχωρημένος
παίρνει τὸν δρόμον· πῶς θὰ παρουσιάζετο εἰς τὴν οἰκογέ-
νειάν του μὲ ἄδεια χέρια!

Εἰς τὸν δρόμον βλέπει ἓνα δένδρον χωρὶς φύλλα καὶ
ἐπάνω εἰς αὐτὸ ἓνα Ἀράπη νὰ κολλᾷ εἰς τὰ κλαδιά του
φλωριά.

Αὐτὸ ἐφάνη πολὺ παράξενον εἰς τὸν κύρ Δῆμον καὶ
ἠθέλησε νὰ ἐρωτήσῃ τὸν Ἀράπη. Ἐνεθυμήθη ὅμως τὴν
πρώτην συμβουλὴν τοῦ κυρίου του καὶ δὲν ἐρώτησε τίποτε.
Ἐτράβηξε τὸν δρόμον του.

— Στάσου! τοῦ φωνάζει ἀμέσως ὁ Ἀράπη.

Ὁ κύρ Δημος ἐστάθη φοβισμένος.

— Ἐχω τόσα χρόνια, τοῦ ὠμίλησεν ὁ Ἀράπης, ποῦ κάθομαι εἰς αὐτὸ ἐδῶ τὸ δένδρον καὶ κάμνω ἐπίτηδες ὅ,τι εἶδες νὰ κάμνω. Ὅποιος περάσῃ καὶ μὲ ἐρωτήσῃ τοῦ κόβω τὸ κεφάλι. Ὅποιος περάσῃ χωρὶς νὰ μὲ ἐρωτήσῃ τίποτε τοῦ χαρίζω τὰ φλωριά. Πολὺ γνωστικός εἶσαι καὶ τοῦ λόγου σου! Ὅλα αὐτὰ τὰ φλωριά σου τὰ χαρίζω. Σοῦ ἀξίζου.

Ὁ κύρ Δημος εὐχαρίστησε τὸν Ἀράπην, ἐπῆρε τὰ φλωριά καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του. Καὶ ἐπανελάμβανε συχνά:

— Ἀληθινὰ ἤξιζεν ἓνα φλωριὴ ἢ πρώτη συμβουλὴ τοῦ κυρίου.

4.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ὁ κύρ Δημος εὕρισκε εἰς τὸν δρόμον μερικοὺς ἀγωγιάτας. Ὁδηγοῦσαν εἴκοσι μουλάρια φορτωμένα μὲ διάφορα ἐμπορεύματα.

Ὁ κύρ Δημος τοὺς ἐχαιρέτησε καὶ ἐπιασε γνωριμίαν μαζὶ των. Εἰς τὸν δρόμον ἐπήγαινε μαζὶ των.

Εἰς ὀλίγον φθάνουν εἰς ἓνα χάνι. Τότε οἱ ἀγωγιᾶται τοῦ λέγουσιν :

— « Δὲν ἐμβαίνομεν μέσα, κύρ Δημο, νὰ πιοῦμεν κανένα κρασάκι! »

Ὁ κύρ Δημος ἐνθυμήθη ἀμέσως τὴν δευτέραν συμβουλήν τοῦ κυρίου του καὶ τοὺς λέγει :

— « Ἐγὼ ἔφαγα καὶ ἤπια καλά. Ἄλλο δὲν πίνω ».

— « Ἄν δὲν θέλῃς νὰ πιῆς κράτα τοῦλάχιστον τὰ μουλάρια μας » τοῦ εἶπον οἱ ἀγωγιᾶται.

Ὁ κύρ Δημος τὸ ἐδέχθη. Ἐπιασε τὰ ζῶα, ἐστάθη εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου καὶ ἐπερίμενε.

Οἱ ἀγωγιᾶται ἐμβῆκαν μέσα εἰς τὸ χάνι καὶ ἄρχισαν νὰ κουτσοπίνουν.

Ἐκεῖνην τὴν στιγμήν ὅμως γίνεται ἓνας δυνατὸς σεισμός, γκρεμίζεται τὸ χάνι καὶ σκοτώνει ὅλους ποῦ ἦσαν μέσα. Μαζὶ μὲ αὐτοὺς καὶ τοὺς ἀγωγιᾶτας.

Ὁ κύρ Δημος ἐτρόμαξε. Δὲν ἔπαθε ὅμως τίποτε.

— « Ἀλήθεια, εἶπε τότε μὲ τὸν νοῦν του, ἤξιζεν ἓνα φλωρί και ἡ δευτέρα συμβουλή τοῦ κυρίου μου! »

Ἀπὸ τὴν στιγμήν ἐκείνην τὰ εἴκοσι μούλάρια μὲ τὰ ἔμπορεύματα ἔγιναν τοῦ κυρ Δήμου.

5.

Ἰσχυρὰ ἀπὸ μερικὰς ἡμέρας ὁ κυρ Δήμος φθάνει εἰς τὴν πατρίδα του. Εὐρίσκει ἐκεῖ τὴν γυναῖκα του και τὴν καλησπερίζει. Τὸν χαιρετᾷ ἐκείνη ἀλλὰ δὲν τὸν ἀναγνωρίζει. Θυμῶναι δι' αὐτὸ ὁ κυρ Δήμος, ὅμως ἐνθυμεῖται τὴν τρίτην συμβουλήν τοῦ κυρίου του :

Τὸν θυμόν σου τὸν βραδυνὸν φύλαγέ τον τὸ πρωῖνόν.

Παρακαλεῖ τὴν γυναῖκά του νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ μείνῃ ἐκείνην τὴν βραδυὰν εἰς τὸ σπίτι μὲ ὅλα τὰ ζῳὰ του. Ἐκείνη τοῦ ἔδειξε τὸν σταῦλον και τοῦ εἶπε :

— « Ἄν θέλῃς ἡμπορεῖς νὰ δάλλῃς ἐκεῖ τὰ μούλάρια σου και νὰ κοιμηθῆς και σύ. Μέσα στὸ σπίτι μου δὲν δάζω ξένον ἄνδρα τὴν νύκτα ».

Ἐθύμωσε πάλιν ὁ κυρ Δήμος, ὅμως πάλι ἐκράτησε τὸν θυμόν του. Ἐνθυμήθη πάλιν τὴν τρίτην συμβουλήν.

Εἰς ὀλίγον βλέπει νὰ ἔρχεται ἓνα παλληκάρι και νὰ ἐμβαίνει εἰς τὸ δωμάτιον τῆς γυναῖκας του.

— « Θὰ ξαναπαντρεύθηκε βέβαια ἡ γυναῖκα μου », λέγει μὲ τὸν νοῦν του ὁ κυρ Δήμος και θυμῶναι, και ἐτοιμάζεται νὰ δρμήσῃ νὰ σκοτώσῃ τὸ παλληκάρι. Ἐνθυμεῖται πάλιν τὴν τρίτην συμβουλήν και κάμνει ὑπομονήν.

Τὸ πρωῖ ἀκούει ἐκεῖνο τὸ παλληκάρι νὰ φωνάζῃ εἰς τὴν γυναῖκα του « μητέρα ».

— « Ἄ! τὸ παιδί, ὁ Νίκος μου, θὰ εἶναι » λέγει ὁ κυρ Δήμος και τρέχει και γνωρίζεται μὲ τὴν γυναῖκα του και τὸν υἱόν του. Ἀπὸ τότε ζῆ και αὐτὸς καλά και ἡμεῖς καλύτερα.

Λογία

Γραμμάτιον

